

دیوانی ئەمین ئۆشنوویی

«کۆمەلە شیئەری کوردی»

«لەسەر ئەرک و تێکۆشانی:

ئەحمەد بەلەدی»

به نیوی خودای بی هاوتا

- نیوی کتیب: دیوانی کوردی ئەمین ئۆشنوویی
- نیوی شاعیر: محەممەد ئەمین بەله‌دی «ئەمین ئۆشنوویی»
- بلاوکەرەو: ناوەندی بلاوکردنەو‌هی فەرەه‌نگ و ئەدەبی کوردی
- تیراژ: ۲۰۰۰ بەرگ
- چاپی یەكەم: ساڵی ۱۳۷۷ هه‌تاوی
- له‌سه‌ر ئەرک و تیکۆشانی: ئەحمەد بەله‌دی

دیوانی

ئەمین ئۆشنوویی

«کۆمەلە شیخەری کوردی»

«لەسەر ئەرک و تیکۆشانی: ئەحمەد بەلەدی»

به نیوی خودا

له کاتیکدا ئەم دیوانه ئامادهی چاپ کرابوو، به داخ و کهسه ریکی زۆره وه، رووداوی دلته زینی ته سادوفی ماشین، ۷۶/۱۱/۳۰ سی شوڤه سواری گوڤه پانی فه رهنگ و ئەده بی کوردی لی ئەستاندین. له و رووداوه دا، کاک مارف ئاغایی (شاعیر و نووسەر)، کاک جه عفه ر قازی (نه ققاش و په یکه ره ساز) و کاک سه رتپ مه نسووری (وه رگیڤ و نووسەر)، گیانی پاکیان له ده ست دا و که و تنه به ره حمه تی خودای میری مه زن. کاک مارف ئاغایی له هه موو قوناغه کانی ئاماده کردنی ئەم دیوانه و هه روه ها دیوانه فارسی په که دا زه حمه تیکی به رچاوی کیشا و کاک جه عفه ر قازی وینه ی روو به رگی دیوانه فارسی په که ی کیشا.... نیوی پر له شانازی ئەو سی ئەستیره پر شنگداره له ئاسمانی میژووی هونه ر وئه ده بیاتی کوردی دا، هه تا هه ر ده دره وشیته وه ، رو حیان شاد و یادی پیروزیان به رده وام بی.

● ئەحمەد بە لەدی ●

۱	وتاری شیخ سہید تہا کہ مالی زادہی نہ قشبہندی
۲	پیشہ کی (بہرپز کاک ٹہمہدی قازی)
۸	پیشہ کی (ٹہمہد بہلہدی)
۱۵	گازہ
۱۷	گازہ
۱۹	یا رہ سوولہ للاً
۲۰	وہ سفی حہ زرہ تی محہمہد (د - خ)
۲۲	مہدحی حہ زرہ تی رہ سوولی ٹہ کرہم (ر - خ)
۲۴	وہ فاتنامہ ی پیغہ مہری گہ ورہ ی ٹیسلام (د - خ)
۲۶	سلسلہ ی تہریقہ تی قادری
۲۹	وہ سفی خانہ دانی نہ ہری
۳۱	وہ سفی شیخ عہ بدولقادی شہ مزینان
۳۳	وہ سفی شیخ عہ بدولقادی گہ یلانی
۳۴	وہ سفی غہ وسی گہ یلانی
۳۵	مہدحی غہ وسی گہ یلانی
۳۷	وہ سفی غہ وسی گہ یلانی
۳۹	مہدحی غہ وسی گہ یلانی
۴۱	وہ سفی سہید تہ ہای نہ ہری
۴۳	مہدحی حہ زرہ تی سہید تہ ہای شہ مزینی
۴۵	مہدحی سہید عہ بدوللای گہ یلانی زادہ
۴۶	بو سہید عہ بدوللای ٹہ فہندی
۴۸	وہ سفی حاجی شیخ عہ لائہ دین
۵۰	خوشہ ویستی شیخ عہ لائہ دین
۵۲	وہ سفی شیخ عہ لائہ دین
۵۴	مہدحی شیخ کہ مال (تہ خمیس)
۵۶	وہ سفی خانہ دانی شیخ کہ مال
۵۸ - ۶۴	شین گپری شیخ عہ بدولقادی شہ مزینی
۶۵	شین گپری شیخ ٹیسماعیلی بہر زہنجی

۶۷	شین گپری شیخ سه دره دین
۷۱	وه لامي نامه ی شیخ علاوه دین
۷۲	شیننی (ئەمین) بو تازیزه که ی
۷۳	بو میرزا مرادی شاعیر
۷۵	بو کاک مسته فای ئیرانی (سافی)
۷۹	بو جوانه مهرگ (نازدار)
۸۰	بو میرزا عه بدوللای عینایه ت
۸۲	هاتنی فه له کان بو شاری شنو
۸۵	غار تگه ری هوّش
۸۶	ره قیب
۸۷	ئاھی ده روون
۸۸	فه له ک
۸۹	دلی غافل
۹۰	سکالا
۹۱	فیراق
۹۲	گازنده
۹۳	موونس
۹۴	ره نجوور
۹۵	چ بکه م
۹۶	بی وه فایی
۹۷	گولی یه کتا
۹۸	په یکی خه یال
۹۹	روژگار
۱۰۰	مووسیه ت
۱۰۱	شه وقی جه مال
۱۰۲	بی وه فایی
۱۰۳	چاره نووس
۱۰۴	ده ردی هیجران

۱۰۵	که ردهن که جی
۱۰۶	شه و قی روخی یار
۱۰۷	تالع
۱۰۸	ته رسا
۱۰۹	وه سلی یار
۱۱۰	داخی دهر د
۱۱۱	دیده ی گریان
۱۱۲	روخی یار
۱۱۳	مه ئوا
۱۱۴	عاشقی مسکین
۱۱۵	ته قدیر
۱۱۶	به لّین
۱۱۷	نزا
۱۱۸	ته خمیسی ئه مین له سهر شیخیری قازی محهمه د خزری
۱۲۰	دلی غافل
۱۲۲	نه فسی زالم
۱۲۴	ته بیبی عیشق
۱۲۶	شه یدای گول
۱۲۸	په رته وی عیشق
۱۳۰	نوووری به سهر
۱۳۲	ویسال
۱۳۴ - ۱۷۱	مه ولودنامه
۱۸۲ - ۱۸۰	سهر بوووری شیخانی ئه هلی ته ریه ت
۲۰۶ - ۱۸۲	به شی فارسی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله الذي ارسل رسوله بالهدى و دين الحق ليظهره على الدين كله و لو كرهه المشركون. نحمده و نشكره و نستعديه و نستغفره و نعوذ بالله من شرور انفسنا و سيئات اعمالنا من يهده الله فلا مضل له و من يضلل فلا هادي له. و نشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له و هو على كل شيء قدير. و نشهد ان سيدنا و مولانا محمداً عبده و رسوله البشير النذير. صلوات الله تعالى و سلامه عليه و على آله و اصحابه و اتباعه الذين الهتد و ابهديه الى يوم الحشر العسير. و سلم تسليمًا كثيرًا. قالى تعالى فى كتابه الحكيم.

(الذين آمنو و لم يلبسو ايمانهم بظلم اولئك لهم الامن و هم مهتدون) و قال (يا ايها الذين آمنو اتقوا الله و كونوا مع الصادقين).

زۆر خوشحالم كه واقه له م به دهسته وه ده گرم يادى ئينسانىكى واقيعى، ئينسانىكى خزمه تگوزار شادروان شاعير و هونه رمه ندى به ناوبانگ و عارف و سه رشناسى ميلله تى كورد، خوالى خوشبوو (ميرزا محممه د ئه مين به له دى)، مه شهوور به (ئهمين ئوشنۆيى) ده كه م. ئهم زاته له بنه ماله كانى كۆن و به ناوبانگ و ئه سيلي شارى شنۆيه. ئه گه رچى من خۆم ئه وانه م نه ديتبوو، به لام له براده رانى شنۆيى و عوله ما و فوزه لاي ده ورووبه ر وه هه روه ها له زمانى مه رحوومى باوكم (حه زره تى شىخ عه لائه دينه لئه قشبه ندى) بيسنوومه كه ئه و شه خسه جگه له عه شق و شيعر و شاعيرى له ناحيه ي ديانه ت و ته قوا و سه خاوه ت و مه ردانه گى ده ستىكى بالاي بووه وه ئهم زاته مه حبووبى يه تىكى خاسى له نيو شار و لادى و كورده واري دا بروه. هه ميشه له گه ل مشايخ و عوله ما و سادات و پياوه گه و ره كانى زه مانى خوئى ژيانى بردۆته سه ر. ئه شعارى زۆرى به زمانى فارسى و كوردى بووه كه من زۆر له شيعره كانم ديوه وه له وته ي دهنگ خو شه كان كه وا له مه جاليس دا ده خو ئيرينه وه

گویم لې بووه که حقیقه ته ن شیعره کانی گولی مه جالیس و غزای روح و نه شته ت به خش و له قلابی هه موو ئینسانیک دا ئه سهراتی عه جیبی هه یه. له قه لیبکی پاک هاتوته دهره وه و له قه لیبش دا جیگیر بووه و ده بی، وه کوو بیستوومه به زمانی عهره بی و تورکیش شیعی و تووه به لام من خوّم نه مدیون. وه ههر وه ها مه ولوود نامه یه کی ریگ و پیکیشی هه یه. له وه لاده تی حهره تی ره سوولی ئه کره م (ص) که وا له گه ل هه لبه سته جوانه کانی مه جالیسه ئایینی یه کان دهره ازی نیته وه. به داخه وه تا کوو ئیستا ئه م شیعره جوانانه وه ئه م ئاساره به نرخه پهرت و بلاو و تا حه ددیک له بیر چوو بوونه وه. به لام ئه خیره ن خه لفی ساله حیان نه وه ی به ریژیان کاک میرزا ئه حمه د که کورپکی زور باش و فه همیده یه وه خو ی به کاری هونه ری نه ققاشی مه شغووله ئه وا پیاوانه شیعره کانی باپیری به ریژی که مووده تی که له کوشش دایه کو ی کردونه ته وه و ئه رکی له چاپدانی گرتوته ئه ستوی خو ی وه ئه وا به لوتفی خوی گه و ره توانیویه تی دیوانی شیعره کانی فارسی له چاپ بدا وه ئه م روژانه له چاپ دهره چی. وه دیوانی زمانی کوردیش که شیعره کان کو کرانه ته وه وه ئینشانه لا ئه ویش دهریته چاپ وه ئه م گه نجینه به نرخانه ده که و نه ده ست خه لق و ئیستفاده و که لکی لې وهره گرن. دیاره برای بچووکیان کاک عه بدوللا ئه ویش کورپکی باش و فه همیده یه وه له دانیشگا ئیدامه ی ئه حسیل ده دا، ئه ویش له م بابه ته وه له گه ل برای خو شه ویستی هه مکاری و زه حه ماتی لازمیان دیوه خودا به که ره می خو ی ههر دووکیان مووه فه ق و موو ئه بیه د بکا. وه له ههر دوو دنیا به هره وهر و سهر بلیند بن. وه روحی پر فتووحی ماموستای به ریژ (ئهمین ئوشنوی) به جنات النعیم شاد و له گه ل سوله حا و شو هه دا و سه ددیقین مه حشور و مه لووف بین. وصلی الله علی خیرالوری محمد المصطفی و آله و اصحابه البرده التقی.

الحقیر خادم الفقراء

سه بیید ته ها که مالی زاده. ئه لنه قشبه ندی

۷۶/۸/۲۵

به ناوار خودا

چاپی ئه م دیوانه پیشکesh ده که م به روحي پاکی ریره وانی ریگهی
تەریقەت:

هه زه ته شیخ عه بدولقادی گه یلانی و بنه مالهی هه زه ته سید ته ها
شه مزینی، هه زه ته سید حوسین سهرپووتی «خه لیفه سهرپووت»،
هه زه ته شیخ سید که مال، هه زه ته شیخ ئیسماعیل به رزه نجی، هه زه ته
شیخ بابا سەعید (غهوس ئابادی)، حاجی لازم قاسمی راد «حاجی ئه نبی» و
ههروه ها ئاسانه ی:

هه زه ته شیخ جه مشید که ره می، هه زه ته حاجی شیخ سید ته ها
که مالی زاده، هه زه ته شیخ سید فاروق گه یلانی زاده، هه زه ته شیخ
سید ره سوول سهرپووتی، هه زه ته شیخ نه جمه دین به رزه نجی، باوکی
زور خوشه ویستم حاجی محهمه د به له دی «کورپی ئه مین» و هه موو خه لکی
دلگهرمی زیده که م، شاری شنو.

سهره تا

یه کییک له کاره گرینگه کانی ناوهندی بلّاو کردنه وهی فرههنگ و ئهدهبی کورد (ئینتشاراتی سهلاحه دین ئهییووبی) ههر له سهره تاوه بلّاو کردنه وهی ئاسه واری شاعیران و زانایانی کورد بووه و له نیو ئهم شاعیرانهش دا بلّاو کردنه وهی دیوانی شیعره کانی ئهمین ئوشنوی (فارسی و کوردی) ئهرکیکی زور پیویست بوو که به خته وهرانه به تیکووشان و هیممه تی کاک ئهحمه دی بهله دی (نه وهی ئهمین ئوشنوی) به ئه نجام گه یشته و که له بهر ییک له کتیبخانهی کوردی بهم ههلسوورانه پر کرایه وه.

میرزا محهمه د ئهمین بهله دی (۱۳۳۳-۱۲۶۸) هه تاوی ، به نازناوی « ئهمین ئوشنوی » شیعر ی گوته وه و له سهر ئه وهش را که شاعیریکی هه لکه وته و پایه بهرزه زور کهم ناسراوه و ته نیا گیوی موکریانی له « که شکول » ه که ی خویدا به چه ند دیریک باسی کردووه. دیوانی شیعره فارسی یه کانی « ئهمین » له پاییزی ۱۳۷۶ ی هه تاوی (۱۹۹۸ زایینی) دا رووی چاپیان به خووه دیت و که وته دهست خوینه رانی تامه زرروی ئاسه واری شیعر و ئهدهبی کوردی. له خویندنه وهی شیعره فارسی یه کاندای بو هه موو خاوهن چیژیک ده رکه وته که ئهمین شاعیریکی گه وره و عاریفیکی سه ودا سه ری دل سوو تاوه و به سهر شیعر و ئهدهبا زاله، ههر ئه وهش وای له خوینه ران کرد که داوا بکه ن دیوانی شیعره کوردی یه کانی شی به زووترین کات بلّاو بکریته وه و باغی شیعر و ئهدهبی کوردی پی برا زیته وه. له سهر ئه و

داخوازی یه گشتی یه بوو که کاک ئه حمه دی به له دی که وه ته هه لسو و پانیکی چالاکانه و ئه وهندی ده توانای دابوو شیعره کانی «ئهمین» ی لیر و له وی کو کرده وه و ناوه پروکی ئه و دیوانه ی پیک هینا. هه ر چه ند ئه و تیکوشانه زور جیگه ی ریژه و منه ت داده نیته سه ر هه موو ریوارانی ریگه ی فره هه نگ و ئه ده بی کورد، به لام گومان له وه دا نیه که هیشتا زور شیعی دیکه ی ئهمین ئوشنوویی ماون که کو نه کراونه ته وه و ده بی هه ولی رزگار کردنیان له فه وتان بو بدری. تا ئیستا که ته نیا چه ند مانگی که له بلاو بوونه وه ی دیوانی شیعره فارسی یه کان تیپه ریوه، زور شیعی فارسی بلاونه کراوه ی ئه و خوالیخو شبووه له لایه ن دوستانی فره هه نگدوسته وه به ده ست کاک ئه حمه د گه یشتووه. شک له وه دانیه که سه رجه می شیعره کوردی یه کانیش زور له وه زور تره که له م دیوانه دایه و هیوادارین خوشه ویستان له هه ر شوینی که ده ژین به چاپیکه وتنی ئه م دیوانه شیعره، هه ر شیعیکی بلاونه کراوه ی ئهمین یان به لاوه یه بو ئه م ناوه نده ی بنیرن تا خوا یار بی له چاپه کانی دوا ییدا ره گه ل بخرین و تیدا نه چن.

ناوه پروکی شیعره کوردی یه کانی ئهمین له سه ریه ک، هه ر له سه ر ئه و مه به ستانه ده دو ی که له شیعره فارسی یه کاندایه توومانه. یانی ئه گه ر زنجیره ناوه پروکی شیعره کانی بخرینه سه ر هیلیکی ریک و پیک ده بینین که ئهمین له سه ر هیلی خواناسی، ئابین، عیرفان، ئه وینداری و پیوه نده ی کومه لایه تی، شیعی هوندوته وه و له و ریبازه لای نه داوه.

وه ک ده لین له پیشدا، ئهمین زور تر شیعی جه فه نگی و هه جوی هوندوته وه و زور تر بو گالته و گه پ له م که ره سه یه که لکی وه رگر تووه. تا روژیک که ده گه ل پۆلیک له هاوړی یان بو زیاره تی چه زره تی «شیخ عه بدولقادر - غه وسی سانی» به ره و راژان له مه رگه وه ر ده که وینه ری. له درێژی ئه م ریگه یه ش دا هه ر به گالته و گه پ ده گه ل هاوړی یان ده دو ی و به تاییه ت ده گه ل یه کی که له هاوسه فره کانی به ناوی سو فی سه عیدی شافیه ی که خزمی نزیک خوی بووه، به

شیعر و قسه‌ی نه‌سته‌ق فرهاوړی ده‌کا. به‌لام ده‌گه‌ل ده‌گاته‌خاکی مه‌رگه‌وه‌ړ، وه‌ک
 هاوړی‌کانی گيړاویانه‌ته‌وه، حالی ده‌گوړی و ټيکده‌چی و ده‌که‌وینه‌خه‌لسه و جه‌زبه
 و نه‌و جار تا ده‌گاته‌مالی شیخ به‌شیعر به‌پیغه‌مبه‌ر «د.خ» هه‌لده‌لی و ناگای له‌ده‌ور
 و به‌ر ده‌بری. پاش زیاره‌تی شیخ و گه‌رانه‌وه‌بو شنو، هه‌موو شیعر و قسه‌ی ئەمین
 ده‌بیته‌حه‌کایه‌تی مریدایه‌تی و عیرفان و خوداناسی و زوړ شیعری به‌سوړ و جوان له
 مه‌ر شیخه‌کانی نه‌و مه‌لېنده‌ده‌هونیه‌وه.

له‌زه‌مانی ئەمین ئوشنوویی و پېش نه‌ویشدا، شاعیرانی کورد به‌زاراوه و بن
 زاراوه‌ی مه‌لېنده‌ی ژبانی خوین شیعریان ده‌هونده‌وه و بی‌په‌روا واژه و
 ده‌سته‌واژه‌ی فارسی و عه‌ره‌بی (به‌تایبته‌ئایاتی قورثانی) یان ده‌خسته‌نیو
 شیعره‌کانیان. نه‌و شیوه‌کاره‌له‌نالی را بگره‌تا ده‌گاته‌مه‌حوی و سالم و حه‌ریق و
 وه‌فایی و میسباح و ئەمین ئوشنوویی و شاعیره‌کانی باشوور وه‌ک مه‌وله‌وی و خانا و
 بیسارانی و.... کاریکی ئاسایی بووه و وه‌ک نه‌مرو شاعیر ده‌غده‌غه‌ی زبانی
 به‌کگر تووی له‌زه‌ینی دا نه‌بووه.

بو نمونه‌له‌م روانگه‌وه‌هیندیک ده‌روانینه‌سه‌ر شیعره‌کانی ئەمین. له
 شیعره‌عیرفانی‌به‌کانیدا، یا له‌و شیعرانه‌دا که‌په‌سنی خودا و پیغه‌مبه‌ر دده‌ا، گه‌لیک
 ئایاتی قورثانی به‌کورتي ده‌کار ده‌کا و له‌واژه و ته‌رکیب و ته‌عیری عه‌ره‌بی و
 فارسی که‌لک وه‌رده‌گری. له‌موناجاتیک دا له‌به‌ر خوا ده‌پارپته‌وه:
 تو به‌حه‌ققی حورمه‌تی نه‌و سه‌روه‌ری دنیا و دین

«صادق الوعده‌الامین» و رحمة للعالمین

.....

تو «شفیع المذنب» ینی روژی میزان و حیساب

«رحمة للعالمین» ی‌ساحیبی وه‌حی و کیتاب

له‌مه‌دحی ره‌سوولی نه‌کره‌مدا ده‌فه‌رموی:

ئەي تايري ئەوجى فەلەكى عەرشى موعەللا
 شاهەنشەھى ئىقلىمى عرووجى فەتەجەللا
 (اى طـاير اوج فلک عرش معلّٰى
 شاهنشہ اقلیم عروج فتجلّا)

.....

ئەي تاقە گۈلى رەحمەتى شاهەنشەھى مەعبود
 دەر ھەر دوو جىھانم، بە خدا ھەر تويى مەقسود
 وەك دەبينىن دىرى دووھەمى ئەم شىعرە بە تەواۋى فارسییە و لە زور شوینی
 دیکەش لە واژە و دەستە واژەى وەك (درپی ، پراز ، چو، خوناڤ، دیگر ، آغوش و
 خواب و....) کەلک وەردەگرى، وەك:
 شەو ھەتا روژى تو زالم ھەر لە (خوابى) غەفلەتى
 روژى تا شەو (در پى) لەرزاتى نەفس و شەھوۋەتى

*

سینەم وەکوو تەندوورى، (پراز) شوعلەيى نارە
 جەرگم وەکوو نەي کون کونى سەد (زخم) و فيگارە
 زاراۋەى مەلبەندى شنو بە پىي ھەلکەوتى جوغرافىيى ناوچەى شنو کە
 دەکەويته نيوان بادینان و سوران و ئازەربايجان، گەلیک تايبەتمەندى خوۋى ھەيە و
 بارى جوغرافىيى و پيوەندى دەگەل شىمال و کوردى ناوہراست و زبانی تورکى
 بوته ھوى سەرھەلدانى زاراۋەيەكى شیرين و جوان کە جيگا جيگا لە شىعرەکانى
 ئەمین دا دەيته، گولواژە و گولە بەروکى ھونراۋە و شىعرەکانى:
 گەرچى غوربەت بو عەزیزانى وەتەن دەرد و غەمە
 من کە حوبىي توم «ھەيىتن» نامەوى ئەھلى ولات

* * *

گهر دلت شاد کا ده ئه ووهل، ئاخريش ده تکا زه بوون
تي بفرکه ئه و جيهانه، بو که سي قهت «چو ويته» سهر

* * *

ههر وه کوو گویت لی ده بی ئه وړو فلانگهس «مردیه»
تو که واه ئاخړ ده زانی، شادمانیت بو چیه؟
له زاراوه ی شنو ی دا له جیات (مان) له حاله تی (مالکیت) ی کو دا ته نیا له
(ن) که لک وهرده گرن وهک مالن له جیات مالمان، ولاتن له جیات ولاتمان، له
شیعری ته مین ئوشنو ویش دا، ئه م حاله ته زور بهرچاوه.
وه عده یی وه سلت به من دا کاریکی بی جا نه بوو
بو وده پاشت خست عه زیزم خو (قه رارن) وانه بوو

* * *

ئهی بادی سه با ئیمړو قاسید به ده فره مانم
بو خزمه تی سوفی (خون) ئه و نووری دوو چاوانم

* * *

یاره بی شه وی ماوه یا کازیوه ی کی شاهه
(چان) دیمی نه کی شاهه، ده نگیک دی له گوی یانم
له زور جیگهش دا له جیات (له) که لکی له (ده) وهرگر تووه که ئه وهش
ده بیته هو ی دلخو شی لایه نگرانی (ده) له شه ری بی برانه وه ی ناو خو ی (ده) و (له)
دا!

گهر دلت شادکا (ده) ئه ووهل، ئاخريش ده تکا زه بوون

* * *

ئهورو که (ده) به حری غه می دل بووم (ده) شه نادا
حوسنی روخی یارم به نه زهر کهوت له په نادا
ديسان له زاراوه ی شنو ی دا له جیات (یک) له (هک) که لک وهرده گرن و له

دیوانی ئەمین دا لە زۆر جیگادا ئەوە دەیینن وەک:
 سیککەیی قەلب و رەواجم (جارەکی) سەرراف بکە
 باقاری جامی وجودم وەک بلووری ساف بکە

* * *

(فکەرەکی) ناکە ی لە حالێ خۆفتمە گانی نیو قبوور
 مەنزلی وا پەر لە خۆف و مەسکەنی وا تەنگ و قوور
 بیجگە لە شیعر و هونراوەی فارسی و کوردی و مەولوودنامە، بەیتیکیش
 (بەیتی عبدالرحمن) لە ئەمین بە جی ماوە کە ناوەڕۆکی مەزەهەبی هەیه و هیشتا لە
 چاب نەدراوە و بلاو نەکراوە تەو. هیوادارم چاومان بەم ئاسەوارەش روون بیتەو و
 باقی شیعرەکانی ئەو شاعیرە ئەویندار و پایەبەرزه بە تەواوی لە ژێر هەوری رەشی
 نەناسیاوی وەدەرکەوی.

قازی - ئەحمەد

ورمی ۷۶/۱۱/۱۱

به ناوی خودای دلۆڤان

دوای ئه‌وه‌ی دیوانی شیعره فارسی‌یه کانی «ئه‌مین» له چاپ هاته ده‌ر، خه‌لک، به تایبته‌ ئه‌و که‌سانه‌ی «ئه‌مین» یان ده‌ناسی و ئاشنای شیعره‌کانی بوون، به راده‌یه‌ک خوشحال بوون که خۆم باوه‌رم نه‌ده‌کرد. ئه‌و هۆگری‌یه‌ی خه‌لک له لایه‌ک و ئه‌وینداری مریدانه‌ی خۆم له لایه‌کی تره‌وه هانیان دام هه‌تا پتره‌ست به به‌رپرسایه‌تی بکه‌م. هه‌ر وه‌ک له پیشه‌کی دیوانه فارسی‌یه که دا مامۆستا ئه‌حمه‌دی قازی ئاماژه‌ی کردووه، سه‌رحه‌می شیعره فارسی و کوردی‌یه‌کانی «ئه‌مین» له سی و چه‌ند سال به‌ر له ئیستاه‌وه له لایه‌ن بلاؤکه‌ره‌وه‌ی سه‌یدیان له مه‌هاباد، ده‌ستی به سه‌رداگیراوه که نه هه‌ولیکی بو بلاؤکردنه‌وه‌یان داوه و نه داویه‌ته‌وه بئه‌ماله‌که‌ی! ئه‌م شوینه‌واره ده‌هات له نیو بچی، هه‌تا ئه‌وه‌ی که به یازیک له دیوانه فارسی‌یه‌که‌ی که به خه‌تی خودی «ئه‌مین» نووسرا‌بووه و خوالیخو‌شبوو حاجی شیخ محه‌مه‌د شنۆیی مه‌حموودزاده، به‌و په‌ری ئه‌مانه‌تداری‌یه‌وه پارێزگاری‌ی کردبوو، له لایه‌ن خۆیه‌وه به ده‌ستمان که‌یشته‌وه و بلاؤمان کرده‌وه. له کاتی کو‌کردنه‌وه‌ی شیعره کوردی‌یه‌کانیش دا‌گه‌لیک شیعره‌ی فارسی ترمان چنگ که‌وته‌وه. به‌لام‌ مخابن دیوانه فارسی‌یه‌که، که‌وتبووه ژیر چاپ و تازه‌کارنکمان بو نه‌ده‌کرا. هه‌ر بۆیه به‌ریارمان دا که ئه‌م شیعره فارسی‌یا نه بکه‌ینه پاشکو‌ی ئه‌م کتێبه‌ و له فه‌وتان رزگاریان بکه‌ین.

ئیمه بو‌کو‌وه کردنی شیعره کوردی و فارسی‌یه‌کانی ئه‌مین، سه‌رمان به

زۆر جیگادا کیشا، دەرگای گەلیک مالمان تەقاند، ھەر شوینیک شکمان لینی بوو
 سەرمان لینی دا. لەم ریگا پەرھەوراز و نشۆەش دا، گەلیک لە دلسۆزان ھانیان
 داوین و بە ھانامانەو ھاتوون. دیارە شیعەرە کوردی یەکانی «ئەمین» زۆر لەو
 زیاترن. ھەر بۆیە دەستی تکا بۆ ئێوەی بەرێز درێژ دەکەین کە ئەگەر بە یاز،
 نامیلکە یا تەنانت شیعریکتان لە لا ھەبە، بۆمانی بنێرن ھەتائە گەر خودا یاربین
 لە داھاتوودا سەرچەمیک لە شیعەرە کوردی و فارسی یەکانی بە یەكەوہ بلاو
 بکەینەوہ.

ئەگەرچی ژیان و بەسەرھاتی «ئەمین» لە سەرەتای دیوانە فارسی یەکیددا
 ھاتووە. بەلام چونکوو چینی خوینەرانی ئەم دوو دیوانە تا رادەیک توفیریان
 ھەبە، بە پێویستمان زانی لە سەرەتای ئەم دیوانەش دا کورتەیک لە ژێانی
 «ئەمین» بنووسینەوہ.

میرزا محەممەد ئەمین بەلەدی، ناسیاو بە «ئەمین شنۆیی» لە سالی
 ۱۲۶۸ی ھەتاویدا، لە داوینی سروشتی دلرفین و سەر سەوزی شارە رازاوہ کە
 شنۆ، لە بنەمالەیکە بە ناوبانگ و دلاوادا لە دایک بووہ. «ئەمین» تەنیا مندالی
 بنەمالەیکە بووہ. حاجی برایم «باوکی ئەمین» مرقئیک ناو بەدەر و بە دەسەلات
 بووہ و بۆ بارھینانی «ئەمین» لە هیچ ھەول و تیکۆشانیک خۆی نەبواردووە. لەو
 سەردەمدا کە لە شاری شنۆ نە قوتابخانەیک بووہ و نە مامۆستایەک، حاجی
 برایم بۆ راھینانی «ئەمین» لە باشترین راھینەران و دەرس بیتزانی ئەوکاتی کەلک
 وەرگرتووە. حاجی برایم کە مرقئیک زۆر خوداناس و بە ئیمان بووہ، لە سالانی
 قاتی و قریدا ھەموو مال و داھاتی خۆی تەرخانی کەرنی گەنم و دا بەش کردن بە
 سەرفەقیر و ھەژاراند کردووە و بەم ئاکارە خودا پەسندانەیک سەدان کەسی لە
 مردن رزگار کردووە. بە داخوہ «ئەمین» ھیشتا نە گەیشتبووہ تەمەنی یازدە سالە،
 کە حاجی برایمی باوکی بە شیوہیک زۆر ناپیاوانە بە دەس دوژمنەکانی
 دەکوژری. ئەگەرچی حاجی قادر «مامی ئەمین» کە ئەویش لە گەورە پیاوانی

سەر دەمی خووی بووه، «ئەمین» دە گریته ژیر بالی خوویهوه، بەلام زۆری پێ ناچێ
 ئەویش لە ریگای بەرگری لە دین و ولات، لە شەر دە گەڵ رووسەکان لە
 د-رۆبەری رهواندزی عیراق دە کوژری و «ئەمین» ئە یزەن بیکەس دە مینێتهوه.
 ... «ئەمین» مۆلک و مالیکی زۆری بە میرات پیگە یشتبوو، بەلام مالی
 دونیایە هەرگیز نەتوانی ریی لێ هەتله بـخا، چونکە «ئەمین» هەست و سۆزیک
 تری لە دلدا بوو. ئەوینداریکێ راسته قینه و پاک و بێ گەرد بوو. هەر ئەو ئەوینه
 پاکە بوو کە گری لە دەروونی بەردا و بەرهو دنیا ی شیعر و عیرفانی کیشا. «ئەمین»
 هەست و سۆزی شاعیرانە ی خووی بە ئیلهام وەرگرتن لە سۆزی ئەوین و جوانی
 سروشت لە لایە ک و خۆناسین و خوداناسین لە لایە کێ تره وه گە یانده ئەو پەری
 خووی. ئەوهی «ئەمین» لە دلوه دە یهۆندهوه، زۆر بە زوویی دە کەوتە سەر دلان.
 شیعره کانی بە هو ی پاراوی و دلگر بوونیا نه وه، زۆر زوو جیگای خو یان دە نیو
 کو پری جه زبه ی سو فیان و زی کری ده رو یشان دا ده کرده وه و هه نوو که ش ده کو پره
 شیعر یه کاندای جیگه ی به رزیان هه یه.

«ئەمین» دە گەڵ هۆنه رانی سەر دەمی خووی، وه ک: جه ناب ی قازی
 محه مه دی خزری، سافی، میرزا مراد و... هتد، پیوه ند ی شیعر ی بووه و
 شیعره کانی خو ی ده مایه گه لی ته نز و په ند و پێ هه لکو تن و... به زمانی کوردی،
 فارسی و عه ره بی هۆنیوه ته وه.

خه لک «ئەمین» وه ک شاعیریک ی به هه ست، تو پره وانیک ی زانا، هه کیمیک ی
 دلوفان، دلسۆز و شاره زا ده ناسن. «ئەمین» ده گەڵ هیندی لە عارفان و شیخان و
 ناوداران ی ئایینی سەر دەمی خووی، وه ک: عارفی ناودار، هه زه ته ی سه ید حوسین
 سه رپرووتی (خه لیفه سه رپرووت)، حاجی شیخ ئیسماعیل به رزه نجی، هه زه ته ی
 شیخ عه بدولقادی شه مزینی (غه وسی سانی)، شیخ عه بدوللا ئە فه ند ی
 (گه یلانی زاده) و هه زه ته ی شیخ عه لاهه دین که مالی زاده، هاوده م و
 هاومه جلیس بووه و ده گەڵ زۆربه ی گه و ره پیاوانی ئە هلی ته سه وه وف و ته ریه ته

له پټوهندی دابووه.

جگه له خهلیفه سهرووت بو هه مووی نه وانه شیعرى هوښو ته وه. (وهک نه من بزائم خهلیفه سهرووت خوځى ئیزنى نه داوه که «نه مین» به شینر پینی هه لبلن). «نه مین» به هوځى وریایی ولیها توویى خوځیه وه. جگه له زمانى کوردی و فارسى، تورکى و عه ره بیشى زور چاک زانیوه.

ناسیاوی ده گهل نه زمانانه، «نه مین» ی له وه رگپرانى کتیب گه لى شیاو و به که لک، به تایبه تی کتیبى پزیشکى بو چاره سه رکردنى نه خوځشه کان یارمه تی ده دا.

«نه مین» گيا دهرمانى یه کانى به باشى ناسیوه و له تیپی گیایی دا حه کیمینکى که م وینه بووه و نه خوځشه کانى بى هیچ چاوه پروانى یه که دهرمان کردووه. هه نوو که ش نوسخه یه کى ته ستوور له ده ستووسى «نه مین» له پټوهندى ده گهل گيا گه لى دهرمانى له لای بنه مال ه که ی پاریزراوه. به لام به داخه وه له هیچ شوینکى کتیبه که دیارى نه داوه که له شوینه واره کانى خوځیه تی یا له زمانگه لى تر وه ری گیراوه.

دلاوایی «نه مین» که وتبووه سه رزاران. به پینی وته ی خزم و که سه کانى، هدرکات به له نگازیک ده چو بهر دهرکه ی، له به شه چیشتى خوځى پارووی ده زارى دهنه. به شایه دى نه و که سانه ی نه ویان دهناسى، له وه موو به شه مال ه که پینی برابوو و رهنکه به شى سى به شى شنوځیه ی کردبا، به شى هه ره زوری به هه ژاران و به له نگازان ده به خشى و هه ر وه ک له هیندى له شیعره کانیدا ئامازه ی پى کردووه. له دوايین روژه کانى ژيانیدا ته نانه ت تووشى ده ست کورتیش ببوو. «نه مین» رزگارى کو مئه لى ده به رپوه بردنى خوو و خده ی رهند و باش دا به دى ده کرد. له روځى گه و ره پیاوینکى وه ک «نه مین» هه ر نه وه چاوه نوږ ده کرا.

«نه مین» به هوځى گه و ره بى و رییز و حورمه تی کى که له لای خه لک بوو یه تی، به شاره دارى شنو هله ده بژیردرى و ناو بانگى بنه مال ه ی «به له دى» ش

هەر له به‌له‌دییە واتە شارەداری وەرگیراوه. دواى ئەوه به‌پر‌سایەتى وەك:
 به‌پر‌سى دايرەى پەر‌وه‌رده و فیر‌کردن و دايرەى سەبت و ئە‌حوالى پى
 دە‌سپیر‌درى و له ئاکامدا روو ده‌کاته ئیشى مام‌وستایى و دەر‌س گوتنه‌وه.
 ئە‌مىن ده‌ دەر‌س گوتن و زانست و ئە‌حکامى خودایى دا مام‌وستایە‌کى
 بى وینه‌ بووه و بلی‌مه‌تى خوێ له‌م به‌ستینه‌ش دا دەر‌خستوه.

«ئە‌مىن» سى ژنى هیناوه. له ژنى یه‌که‌مى که‌ هەر له تە‌مه‌نى لاويدا کوچى
 کردوه، دوو کوڤرى به‌ ناوى ره‌حمان و محە‌مه‌د بووه که‌ محە‌مه‌دىان له
 ژياندا یه‌ وکچیکیشى به‌ ناوى نازدار بووه که‌ به‌ جوانه‌مه‌رگى سه‌رى ناوه‌ته‌وه.
 «ئە‌مىن» بو جارى دووه‌م زه‌ماوه‌ند ده‌کاته‌وه. به‌لام ئە‌مه‌جاره‌یان له
 زه‌ماوه‌نده‌که‌یدا زور سه‌رکه‌وتوو نابى و ره‌نگه‌ تالترین سه‌رده‌مى ژيانى ئە‌وه، هەر
 ئە‌وه‌کاته‌ بووبى که‌ ده‌گه‌ل ژنى دووه‌مى ژیاوه. خو و خده‌ى خه‌راپى ئە‌وه ژنه
 ده‌گه‌ل روخى ناسک و هزر و بى‌رى شاعیر نه‌یده‌خوینده‌وه. هەر وه‌ک له
 شیع‌ره‌کانیدا درک‌اندوویه، خوێ له‌ چنگى رزگار ده‌کا. به‌ره‌مى زه‌ماوه‌ندى
 دووه‌میش کیشیک بووه به‌ ناوى «نوورجه‌هان» که‌ چوار پینچ سال له‌مه‌و به‌ر
 کوچى کرد. ژنى سیه‌مى ئامین، ئاموزای خوێ بوو که‌ تا کو‌تایى ژيان ده‌گه‌لى
 بوو.

«ئە‌مىن» جگه‌ له‌ دیوانى شیع‌رى فارسى و کوردی، به‌ بۆنه‌ى له‌ داىک
 بوونى چه‌زرتى ره‌سوول «د.خ» شیع‌رگه‌لیکى به‌ ناوى «مه‌ولودنامه» هەر له
 خولقانى نوورى پاکی چه‌زرت هه‌تا ده‌مى له‌ داىک بوونى یه‌وه هونیه‌ته‌وه. ئە‌م
 مه‌ولودنامه‌یه، ئیستاش هه‌موو سالیکی له‌ مانگى مه‌ولودى پیغه‌مبه‌رى مه‌زن
 دا له‌ گشت کوڤ و کوپ‌وونه‌یه‌کى که‌ به‌م بۆنه‌وه «به‌ تابه‌ت له‌ ناوچه‌کانى شنو و
 ورمى» دا به‌ریوه‌ده‌چى، ده‌خویندریته‌وه. «ئە‌مىن» هه‌تا مابوو له‌ کوڤى مه‌ولود
 خوینى له‌ مانگى مبه‌ره‌کى مه‌ولود دا، سه‌ره‌له‌قه و مه‌زنى کوڤه‌که‌ بوو. ئە‌وه
 شیع‌رانه‌ى که‌ له‌و کوڤانه‌دا ده‌خویندرانه‌وه، له‌ هونراوه‌کانى «ئە‌مىن» بوون که‌

خۆرى ئاھەنگى بۇ دروست كىردىن ئىستاش ھەر وا لە سەر ھەوا و ئاھەنگى خۇيان ماون. لە سەر داواي پەيتا پەيتاي ھۆگرانى «ئەمىن» سەر جەمى مەولوودنامە كە لە دوا لا پەرە كانى ئەو دىرانە دا دەخەينە بەرچاوى خويئەران.

«ئەمىن» يە كىك لە بناخە دانە رانى كۆرى پەرۋەردە و فېر كىردى نوئ لە شارى شىنۇ بوو. بە ھۆي ئەو خىزمە تانە يەو، دواي سەر كە و تنى شۆرشى ئىسلامى لە ئىراندا، يە كىك لە قوتابخانە كانى شارى شىنۇ بە ناو كراو.

«ئەمىن» خۆشە وىستى خەل ك بوو و لە دلى گشت چىن و توئىك دا جىي خۆي كىرد بوو. تا ئەو رۆژەي ژيا ھىچ كات ھەستى بە ماندوويى و داكە و توويى نە كىرد و لە ئاكامدا، سالى ۱۳۳۳ ھى تاوى، بە ھۆي نە خۆشى، دەفتەرى ژيانى بە سىترا و دىيائى فانى بە جى ھىشت.

بە مردنى «ئەمىن» خەم و ماتەم بالى بە سەر شارى شىنۇدا كىشا. بەم بۆلۈك گشت دايرە كانى دەولەتى لە شىنۇ داخران و خەلكى شار لە رى و رەسمى بە خاك سپاردنى دا بە شىداريان كىرد. داكىم كە بووكى ئەمىن بوو دەلى:

«ئەمىن» لە جىگە دا نە خۆش كە و سېو، شەويك بەر لە مردنى لە خەودا دىتم پىغەمبەرى مەزىن «د.خ» لە مالى ئىمە وەژوور كەوت، لە «ئەمىن» نىزىك بوو، خۆي بە سەر دا كىشا و «ئەمىن» ى ماچ كىرد. بەرە بە يانى ئەو شەو «ئەمىن» كۆچى دوايى كىرد. لە شى پاكى ئەم شاعىرە نەمرە لە گۆرستانى «خەلىفە مەلاخدر» ى شارى شىنۇ بە خاك ئەسپىرداو.

لىرە دا بە پىويستى دەزانم كە لە لايەن بىنەمالەي ئەمىنەو، سوپاسى بى پايانى خۆم لە ھەموو ئەو بەرپىزانەي كە لە پاراستن و وەدەست ھىنان و ئامادەي چاپ كىردنى ديوانى «ئەمىن» دا يارمەتى يان داوين پىشكەش بكەم و رىز و حورمەتى ئەم بىنەمالەيە دەر بېرم سەبارەت بە دىل سۆزى يە كانى:

بەرپىزان: بابە خان زەرزا، مىرزا رەھىم شىنۇيى مەھموود زادە، مىرزا سولتان فەروخ زادە، قادىر فەروخ زادە، بىنەمالەي خودالىخوشبوو حاجى شىخ

محمەد شىۋىي مەحمۇد زادە (لەبەر پاراستنى شىۋىنەۋارە كانى ئەمىن).
 بەريزان: موھەندىس سەيد ئىبراھىم گەيلانى زادە، مەلا عەبدوللا
 دەرپەندى، عەبدولكەرىم قاسمى راد (حاجى ئەنبى)، ئىبراھىم تەقى سولتانى،
 مۇتەلىب بەلەدى، عەبدوللاى بەلەدى (بەھۇى ھاۋكارى لەكۆكردنەۋەى
 شىۋىنەۋارە كاندا)

بەريزان: ئەحمەدى قازى و مارقى ئاغايى و رەسۋول ۋەيسى و گشت
 ئەندامانى ناۋەندى بلاۋكردنەۋەى فەرھەنگ و ئەدەبى كوردى، بەھۇى پىدا
 چوۋنەۋە و تەياركردنى ھەل و مەرجى چاپ و بلاۋكردنەۋەى ئەم دىۋانە.

ۋرمى، زىستانى ۱۳۷۶ى ھەتاۋى

ئەحمەد بەلەدى

گازە

ئەي خوداۋەندى كەرىم و خالقى لەيل و نەھار
واھىدى گەۋرە و ەزىم و رازقى ھەر موور و مار
خۆت دەزانى ھالى من، ئەي پادشاھى كردگار
ەبدىكى زۆر روورەشم، زۆر عاسى و زۆر شەرمسار
نېم بە ھېچ ئەشيا بە غەيرى لوتفى تۆ ئومىدوار

چاۋ دەگىرم تا بېنىم عالەمى ساحب گوناھ
نايىنم ھېچ كەس ۋە كوۋ خۆم، شەرمەسار و روو سىياھ
عومرە كەم يەكسەر لە لەھوو لەعبى دونيا كرد تەباھ
زۆر پەشىمانم لە زەنب و سەھوى نىسان يا ئىلاھ
خۆم بە تۆ ئەسپارد، نېمە تاقتى سووتانى نار

تۆ غەفوورى، تۆ سەبوورى، تۆ رەئووفى، تۆ رەھىم
تۆ خەبىرى، تۆ پەسىرى، تۆ سەمىعى، تۆ ەلىم
من گونەھكار و زەلىلم، عاسى و مەزەب ئەسىم
تۆ شەھى ساحب كەرەم، من ھەم لە دەرگاھت يەتىم
من گەدایى عاجىز و تۆى شاھى ساحب ئىقتدار

گەرچی ئەعدادی گوناھم نایەنە حەد و حیساب
کاغەزی سەر شانی چۆپەم، پەر لە ئەفعالی خراپ
لایەقم بوو مەغپیرەت، یا مووستەحەقم بوو عەزاب
ناتۆمید نیمە لە روحمەت، روحمی توو زۆرتر لە باب
روحەکم پێ بکە، لە نەزعی رووح و قەبری تەنگ و تار

تۆ بە حەققی حورمەتی ئەو سەرورەری دنیا و دین
صادق الوعدە الامین و رحمة للعالمین
ساحیبی قورئان و وحی و ئیفتخاری مۆرسەلین
عەفوو کە یە کسەر خودایا، زەنب و عۆسیانی ئەمین
تۆ بە قورئانی قەدیم و حورمەتی هەر چار یار

گازە

یا «شفیع المذنبین»، تۆ چاره‌یی کارم بکه
زۆر پەشیمانم عیلاجی قەلبی بیمارم بکه
مەرھەمیکی لەو دەروونی وا بریندارم بکه
روحمیکی بەو زیللەت و بەو چاوی خوینبارم بکه
پێم کەرەم کە جامی عیشقی مەست و خوممارم بکه

عاسی و دەرماندە و زار و زەلیلم دل بە خەم
عومرە کەم رابرد لە ئەھوو لە عەبی دنیا بیش و کەم
رۆژیکی روونم نەدی غەیری خەم و دەرد و ئەلەم
گەرچی زۆر ساحیب گوناھم، ئۆمەتی تۆم ھەرچی ھەم
ھەر بە خۆت روحمی بە ئاھ و نالەیی زارم بکه

وەختی عیزرائیل کە دی بۆ قەسەدی قەبزی گیانی من
لە شەکری ئییلەس دی، بۆ غارەتی ئیمانی من
دی سەدایی گریه و شیوەن لە فەرزەندانێ من
ئەو نەیساری خاکی بەرپیت، سەدەھە زار وە ک‌گیانی من
زوو بگە ھاواری من، لەو وەزەعە قوتتارم بکه

دوومەلايك دېنە سەر مەن، ۋەك لە قەبرى تەنگ و تار
بۆ سوئالى لېم دەپرسن ۋا بەشىددەت ئاشكار
مەن غەرىب و عاجز و تەنھا و بى ئەھباب و يار
يا رەسوولەللا، تۆ بىمكەي لە ۋەزەبەي رەستگار
شادومانى فەيزى لوتفى شاھى غەفقارم بىكە

تۆ «شفيع المذنبين» ى ، رۆژى ميزان و حىساب
«رحمة للعالمين» ى، ساحىبى ۋەھى و كىتاب
مەن ئەمىنى رووسىا، گەر موستەھقەم بۆ ۋەزەب
ئۆمەتى تۆمە، زەلىلم ئەي شەھى ۋەلى جەناب
تۆ پەناھى عاسيانى چارەبى كارم بىكە

یارەسوولەللا

ئەمن شەرمەندە و ساحیب گوناھم یا رەسوولەللا
پەشیمان و زەلیل و روو سیاهم یا رەسوولەللا
لە دنیا و قیامت خو دەزانى ئۆمەتى تۆمە
بە جوز توکەس نیه پشت و پەناھم یا رەسوولەللا
لە بەر شەرمى گوناھى خوّم دەگریەم و دەنالیئم
بکە روحمى بە گریان و بە ئاهم یا رەسوولەللا
هەموو عومرى عەزیزم سەرفى لەھوو لەعبى دنیا کرد
بە خوڤایی لە دەست چوو سال و ماھم یا رەسوولەللا
لە دەرگاہى تو ئەى شاھا دەزانم نائۆمید نابم
گەدامە سائیلی دەرگاہى شاھم یا رەسوولەللا
بە عالەم وا بپراوہ خەرمەنى ئیحسانى لوتفى تو
بدە لەو خەرمەنەى یەک پەرە کاهم یا رەسوولەللا
لە سەر نامەى ئەمینى دا سەراسەر ھەر گوناھ سەبتن
کرام الکاتبین بوونە گەواھم یا رەسوولەللا

وەسفی ھەزرەتی محەممەد (د - خ)

شەرمەندەپە گۆل، ئەز روخی زیبایی محەممەد
سازەندەپە بۆلبول، لە تەماشایی محەممەد
جۆبەرپە سەنا خوانی سەرپایی محەممەد
تەسییحی مەلەک، مەدح و سەناھایی محەممەد
ئە ی جان بە فیدای نەرگسی شەھلائی محەممەد

وێک لە یلی یە میعراجی، لە سەر جی خوێکە رابوو
جۆبەرپە لە مەقامی خوێکە خزمەت وی جودا بوو
عیسایی نەبی گەرچی لە سەر ئەوجی سەما بوو
ئەو تایرە میعراجی لە سەر عەرشی خودا بوو
حەق کردی سەلام، ئەز قەد و بالایی محەممەد

زاهیر بوو لە ئادەم وەکوو نووری شەھی خاتەم
جەمعی مەلەکان سوجدە دەبەن ھەزرەتی ئادەم
سەلەواتی خودا بێ لە جەمالی وی ھەموو دەم
وہ لاھئ بہ ئەو واحد و خەللاقی دوو عالەم
دەر عالەم و ئادەم نیە ھەمتایی محەممەد

مەحبووبی خودا رەحمەتی حەق سەبیدی سەرورە
فەخری دوو جیھان شاھی نەبی شافعی مەحشەر
سولتانی جیھان خەتمی رەسوول ساجییی کەوسەر
شەمس و قەمەر ئەز موقتەبەسی نووری وی یە کسەر
جن و بەشەرن عاشق و شەیدایی محەممەد

شەرمەندە و شیواو و پەریشان و حەزینم
لەو شاری شنۆبی کەس و بیچارە ئەمینم
سەد شوکری خودا ئوممەتی ئەو سەرورە دینم
مال و سەر و ئەولاد و روح و گیانی شیرینم
قوربانی قەد و قامەتی رەعنایی محەممەد

مەدھى ھەزرەتى رەسوولى ئەكرەم (د.خ)

ئەي تايرى ئەوجى فەلەكى عەرشى مووعەللا
شاھنشەھى ئىقلىمى عرووجى فەتەجەللا
سولتانى مەقامات و كەراماتى تەجەللا
باعىس بە تۆبوو خەلق كران ئادەم و ھەوا
عەرش و فەلەك و ئەرز و سەما جەننەتى ئەعلا

نوورى تۆلە رووى ئادەمى بوو ھازر و مەوجود
بۆ جەمەئى مەلايىك خودا كەردى يە مەسجود
ئەي تاقە گۈلى رەھمەتى شاھنشەھى مەعبود
دەرھەر دوو جىھانم بە خودا ھەر تۆيى مەقسود
غەيرەز تۆكەسم نىيە لە دونيا و لە عوقبا

ھامىم و مووزەمىل بوو ئەكىلى قەبايەت
شەرحى تۆ (الم نىشر) ھە جانم بە فەيدايەت
ئەي (خەلقى عەزىم) مەدھى تۆ (لولاك) سەنايەت
(يەتتىك فەتىلا) بوو ئەنعام و عەتايەت
بۆ قامەتى رەئنايى تۆ بوو خەلەتى زىبا

ئىعجازى تۆ (شوقمىر) سەيىدى عالەم
كوفقارى قورەيشى ھەموويان كەوتوونە ماتەم
سەد مووعجىزەيى دى لە تۆ زاهىر بوو بە ھەردەم
ھاتوون بە زوبان شادە دەدەن وەك بەنى ئادەم
بۆ دەعوەيى پىغەمبەرىت ئان ئاھوويى سەحرا

عاسىي و گوناھكارە ئەمىن ئەھلى شنۆيە
بىزار لە ئەقوام و لە مال و سەرى خۆيە
شەرمەندە و ئەفكەندە وەكوو كۆنە پەرۆيە
ئومىدى بە لوتفى ھەقە چون ئوممەتى تۆيە
سائىل نىيە مەحرۇوم لە دەرگاھى شەھنشاھ

وە فاتنامە ی پێغەمبەری گەورە ی ئیسلام (د.خ)

وەختی قەبزی رووحی پاکی حەزەرەتی خەیروللەنام
فەسلی عیزرائیل لە پیشی رادەووەستا وەک غولام
یا محەممەد بەر جەمالت سەد دروود و سەد سەلام
هاتوومە بۆتکەم زیارەت عومری پاکت بوو تەمام
گەر ئیجازە ی تۆی لە سەر بێ تا بە جیی بێم مەرام

حەزەرەتی فەرمووی لە کوێ یە ئەوڕۆ جوهرائیل ئەخی
رابووەستە تا کوو دیتن کارەکم پێ یە بە وی
هاتە خواری جوهرائیل بۆ خزمەتی شاھی نەبی
یا رەسوولەللا لە خزمەت خوای لە بۆ تۆ مووژدەبی
بۆ وجودت ئینتزارن جەننەت و حووری تەمام

حەزەرەتی فەرمووی برادەر مەقسەدی من ئۆمەتە
چونکە دەردی رۆح کیشانی دەردیکی زۆر زەحمەتە
ئۆمەتی زار و زەلیلم ناگری کەس تاقەتە
جوهرائیل فەرمووی خودا پێیان دەکاتن رەحمەتە
ئۆمەتی تۆیە رەئییسی کوللی ئۆمەت خاس و عام

تۆ «شفیع المذنبین» ی روژی مه حشەر یا ره سوول
هەر تکایه کی بکه ی خالق ده کاتن لیت قه بوول
با دللی پاکت نه بی بو ئۆمه تی هه رگیز مه لوول
کهس له پیشی ئۆمه تی تۆ بو به هشت ناکا دخوول
ئهی مه کانت عه رشی ئه عزه م قابه قه وسینت مه قام

جا ئیجازه یدا به عیزرائیل ئه و فه خری کو بار
سیوی جه ننه ت بوئی هات و ره حمه تی حه ق هاته خو ار
رو حی پاکی هه لکشا گرتی له چو کانی قه رار
بوون له خزمه ت فه خری عاله م ئه و ده می هه ر چاریار
جامیکی ئاو ته له ب کردو ده ستی دانا نیو جام

حه زره تی شاهی ویلایه ت، ئه و عه لیی مور ته زا
وای ده فره موو لیوی پاکی، حه زره تی بوون بی سه دا
چوومه پیشی گویم ده دایی وای ده فره موو یا خودا
ئۆمه ته تی ئۆمه ت، هه تا کوو رو حی پاکی بوو جو دا
ئه لویداع ئهی شاهی عاله م ساحیبی وه حی و که لام

پشتیوانی روژی مه حشەر، سه ییدی دونیا و دین
(صادق الوعد الامین) و (رحمه للعالمین)
بی کهس و زار و زه لیل و زۆر گونا هکاره «ئهمین»
غه یری روحمی خالق و تۆ هیچ په ناھی نین یه قین
یا (شفیع المذنبین)، (اشفع لنا یوم القیام)

سلسلەى تەرىقە تى قادرى كە «ئەمین» بە فەرمانى شیخ ئىسماعىلى بەرزەنجى نووسىویە

ئىلاھى ھەدىە بى ئەو خىر و ئىحسان
لە بۆ رۆحى رەسوولى ھەبىبى سوبحان
ھەبىبى ھەق شەفىعى رۆژى مەھشەر
مەھمەد مستەفا سولتانى سەرورە
لە پاشى ۋى لە بۆ بووبە كرى سىدىق
رەفئىقى غار ئىمامى راھى تەھقىق
دوۋەم بۆ رۆحى پاكى زاتى عوممەر
چراغى مەسجد و مېحراب و مېنبەر
سەيۈم عوسمانى ساحىب دىن و ئىمان
ئىمامى جامعى ئاياتى قورئان
چوارەم قەلەگىرى جەنگى خەيەر
كەبابى عىلمە بۆ شارى پىغەمبەر
لە بۆ رۆحى ئىمامەينەل ھومای دىن
ھەسەن زاتى حوسىن دوو قورەتولەين
لە پاشى وان لە بۆ ئەسحابى كۆبىر
عومومى تابەين ئەخيار و ئەبرار
خسوسەن بۆ خەلىفەى زاتى ھەيدەر
نەزەر كەردەى ھەبىبى ھەبى ئەكبەر
ھەسەن بەسرى رەيىسى ئىن تەرىقەت
ھەبىبى عەجەمى شىخى ھەقىقەت

لە بۆ سەيد ئەحمەدى شاھى رفاعى
 كە نوور دەيدا لە رووى پاكى شوعاعى
 ديگەر شىخى بەدەو يان سەيد ئەحمەد
 ديگەر شىخ داودى تايىي ئەمجد
 لە بۆ مەرووفى كەرخى سىرى سەقەتى
 نەجاتى ئۆمەتيان داوہ لە سەختى
 جوونەيد و شىخى شېلى و غەبدورەحمان
 ئەبولغەزلى فەرەج تەرتووسى ئەوتان
 لە بۆ بولجەسەن و بابا غەلى ھەم
 سەعیدی مەخزوومى ئوستاد مووعەزەم
 لە بۆ قوتبى زەمان مەحبوبى رەحمان
 رەيىسى ئەوليا مەعشوقى سوبحان
 كە غەوسى ئەغزەمە و شاھى تەرىقەت
 كە قوتبى عالەمە و نوورى حەقىقەت
 سۈپەھسالارى كۈللى ئەوليايە
 لە بۆ شىخ و موریدان پىشەوايە
 كە مووحى يەدىن غەبدولقادىر ئەو
 كەسى ھاۋارى كاتى ھازرە ئەو
 لە بۆ رۈخى ھەمان دەريايى جارى
 مەمەد شىخ ئوۋەيسى يولبوخارى
 مووغىسى دەردەمەندى و موستەمەندى
 كە مەشھورە بە شاھى نەقشەندى
 لە بۆ شىخانى كۈللى تورق و جادە
 لە بۆ غەبدورەزاكى غەوسى زادە

مەھمەد شەيخ غەربوولئەحوال
 لە بو غەبدولفتاحى كامىلولحال
 مەھمەد قاسم و سادق مەھمەد
 حوسىن بەسراى شەيخ لە حسابى ئەحمەد
 لە بو غەوسى دووھم قەندىلى نووران
 كە مەشھورە بە ئىسماعىلى وەليان
 بە موخى يەدىن و شەيخى كوئە مەعرووف
 وەلىعەھدە مەھمەد شەيخى مەوسووف
 دووھم مەعرووف شەيخى بازىيان خوان
 بە سەيد كاك ئەحمەدى قوتبى سوليمان
 لە بو سەر رووتى شەيخى چىھرە پىر نوور
 كە غەبدولقادىرى سەندوولە مەشھور
 لە بو غەبدولعەزىزى مەھجەبىنى
 وەلىعەھدى تەرىقەت سەدرەدىنى
 لە بو ئەو يادگارى وان تەمامى
 كە حاجى شەيخ ئىسماعىلە نامى
 خوداوەندا بە ھەقى مستەفا كەى
 بە جەمەئە موورسەل و ھەر ئەنبىا كەى
 بە روخى ئەوليا ھەم قوتبى ئەعزەم
 بە روخى خوت توئەى خەللاقى عالەم
 بىبەخشا جورم و عوسيانى «ئەمىن»
 بە ھەقى زاتى خەتمەلموورسەلىنى

وەسفی خانەدانی نەهری:

ئەه موریدانی تەریقەت جاریکی هەستن بە عام
با بچین بو خاکی نەهری سەر برهەنە بیلته مام
بو زیارەت مەرقەدی ئەو مورشیدی عالی جەناب
حەزەرەتی سەید تەهایی پیری شەمزیی بە نام
بەلکە تا ماوین لە دنیا بو مویە سسەر کا مەرام

تا نە مردووینە لە دەست خو با نە دەین وی دەر فەتی
خو نە جات دەین با هەموو یە کسەر لە داخ و حەسرەتی
پیری خو تیکدا زیارەت کەین بخوازین هیممەتی
خو لە خاکی مەرقەدان دی بوئی عەتری جەننەتی
چاکە بەو بوئەهێ وەها خو ش زوو موعەتەر کەین مەشام

غەوسی سانی چوویتە غوربەت نا ئومیدی روئیه تین
بی کەس و ئاوارە ماوین دل بە داخ و حەسرەتین
روژیککی خوشن نە دیوہ دایما دەر میحەنە تین
عومرە کن رابرد بە پووچی روژ و شەو دەر غەفلە تین
مەست و گیژ و بی خود و سەودا سەرین و زور نە فام

ئاورم تىي بەربوۋە سىنەم دەسۋوتى ۋەك تەنۋور
گەردشى دەوران لە خزمەت يارى خۆى كردوۋمە دوور
ھەر ۋەكوۋ مەجنون قەرارى ناگرم دل ناسەبوور
با دلۋى مەجرۋوح و قەلبى ناتەوان و چەشمى كوور
دايما مەشغۈولى دونيا ۋ غافلى رۆژى قىام

بولبولم عاشق بە روۋى گۈل چاۋەپى ۋەختى بەھار
مەۋجى سىلاۋى سرشكەم ھەر لە چاۋان دىتە خوار
چوۋ لە دەستم سەبر و ھۈش و ۋەقل و ئارام و قەرار
شىت و شەيدايە ئەمىن و نائۇمىدى ۋەسلى يار
كوشتەيى عىشقىيە با عالم بزانن خاس و عام

وہ سنی شیخ عہدولقادی شہ مزینان (غہوسی سانی) کوری سہید تہا

تہولادی فہخرہلمورسہلین شیخ سہید عہدولقادرہ
سولتانی نہہری قوتی دین شیخ سہید عہدولقادرہ
شہمسی فہلہک ماہی زہمین شیخ سہید عہدولقادرہ
ہم رایجی شہرعی موہین شیخ سہید عہدولقادرہ
ہم بو تہریقہت جی نشین شیخ سہید عہدولقادرہ

شہزادیہ عالی نہسہب ئینی عہلی مورتہزا
نہسلی حسہن نووری حوسین شاہی شہیدی کربہلا
جہددی وی غہوسی تہعزہمہ سولتانی کوللی تہولیا
روتبہیی وی غہوسی سانہ ہم جی نشینی سہید تہا
بابی موریدان تہجمہعین شیخ سہید عہدولقادرہ

ساداتی نہہری تہجمہعین شہزادیہ عالی نہسہب
ساحب عہتا و فہیز ہموو ہرچی بکہی لی یان تہلہب
بو راہنمایی راہی دین بو عالہمی بوونہ سہبہب
دہرمانی دہردی ہہرکہسن لوقمانی حالان عہجہب
دہرمانی جہرگی پر برین شیخ سہید عہدولقادرہ

ئەي شاھى نەھرى گىيانى من قوربانى خاكى پايى تۆ
كوڧىر بىم لە بۆۋا خالىيە ئەۋرۆ لە نەھرى جايى تۆ
قوربان شەھىدى غوربەتە جەننەت بوۋە مەئۋايى تۆ
سۆفى غەرىب و دەربەدەر بوۋنە ھەموو شەيدايى تۆ
دايم دەكەن گىريان و شىن شىخ سەيىد عەبدولقادىرە

مردم لە ھەسرەت روۋيى تۆ ئەي سەروى گولزارى تەھا
وہ لالە ھىجرانت ئەمىن سوۋتا لە دونيايى ۋەھا
تا زىندەگانى باقىيە قەت لەر غەمەي نابى رەھا
خۆ من گەدايى دەرکى تۆم لوتفى بفرموى ئەي شەھا
تاكەي دلم وابى غەمىن شىخ سەيىد عەبدولقادىرە

وەسفی شیخ عەبدولقادری گەیلانی

با ھەموو دەرویش لە خوۆ دەن تیغ و شوعلە ی ئاگری
و ەک بە حووبیی دڵ دە کەن ھاواری عەبدولقادری
با فیدا کەن، خوۆ لە عیشقی شاھبازی ئەولیا
ھەر کەسێ وایی بە وەللاً تا ئە بەد قەت نامری
عاشقی غەوس ئەو کەسە، ھیچی لە دنیا خوۆش نەوی
دەست لە دنیا و سەر و ئەولاد و مائی ھەلگری
مەدحی شاھی ئەولیا ھەرگیز بە کەس نایی تەمام
رۆژی مەحشەر دا دەبینن رەفعەتی ئەسکەندەری
ھەر کەسێ دیی مونا قیب زەرەیی مەعلووم دەکا
کەشفی سولتانی تەریقەت نەسلی پاکی حەیدەری
ناھومیدی لوتفی وین یا پەب نەکە ی دەر دوو جیھان
تۆ بە حەقی زاتی خوۆت و حورمەتی پیغەمبەری
بەس بلێ تۆ ئە ی ئەمینی رووسیا و پەرگوناھ
شیعر و انایی کە دەیلێ ھەر زبانی سەرسەری

وەسفی غەوسی گەیلانی

ئەمن دەستم بە دامانی تۆ ئەی مەولایی دەرویشان
ئەمن رۆحم بە قوربانی تۆ ئەی ئاغایی دەرویشان
دلی شەیدایی دەرویشان، قەراری ناگری یە کدەم
بە خۆت تەسکین بدە قوربان، دلی شەیدایی دەرویشان
تۆ موحیەددینی گەیلانی، ئەتۆی مەحبووبی سوبحانی
تۆ ئارامی دل و گیانی، شەهی بەغدایی دەرویشان
لە سایە فەیزی نوورت، ئەی مەهی تابان بحمدالله
هەمیشە روشن و سافە، شەوی یەلدایی دەرویشان
خەیداران یوسف با هەموویان بین و حازر بن
لە بازاری تەریقەت دا دەگەل سەودایی دەرویشان
لە گولزاری حەقیقەت دا، لە ناو جەمعی گولان یە کسەر
ئەتۆی ئارایشی گولشەن، گولی یەکتایی دەرویشان
«ئەمین» بۆزیکر و تەهلێلە، وەکوو حەلقە دەدەن مەجلیس
مەلیک دینە تەماشایی سەف و غەوغایی دەرویشان

مەدحی غەوسی گەیلانی

یا غەوسی موعەزەم بگە ئیمداد و هاوارم
دەرمان کە برینی دلّی مەجر ووح و فیگارم
سەیقەل بەدە ئاویڤنەیی پەر توژ و غوبارم
روشن کە چرایییکی لە بوژە و شەوی تارم
ئالۆز بوو، لیم ون بوو سەر رشتەیی کارم

تو بازی خودا سەر وەری ئەقتابی جیەانی
سولتانی هەموو شیخ و وەلی هایی زەمانی
سەرمایەیی هەر فەیز و کەرەماتی عەیانی
کانی کەرەم و مەعدەنی ئەسراری نیەانی
بو هەر دوو جیەان مەرحەمەتی خۆت بکە یارم

مووحیی لەقەب و ناشری ئەحکامی شەریعەت
ساحیب نەسەب و سەید و سولتانی تەریقەت
موحتاجی تو شاهانی مەجازی و حەقیقەت
لەو روژی خودا کردی و جوودی تو خەلیقەت
بەغدا کوتی من باغم و گول هاتە کەنارم

دەروېشى تۆ ھىندەي بە تەرىقەت ھەيە باوەر
ناترسى لە تىغ بازى و يا خواردنى ئاور
بۆگرتنى ماران وە کوو شىرانى بە ھادور
وہ لالاھى وە ھا چاکە موسلمان بىي گاۋر
ئەو زىکرە دەبينى نەلى من ئەھلى کوففارم

ئەي شەمعى شەۋى تار و چراي رەۋشەنى دىنم
پەروانە سقەت بى بە فيدات گيانى شىرىنم
كەلبى دەرى تۆم ئەھلى شنۆيىمە «ئەمىنم»
يادى تۆ بوۋە مەلحەمى ھەر زەخم و برىنم
نامى تۆ بوۋە وىردى زوبان لەيل و نەھارم

وه سفي غه وسي گه يلاني

ته ی ره ئیسی ته ولیایان غه وسي محیه دینی نام
گه وهه ری ده ریایی پاکی حه زره تی خه یرو لته نام
شاهبازی ده رگه هی حه ق ده ستگیری خاس و عام
دایمه ده رویش و مه حسووبت ده لین هه رسوبج و شام
ته سسه لام ته ی غه وسي ته عزم ته سسه لام و سه دسه لام

وه ک شه وی میعراج فه رمووی حه زره تی خه یرو لبه شهر
یا ولد یا قدرت العین انت لی نور البصر
پیټ له سهر شانی جه میعی ته ولیایان بوو مه قهر
ئاگر و خه نجه ر به ده رویشانی تو نادا زهره ر
ته سسه لام ته ی غه وسي ته عزم ته سسه لام و سه دسه لام

گوشتی زوبحی ویکه وی گهر سایه یی ده رگاهی توو
ناکولی سه د سالی خوش که ی ئاگره که ی زوو به زوو
هم له بو ناری جه هه نهم جومله ده رویشان هه موو
روحمی حه ق جاری بیی ئوممیدیان وایه به توو
ته سسه لام ته ی غه وسي ته عزم ته سسه لام و سه دسه لام

ئەي سه گانی ئاستانت شیر له دهستی وان ته با
خادمانی ده رگه هت بالاتر ئەز سولتان و شا
ژییری ئەقدامی عەزیزت شانی جەمعی ئەولیا
گەوهەری بەحری ئیمامان نووری چەشمی مورپەزا
ئەسە لەلام ئەي غەوسی ئەعزەم ئەسە لەلام و سەد سە لەلام

کەي ئەمین دەتوانی بیکامە دحی وەسفی شانی توو
چاوی تی برپووە بە دايم پیی بگا ئیحسانی توو
هەم دەووەختی روح کیشانی دەستی مە و دامانی توو
بەنگە یە هاواری جاری گیانی من قوربانی توو
ئەسە لەلام ئەي غەوسی ئەعزەم ئەسە لەلام و سەد سە لەلام

مه دحی غه ووسی گه یلانی

قوتی په لک و ټهرز و سه ما چه زره تی غه وسه
شیخی دوو جیهان، بازی خودا، چه زره تی غه وسه
غه وواسی دوری به حری به قا، چه زره تی غه وسه
سه رمایه یی هر فه یز و عه تا، چه زره تی غه وسه
سه رداری گرووهی شوره فا، چه زره تی غه وسه

ټه و مه حره می ټه سراری خودا موو حی یه یی دینه
ټه و راهبه ری راهی هو دا بومه مووعینه
شه بازی برووجی په لک و ماه و زه مینه
ده رمانی هه موو دهر د و شفه ای زه خم و برینه
فه ریاد ره سی هر زوعه فا، چه زره تی غه وسه

ټه وساف و که راماتی وی خارج له شوماره
ده رویشی له زیگری ده لی یا غه وس هاواره
تیغ بازی ده کا، ټاگری ده خوات و دیاره
نادا زهره ری نیشی دوو سه د عه قره ب و ماره
فه رمانده و سولتانی وه لا چه زره تی غه وسه

ئەى شانى توّ تهختى قەدەمى شاهی دوو عالم
شانی هەموو شیخ و وهلی یەك ژیر قەدەمت خەم
خوددامى دەرت خوسرەو و كاووس و كەى و جەم
ئەو قەلبى بریندارە بکە جاریكى مەرھەم
بوکوللى غەم و دەرد و دەوا حەزرەتى غەوسە

مردم له غەم و حەسرەت و مەحرووم له خزمەت
سووتام بە ئومیدی هەوەسى زەوقی زیارەت
جاری بە نەسیبم بکەى ئەى شاهی تەریقەت
با چیدی ئەمین نەمری له دونیایی بە حەسرەت
دایم بە زبان هەر دەلبی یا حەزرەتى غەوسە

وهسفى سهيد تههاى نه هري (پيرى شه مزينان) كورى شيخ عوبه يدوللاى غازى

مهنبه عى سيدق و سهفايه خانه دانى سهيد تهها
مهعه نهى فهيز و عهتايه خانه دانى سهيد تهها
مهله نهى هه ر بيه وايه خانه دانى سهيد تهها
خانه دانى بى رياه خانه دانى سهيد تهها
مهخره نهى گهنجى بهقايه خانه دانى سهيد تهها

سهيدن ٲهولادى پاكي، شاهى جه معى نه نيان
شاهزاده و نه سلى خه وواس، شاهبازى ٲهوليان
سادق و سافن، له كارى دين و دنيا بى ريان
تايرى ٲهوجى عه لانه، بازى عالى ئاشيان
دلپه ريكي دلپه وبايه خانه دانى سهيد تهها

موخلىسى ٲه و خانه دانه پير و بورنا و سهبى
نايلى مهقسه دهبى، هه ر كهس مهرامىكى هه بى
كوپره بى چاوى خه سوود و دوژمنى ئالى نه بى
تا قيامهت تيك نه دهى ٲه و خانه دانه ياره بى
سلسله ي ئالى عه بايه خانه دانى سهيد تهها

رایجی ئەمری شەریعەت فەیز بەخشی خاس و عام
دوورپی دەریایی حەقیقەت نەسلی پاکی دوو ئیمام
گەوهەری بەحری تەریقەت نووری دلّهای زولام
مەدحی ئەولادی عەلی ھەرگیز بەکەس نابێ تەمام
لایقی میّھر و سەنایە خانەدانی سەید تەھا

ھەم گۆلی باغی حەسەن، نەسلی حوسینی ئەجمەعین
رەھنمایی راھی دینن بوّ عوموومی موسلمین
دەستی مە و دامانی پاکی ئەو سەلالە ی نازەنین
مەرھەمی دەردی دلّ، بوّ کوللی دەردان ئە ی ئەمین
دەر حەقیقەت ھەر وەھایە خانەدانی سەید تەھا

مەدحی حەزرەتی سەید تەهای شەمزینی:

ئەي دَلّی غافل هەتاکەي لەم دَلّی پر مێحەتە
کەسب و کارت هەرگوناھن، شوغل و پیشەت غفلەتە
خۆدەزانی دەردی مەرگ و رۆح کێشان زۆر زەحمەتە
قەبری تاریک، مەنزلیکی تەنگ و قوول و بێ سحەتە
جا بکە تۆبە لە دنیا، تا کوو ماوی دەرفەتە

جاریکی ھۆشیار بەو، لەو خوابی غفلەت ئەي نەفام
عیبەرەتی بگرە لە وانێ پیشی تۆ مردن تەمام
چەندکەست دیتن کە مردن قەوم و خویش و باب و مام
خاکی قەبری وای رزاندن، مەحوی کردن خاس و عام
مردنت زۆر پێ کەمە، تۆش وا دەزانی سۆجەتە

ئەو عەزیزانەي دەبینی وا لە ژێر خاکی زەمین
سەد لە تۆ بیللا عەزیزتر بوون لە دنیايێ یەقین
نەوجەوانانی دلاوەر، گول روخانی نازەنین
بوونە توعمەي مار و مووران تا بە رۆژی ئاخیرین
تێ بفکرە حالی وان، ئەي دل لە بو تۆش عیبەرەتە

وەک مەپێکی بێ شوانم، سەر بەخۆ بێ کەس دەپۆم
هەر وەکوو قەقنەس دەسووتیم، داوما هەر خەم دەخۆم
حەزرەتی سەبید تەها، بیللا سەگی دەرگاھی تۆم
بای سەبا بۆنێک لە خاکی مەرقەدت گەریینی بۆم
بۆم دەبێتە مەرھەمی جەمعی برین و عیللەتە

دڵ دەکیشتی حەسرەتان بۆ عومری رابردوو یەقین
هەم لە بۆ شاری شنۆیە بۆ موریدان ئەجمەعین
کوا خەلیفانی تەریقەت عالمانی ئەووەلین
ئەلویداعیان کرد لە دنیا، یەک بە یەکیان ئەی «ئەمین»
کوو لە پاشی وان نەبێ جەرگ و دلی من لەت لەتە؟

مه دحى سه يد عه بدوللاى گه يلانى زاده «ٲه فهندي»

موژده ٲهى دل؁ عه يدي كوردان گهر زنانن هاتووه
 يادگارى غه وسى سانى؁ ٲشتيوانن هاتووه
 سه ييد عه بدوللا؁ گوللى گولزاري عه بدولقادري
 نه سللى ٲاكى غه وسى ٲه عزهم؁ شاي گولانن هاتووه
 شوكرى حق؁ ٲهى موخليساني خانه داني سه يد ته ها
 نووري شه معى روْشنايى خانه دانن هاتووه
 بوونه ده رمانى نه خوشان؁ هات له بوْقه لبي سه قيم
 حمدوليلاهى هه كيمي حالى زنانن هاتووه
 چاوى كه مٲينا ده بينى؁ نووري ديداري چراغ
 قه لبي بي روْحين و زاتى روْح و گيانن هاتووه
 نان و سفرهى كه س نه مابوو؁ زاهير و باتن وه لى
 ساحيبي سفره و ته عام و نان و ئاون هاتووه
 وه ك نه خوشاني شه وى تارى به ئومميدى سه حهر
 نووري سوبحي سادقى وه ختى به يانن هاتووه
 خاكى دونيايه ت به سهر؁ ٲهى گورگى نه فسى به عده زين
 بوْمه رى بي ساحيبي خوْى؁ وه ك شوانن هاتووه
 دلْبه رى شه وق و نشاتى؁ هاته ٲه رواز و فرين
 دلْروبا و دلْرفين و دلْستانن هاتووه
 ناله نالى به س بكه؁ ٲهى بولبولى ته يعى «ٲه مين»
 غونچه يى ٲر عه تر و بوْنى گولستانن هاتووه

بۆسەیدەبدوللا ئەفەندی «گەیلانی زادە»

سەبا ئیزھار بکە ئەورۆکە ناوم
بە قاسید بچۆکن نووری چاوم
بچۆ بۆ خزمەتی شاھزادەیی من
بچۆکن غەوسی سانی زادەیی من
بچۆ بۆ خزمەتی ئوستادی فازل
موسەممای شیخ عوبەیدوللائی کامل
بچۆکن یادگاری نادری خۆم
گولی گولزاری عەبدولقادری خۆم
لە لەفزی من بە قەولی خویش و شیرین
بلی ئەی یادگاری شاھی شەمزین
بلی ئەی دوری دەریایی سەعادەت
بلی ئەی غونچەیی باغی سیادەت
چ ئینسافە موریدان شوبھی بولبول
بنالینن لە هیجرانی روخی گول
نەخویش و بی حەکیم و دەردە دارم
بە دەرمانی تۆ موحتاجم هەژارم
بـریندار و گـرفتار و ئەسیرم
زەلیل و بی کەس و زار و فەقیرم

هه کیم و یادگاری غهوسی سانی
ئهتۆ دهرمانی دهردی من دهزانی
به لوتفی خۆت عیلاجم که عه لیلیم
له نیو شاری شنۆیی زۆر زه لیلیم
نه زانم چون بکه م ئیزهاری دهردم
به لیوی ئیشک و رهنگ و روویی زهردم
دهمی شادم دهمی مه حزوون و غه مگین
به بوئی مه رقه دی ساداتی شه مزین
ئه گهر چه ند ساله ون بوه ئافتابم
به هه مدوللا که ماوه ماهیتابم
«ئه مین» چه ند ساله چاوی نابینایه
وه لی ئومیدی وی نووری چرایه

وەسفی حاجی شیخ عەلانی دین

ئەى بلوورى گەردنت ئاویڤهیی قودرەت میسال
پەرتهوی عیشت لە قەلبی عاشقان بەرقی شیمال
ئیسمی پاکت سەیقەلی ژەنگی دلی پر قیل و قال
رەوشەنی چەشمی موریدان شیخ عەلانی شیخ جەلال
هیممەتیکم بو بکەى ئەى یادگاری شیخ کەمال

دل لە دووری رووی شەمەت، شەو وەکوو پەروانەیه
سەبر و ئارامی نەماوە، بی هوش و دیوانەیه
تا ئەتوی دیوێ لە قەوم و خویشی خوئی بیگانهیه
هەر وەکوو مەجنوون، لە داخ و کۆ و سەحراى لانهیه
مەسکەنى بوته چیا و دەشت و هاموون و جبال

رووم لە بو دەرکی تو هیڤا، ئەى شەهی دارولسەفا
چونکە قوربان زور لە خۆم کردووه جەور و جەفا
هیممەتیکم بو بکە تو لەم جیهانی بی وەفا
گەرچی دەردی من گرانه بۆم بخوازه یەک شەفا
باشەو و روژی دلی من بەس بکاتن نالە نال

خانەدانی ئۆۋە قوربان، فەیزبەخشی خاس و عام
مەرقەدی شیخ ھادی یەدین نووری دلھایی زولام
مەقسەدی عالەم لە خزمەت ئۆۋە ھاسل بوو تەمام
جارەکی بۆ منی فەقیریش زوو موویەسەر کەن مەرام
تەنە مردوومە بېنەم شادیی شەوقی و یسال

گەر ئەمین ئەو پۆکە قوربان زۆر گوناھکارە و ئەسەم
چاوی تی پریوہ دە لوتفی ئەغنیایان وە ک یە تیم
بۆم تەمەنناکە لە خزمەت خالقی ھەیی کەریم
بەلکە رەحمیکی بکا پیم واحدی فەردی عەزیم
دل مۆنەووەر بێ بە نووری رۆئیەتی ماھی جەمال

خوشەویستی شیخ عەلەددین

ئەو ئەلی مانگی رەجەب بوو ھاتمە خاکی خەلان
بو زيارەت مورشیدی خوم شیخ عەلەددین عەیان
خانەقا و تەکیەم کە دیتن نایەتە وەسف و بەیان
روژ و شەو و ھەت و سەعات پەر بوون بە دائیم میھمان
سەبید و مەولا و سوفا دەستە دەستە ھەر زەمان

دائیمە مەشغولێ زیکر و خەتم و تەسبیح و سەلات
مەوعیزە ی شەرعی و فیکر و رایتە و نەفی و سوبات
یا ئیلاھی تو بە حەققی زاتی فەخری کائینات
ھەرچی مەنسووبن لە دنیا و لە عوقبا دە ی نەجات
دایما پایەندە و عالی بکە ی ئەو خانەدان

سایەیی شیخی لە سەر مە دايمە بی موسستەدام
فەیزی ئەنعامی لە بو مە روژ و شەو بی بەردەوام
نان و خوانی ھیندە زوړە قەت بنە ی نایە تەمام
ھەر بەو ھە مە علووم بزائن ئە ی موریدی فیکر خام
رسقی غەیبی یە دەباری باتین و مەخفی و نەھان

دَلْ وە کوو پەروانە یە عاشیق بە دیداری چراغ
دایما بە دزی دەسووتی جەرگ و دَلْ بۆی بوو بە داغ
شەو وە کوو پەروانە یە روژی وە کوو بولبول لە باغ
تالیبی دەرمانی لوقمانە تەنی زار و نەساغ
ئاگری عیشقی یە بەر بوویتە دَلْی من بی گومان

ساحیبی رشته و کەمەندن، خانەدانی شیخ کەمال
گەردنم کەوتە کەمەندی شیخ عەلایی شیخ جەلال
بۆ ویسالی روویی گۆل ئەی بولبولی شیرین مەقال
تا کوو دەمری وە ک «ئەمین» دایم لە دونیایی بنال
خۆشە نالە ی عاشقان و زاری و ئاه و فیغان

ۋەسفى شېخ ئەلئەدىن خەلانى، كورى شېخ جەلال

ئەتۆى ئەۋسەيىدى عالينەسەب، پىرى جەۋانى من
ئەتۆى شاھزادەيى ھادى نەسەب، شاھى خەلانى من
ئەتۆى حاجى ئەلئەدىن، لەقەب شېخى زەمانى من
ئەتۆى ئەۋخۇشروۋىيى پور خەندەلەب، شىرىن زەمانى من
فەيدايى لەفەزى خۇشت بى، سەر ۋ ئەۋلاد وگيانى من

لە دۇنيا ئەي گۈلى يەكتا، ئەگەر دارۋسەفا جىتە
لە خەشرى جەننەتولمەئۇا، بە رۇھمى حەق لە سەر رىتە
ئەۋەي مۇنكىر بە تۆبى، بى شەۋور و جاھىل و شىتە
ئەتۆ لوقمەنى دەردانى، دەۋا و دەرمانىكى پىتە
بەدە رەنجوور و بىماران خەكىمى حال زانى من

عەۋام و جاھىلى ۋەك من، بە زاھىر ھەر ئەتۆى دىۋە
ئەۋەي كامىل نەبى، يا خۇي نەناسى، تۆى نەناسىۋە
لە پىشى كىمىيى ھىممەت، كە ئاسن ھەر ۋەكوو زىۋە
نەزەر كە سائىلى دەرگات، گەلىك بى نان و بى شىۋە
لە خوانى فەيزى خۇت قوربان، بەدە لوقمەك نىشانى من

زەلیلی نەفسی ئەممارە، ئەسیری داوی شەیتانم
گەونەھکار و گرانبار و گەرفتار و پەرشانم
کە رووم بو دەرکی تۆ ھینا، لە کردەیی خو پەشیمانم
ئەتۆ بی مەرقلەیی شیخ ھادی یەدین، بیکە دەرمانم
نەخۆشی دەردی عوسیانم، تەبیبی میھربانی من

لە ھیجرانی گۆلی روویەت، وەکوو بولبول بە ھاوارم
فەقیریکی شنۆیمە، ئەمینیی بی کەس و کارم
بە تیری عیشقی تۆ سولتان عەلانیەدین، بریندارم
نە تەنھا ھەر لە دونیایی بە دامی تۆ گەرفتارم
دە ژێر خاکیش ھەتا دەپزی و جوودی ناتەواوی من

مەدحی شیخ کەمال:
تەخمیسی ئەمین شنۆیی لە سەر شیئیری قازی خزری

سائیلی دەرگاهی تۆم، ئەی مەعدەنی فەیز و نەجات
تەی دەکەم چۆل و بیابان، تالبی ئاوی حەیات
خۆ دەزانى من فەقیرم، موستەحەقم بۆ زەکات
یاری شاتر بە لەگەڵ من، چون بە ئیخلاص هاتمە لات
یاری خاتریم بە قوربان بۆمکە ژیر ئەندازی پات

بولبولم عاشق بە گۆل، بوومە گرفتاری قەفەس
دیتنی گۆلزار و گۆلشنە، وا دەکەم دايم هەوەس
یادگاری پیری نەهری، هادیی فەریاد رەس
گەرچی شا شەرتی نە کردبوو زیکری لا حەپسی نەفەس
من بە زیکری تۆمە شاغل، نامەوی ئاوی حەیات

دەردی عیشقی تۆ لە بۆ من وەک ئەنيس و هەمدەمە
بۆنی خاکی مەرقەدی تۆ، بۆ برینم مەرھەمە
شار و نەرزوی لە بۆ من بەیتی خوین و ماتەمە
گەرچی غوربەت بۆ عەزیزانی وەتەن دەرد و غەمە
من کە حویبی تۆم هەبیتن، نامەوی ئەهلی ولات

رەۋشەنابى ھەر دوو چاۋم، نوورى بىناكەم ئەتۈي
دەل سەتەن و دەل رۇبابى قەلبى شەيداكەم ئەتۈي
ھىممەتتەك بۇ بىكە قۇربان، كە مەۋلاكەم ئەتۈي
يا كە مەلەدەن، كە مەلى دىن و دونياكەم ئەتۈي
بۇ كە مەلى نەقىسى دىنم، رەھبەرى يەۋمۇلەمەت

سەكەبى قەلب و رەۋاجم جەرەكى سەپراف بىكە
باقىرى جامى و جۇۋدەم ۋەك بىلورى ساف بىكە
سەيەلىكى پەيدەۋى قۇربان ۋەرە ئەلتاف بىكە
چۇن خۇدا فەرمۇۋى فەلتەنر ئەتۈش ئىنساف بىكە
سائىلم بۇ جەننەتى لۇتفە ۋەرە بىمكە خەلات

ھەر ۋەكۈ قەقەس، بە نارى عىشقى تۈيە مەن دەزىم
حۇببى ئەۋرۇكە نىيە، ئىخلاسىكى كۈنە و قەدىم
خۇ مەھەك دەيزانى قەلبە يا رەۋاجە، زىپەر و سىم
ئاۋىنە قەلبە لە پىش چاۋت، بە ئەلتافى ھەمىم
راگەرە و بىنۋارە تا بىزانى مەن، چۈنمە لە لات

مەن دەزانم ئەي دەلى مەن، تۇچ كارت خاۋەيشە
دەيدەبى گىرىان و قەلبى بى قەرارت خاۋەيشە
ۋەك ئەمىنى تەشەنە، ئاۋى خۇش گەۋارت خاۋەيشە
چۇن بە دەل نەرزىۋەبى، ئەلتافى يارت خاۋەيشە
مەسلەھەت ۋايە، لە بۇ خۇت دابىشى لال ۋەمەت

وەسفی خانەدانی شیخ کەمال

گەر سووچەتی شیرینی تو من دیتە خەیاڵم
وێک نەهێ لە برینی کوئی جەرگی خو دەنالم
ئەوسالە چ قەوماوە کە مەحرۆمی وێسالم
عالم بە تو دلشاد و ئەمن دوور لە جەمالم
هەر بەختی بەدی خۆمە وەها بوته زەوالم

مەئوایی گۆلی من لە جیهان داری سەفایە
جیی زیکر و موناجات و فیووزات و دوغایە
مەعلوومە بە خوێراپی دلی من نەسووتایە
پەروانە ئەگەر عاشقی دیداری چرایە
من عاشقی نووری روخی فەرزەندی جەلالم

مەردم شەو و رۆژ هیندە بکیشم غەمی دووری
سووتا دلی زارم لە تەب و تابیی سەبووری
ئیزهاری غەم مەنع دەکا شەرمە حزووری
ئەهێ بۆلبول ئەتو عاشقی روویی گۆلی سووری
من عاشقی روویی گۆلی ئەولادی کەمالم

عالم ھەموو پێی زانی بە ئەسراری نەھانم
من عاشقی بالایی وە کوو سەروی رەوانم
شەیدایی گول و عارزی مەجووبی زەمانم
مەجرووح بە تیری مۆژەیی چاوی جوانم
سەرگەشتە و ھەیرانی دوو ئەبروویی ھیلام

سەییاد ەجەب بوومە بە دامی تو گرفتار
تاکە ی تو ئەسیری خو دەکە ی ھێندە بریندار
مەجووسم و یەخسیرم و مەجرووحم و بیمار
ئە ی جانی ئەمینت بە فیدا یاری وەفادار
لوقمانی، ھەکیمی، بکە چاریکی لە حالم

شین گێری شیخ عەبدولقادری شەمزینی

موریدان خاک بە سەر خۆ کەن، بکەن فەریاد و ئەفغانی
 لە پاشای شاهی شەمزینی بگێرن شین و گریان
 دڵم ھەر وەک کەباییکی دەسووتی لێم نەبوو مەعلووم
 کە شیخم چی بە سەرھات و لە غوربەت کەوتە زیندانی
 وەیا دەو ئاخری لال بێم لە دنیا یی ویداعی کرد
 یە تیمی هیشتەووە عەلەم بە داغ و دەردی هیجرائی
 لە تاریکی غەم و ماتەم، بە سەد حەسرەت دەنالینم
 فەلەک زالم چراغی خانەدانی سەید تەھا کوانی
 دەریغا بوو گولی باغی عوبەیدوللایی شەمزینی
 لە بوو ئەو مەعدەنی فەیز و عەتا و بەحری ئیحسان
 لە کوپی ئەی شەھسەواری نەسلی پاکی غەوسی گەیلانی
 کە تەکیە و خانەقات ماون بە بێ ساحیب لە مەیدانی
 لە دونیایی لە بوو ئاخەر نەمردم من ئەوێ روژی
 کە دەستی پاکی تۆم قوربان زیارەت کرد لە راژانی
 نەھالی ئالی تەھا، نەوجەوانی سەبید محەممەد بوو
 کە جەرگی عەلەم بیللا لە بوو وی ھاتە سووتانی
 لە دونیایی لە وەسلی تۆ ئەگەر نەومید و بێ بەش بووم
 وەلی دامانی تۆ دەگرم دە روژی حەشر و میزانی
 دەلیم یا غەوسی سانی من سەگی دەرگاھەکی تۆ بووم
 لە خزمەت جەددی خۆت بۆمان شەفاعەت کە لە دیوانی
 دەلین عەیدی موبارەک ھات ھەموو عەلەم کە یف خووشن
 لە داخی شیخی لیت تال بوو «ئەمین» تۆ عەیدی قوربانی

شین گېرى شیخ عەبدولقادرى شەمزىنى

ئەى موریدانى تەریقەت، ھاتوۋە ئەورۇ جواب
ئىختیارم پى نەماۋە لىم بىران ئارام و تاب
زىندە گانیم لى ھەرام بوو، پاشى عەبدولقادرى
غەوسى سانى نەسلى پاکی سەیدى عالیجەناب
ئەى غەربىی دوور ولات و ئەى شەھیدی بى گوناھ
پشتمت تیکداشکاند و خانەت لى کردم خەراب
رۇژى رووناکم، لە داخت لى بوو تارىکە شەو
ئافتابى رووت بزر بوو کەوتە ژىر پەردەى حىجاب
وات بە نارى فرقەت سوتاندم، ئەى زالم فەلەک
دئ لە نیو کوورەى دەروونم بۇنى سوتانى کەباب
بوومە مەجنون، رووت و غوریان نائومیدى وەسلى یار
تاقەتى سەبرم لە دەست چوولیم ھەرام بوو خورد و خواب
جى نشینی غەوسى سانى، سەید محەممەد نەوجەوان
مەرقەدى پاکت لە کوئى مەنزىل کردە توپاب
بولبولى تەبەئى ئەمین لال بوو زبانی تائەبەد
بۆ گول و بۆ غونچەى گول نازەنین فەرزەند و باب

شين گيري شيخ عه بدولقادري شه مزيني

سهروى گولزاري حه ياتم شاهي خوبانم له كويي
دل برينداري هه واتم دهر د و دهرمانم له كويي
ته شنه يي جامي ويسالم ٺاوي سه بانم له كويي
ٺه ي ته بيب ليٺم كه عيلاجي ٺو كه لوقمانم له كويي
موونسي قهلبى حه زين و نووري چاوانم له كويي

داغدار و دهرده كيشم دايمه له يل و نه هار
ٺه شكي خوينيم له چاوان بهر سهر و روو دينه خوار
شاهي نه هري بي ٺو وه لالا ليٺم بران سه برو قه رار
دايمه چاوم ده ريگاي هاتنه وهت دهر ئينتزار
ٺاكوو ده مرم ههر ده ليٺم ٺه ي جاني جانانم له كويي

سه ييدي ٺه ولادي ٺاها بو چي چوويه غوربه تي
سوئي و مه نسووبي خوٺ سووتاند به داغ و حه سره تي
دوور و نيزيك بو ٺو يه كن من به قوربان هيممه تي
جاره كي به وهاتنه وه ي خوٺ كه م بكه لين ره حمه تي
ٺه ي چراغي خانه دانسي پيري گه يلانم له كويي

عاجزیت قوربان لە کێ بوو حیکمەتی ئاخر چ بوو
هاتیەوێ بوو خاکی نەهری گیر نەبووی رویشتی زوو
مەرقەدی پاکی دەنەهریت وا بە جێ هیشتن ئەتوو
سوونی و مەحسووبی خۆت سووتاند بە داخی خۆت هەموو
مەرھەمی زەخم و برینی قەلبی بریانم لە کوئی

یادگاری شیخ عوبەیدوللاھی غازی دەر جیھان
شیخ کەمالەدین* بوو پیر و مورشیدی دارولئەمان
هەم نمایندەت بە قوربان پیری نەرزوئی** عەیان
هەر دوویان شاد بوون بە جەننەت مان یەتیم مەنسووبی وان
راحەتی گیانی «ئەمین» و سەبر و سامانم لە کوئی

* - شیخ کەمال - خەلیفە ی شیخ عوبەیدوللاھی غازی.

** - پیری نەرزوئی: خەلیفە مەلاخدر - شنۆ.

شېۋەنى پىرى شەمزىنى

لە كوردان شىن و گريانه، كە پشتىۋانى وان رۆيى
لە نەھرى داد و ئەفغانە، چىراغى خانەدان رۆيى
لە بەر چاۋى مورىدانى ۋەھا تارىك بوۋە دونيا
كە رووناكى لە خورشيد و لە ماھى ئاسمان رۆيى
لە بۆيە بولبولى شەيدا بە سەد ھەسرەت دەنالىنى
كە پايىز ھاتە سەر ئەرزى، بەھارى ئەرغەۋان رۆيى
لە نىۋ كۆپى مورىدانى، بوۋە تازى و غەم و ماتەم
كە شادىي و نشاتى دل، لە روۋى مولكى جىھان رۆيى
يەگانە يادگارى سەيد تەھايى پىرى شەمزىنى
لە دونيا كۆچى كرد ياران لە بوۋ باغى جنان رۆيى
لە خاكى غوربەتتى ۋەك بابى حاجى شېخ عوبەيدوللا
غەرىب و بى كەس و زار و شەھىد و بى نىشان رۆيى
ئەمىن بوۋ سالى تارىخى ۋەفاتى شېخ بلى دايم
فەلەك بوچ ۋا شەھى نەھرى لە نەھرى بوۋ نىھان رۆيى

۱۳۴۳ ي كۆچى مانگى

شىن گېرى پىرى شەمزىنى

ئەي شەھدى شەۋقى روۋى تۆ، پەيمانەيى نشاتم
عەترى نەسىمى كوۋى تۆ، سەرمايەيى حەياتم
تاكەي مىسالى بولبول، نالە بىكەم لە بۆگۈل
بى تاقەت و تەھەممۇل، بى سەبر و بى سوباتم
لە ھىجرى روۋىيى ياران، ۋەكوۋ ھەۋرى بەھاران
دەپزى لە چاۋم باران، ھەموو ۋەخت و سەعاتم
شەھىدى غوربەتم رۆ، پەروانەي جەننەتم رۆ
شىرنايى شەربەتم رۆ، غەربىي دوور ولاتم
لە رۆژى مەحشەرىدا، لە ھەۋزى كەۋسەرىدا
ۋەختى خىر و شەپرىدا، بىيە مايەي نەجاتم
«ئەمىن» لە ئەم شىنۋىيە، مەشغۇلى دەردى خۋىيە
قوربان فىراقى تۋىيە، دايم بوۋىتە خەلاتم

شیوەنی پیری شەمزینی

لە رووی هەر وهک ئافتاب، ئەی شاھی شەمزین ئەلویدا
ون بوو دە ژێر باری توراب، ئەی شاھی شەمزین ئەلویدا
لە وقامەتی سەرۆی رهوان، لەو تاقی دوو ئەبرۆی کەمان
با سەد هەزار ئاە و فیغان، ئەی شاھی شەمزین ئەلویدا
بێ گەورە ماون خانەقا، ماون موریدان روو سیاە
بێ مورشید و بێ راهنما، ئەی شاھی شەمزین ئەلویدا
رۆژا تۆ چوویە غوربەتی، بووم نا ئۆمیدی روئیەتی
دەمکوت بە داخ و حەسرەتی، ئەی شاھی شەمزین ئەلویدا
ئەی سەید محەممەد نەوجەوان ئەی نووری شەمعی خانەدان
پاشی تۆ چبکەم دەر جیهان، ئەی شاھی شەمزین ئەلویدا
یا رەببەنا، رۆژی حەسیب، لە زیارەتی هەردوو حەیب
نەیکە ئەمینی بێ نەسیب، ئەی شاھی شەمزین ئەلویدا

شین گېرى شیخ ئىسماعیل بەرزەنجى

لە داخى شیخى بەرزەنجى ئەمین نىزىكە شەیدا بى
 دوغايىكى دەكەم یاران سەداى ئامین لە ھەر لا بى
 ئىلاھى رۆحى پاکی شیخ ئىسماعیلی بەرزەنجى
 غەریقى رەحمەتى حەق بى، بە فیردەوسى بەرین شادبى
 ئىلاھى مەرقدەدى پاکی کە جیگای فەیزە بو عەالم
 بە لوتفی غەوسى ئەعزەم بەھرەمەندى رۆژى عوقبابى
 ئىلاھى رۆژى مەحشەر جەددى پاکی تو شەفیعی بى
 کەسكى حویبى ئەولادى ئەتۆى دايم دە دل دابى
 ئىلاھى ھەرکەسى مونکیر بە تۆبى تا دەمى مردن
 بە مونکیر بوونى ساداتان لە دنیا سووک و ریسوا بى
 ئىلاھى تاقە ئەولادى عەزیزى تۆکە مەعرووفە
 بە روتبە و پایەبى عالى دە حیفزى خالقى دابى
 ئىلاھى چونکە مەعرووفى عەزیزت بو فیداکارە
 لە دنیا و قیامەت حافیزى وی حەق تەعالا بى
 دەبى ئەولادى سالح خزمەتى بابى بکا دايم
 رەزایى حەق رەزایى دایک و بابە کە پەیدا بى
 ئىلاھى ھەرکەسى خزمەت بە ئەولادت بکا دايم
 لە خزمەت جەددى پاکت فەزىابى کارەکەى چابى
 ئىلاھى چون لە پاشى وی نەما نوورى دوو چاوانم
 بە حەقى غەوسى ئەعزەم چاوەکانم زوو موداوا بى
 ئىلاھى چون «ئەمین» ی ئۆشنەوی بى پشتیوان ماوە
 لە بو وی جەددى پاکت پشتیوانى ھەردوو دنیا بى

شینگیری شیخ ئیسماعیل بەرەزنجی

دیسان وا بای خەزان بردی عەزیزی گولەوزاری من
 تەمی داگرت ژێانی من، بوو پاییز بەهاری من
 درێغانە و گولیکم بوو، دەگەڵ بادی خەزان روویی
 بە وێنە ی بولبولی خەمبار، برا سەبر و قەراری من
 درێغانە ئافتابی من هەتا حەشری غرووبی کرد
 نەما ئوممیدی رووناکی لە بو شەوگاری تاری من
 درێغانە روویی پاکی شیخ ئیسماعیلی بەرەزنجی
 لە ژێر خاکی زەمین و ن بوو، خرابوو روژگاری من
 وەرە پەیکی خەیاڵ ئیمرو برو تا عەلەمی ئەرواح
 بکە ئیزهاری دەردی من، لە قەولی من، بە یاری من
 کە ئە ی مورشید لە پاشی تۆ نەما نووری دوو چاوانم
 بە تۆ بوو روشنایی هەر دوو چاوی ئەشکباری من
 لە پاشی مەرگی تۆ قوربان، نەزانم بوچی من ماوم؟
 رەفیی بیوفا بووم و ئەجەل نەیکرد شکاری من
 لە پاشی روویی پاکی تۆ شنۆم لی بوته وێرانە
 دەگەڵ کی سەبری دل بینم، بە کی بی ئیعتیاری من؟
 بە غەوسی ئەعزەمی بەغدا، بە ئیسماعیلی وەلیانی
 بە مەعرووف و بە سەدرەدین، ئەتۆ بووی شەهسەواری من
 لە کوی یاریکی دی وەک تۆ، لە ئەم دونیایە پەیدا کەم؟
 ئەتۆ ئاوینە کە ی دل بووی، گولی عالی تەباری من
 هەزاران شوکری حەق بی، تا قە ئەولادی عەزیزی تۆ
 دەگەڵ من ساحیبی لوتفە، لە بو هەر کار و باری من
 ئەمینی ئۆشنەوی مەشموولی مەرگە، پیر و مەعلولە
 لە روژی مەحشری قوربان، شەفیع بە بو فشاری من

شین گیری شیخ سەدرەدین

ۋە کوو بولبول دەنالیئم، گولی باغی زەمینم رو
 ھەموو عالەم دەسووتیئم، دەلیئم شیخ سەدرەدینم رو
 دەلیئم ئەی مورشیدی من رو، دە جەرگت خستووم بو سو
 ئەمن چ بکەم لە پاشی تو، کزە ی جەرگی ھەزینم رو
 مورو ییج بو شەرەعت بووی، دوری دەریای ھەقیقەت بووی
 ۋە لیعە ھدی تەریقەت بووی، رہ ئیس و جی نشینم رو
 چراغی خانەدانی بووی، شو عاعی بازانی بووی
 گولی ناو گولستانی بووی، ۋە نەوشە ی فەرەردینم رو
 ئە تو بی مەر قەدی پاکت، بنیرە عەتری سەر خاکت
 لە بو دەرویشی غەمناکت نشاتی دل غەمینم رو
 یە تیم ماون ھەموو دەرویش، برا و ئەولاد و قەوم و خویش
 بریندارە دای پر ئیش، دەوای زەخم و برینم رو
 «ئەمین» ماو ھە جەرانت، لە ھەشری دەگری دامانت
 سەر و مالی بە قوربانت عەزیزی نازەنینم رو

شین گێری عەبدولعەزیزی سەدرەدین

بێناله ئەی تەز رەوی دڵ ھەتا ماوی لە دونیایی
 بەھارت لی بوو پاییز لە داخی سەروی بالایی
 لە بو ھەر بولبولان فەسلی بەھاران گۆل دەبن پەیدا
 گۆلی من جاریکی دی نایەتە سەر رووی دونیایی
 گۆلم عەبدولعەزیزی سەدرەدین بوو و پیری نوورانی
 وەلیعەھدی تەریقەت جی نشینی غەوسی بەغدایی
 لە وەختی نامرادی جوملە دەرویش و موریدانی
 لە دنیا کوچی کرد رۆیی لە بو فیردەوسی ئەعلائی
 چراغی خانەدانی شیخ ئیسماعیلی وەلیانی
 نەھەنگی بەحری عیرفانی حەقیقەت دوو پری دەریایی
 لە ھیجری رووی گۆلت قوربان وەکوو بولبول دەنالیئم
 فەلەک لێکی جودا کردین کە دیدار کەوتە عوقبایی
 مستوریدانت ھەموو سووتان لە دەردی داغی ھیجرانی
 خسووسەن من ئەسیری خەم، جنوونی دەشت و سەحرای
 لە رۆژی مەحشەری مەولا لە خزمەت فەخری عالەمدا
 زیارەت کردنت دەیکا «ئەمین» لە خودای تەمەنایی

شىن گېرى شېخ سەدرەدىن

ئەي مورىدان خاك بە سەر كەن ئەجمە عىن
بۆۋەلىعەھدى تەرىقەت، سەدرەدىن
جادەخۇ بەردەن ھەمىشە ئاگرى
بۆۋەكىلى شاھى عەبدولقادىرى
بۆچراغى خانەدانى بازىيان
بۆۋرە ئىسى عابدان و زاھىدان
ئەي درىغا بۆگۈلى گۈلزارى دىن
ئەي درىغا بۆۋەزىزى نازەنىن
ئاورم ئەۋرۇ دە جەرگى بەربوۋە
پىرى دەرویشان ۋەفاتى كىردوۋە
ئاخ لە بۆۋو چاۋى حاجى سەدرەدىن
تاقىامەت كەۋتە ژىر خاكى زەمىن
سەيىدى نەسلى حوسىن ئىبنى عەلى
يىادگارى شېخ مەعروۋى ۋەلى
ئەي ھەزاران ۋەك «ئەمىن» قوربانى تۆ
رۇژى مەحشەر، دەستى من دامانى تۆ

شین گیری حاجی سەدرەدین

لە سۆزی ئاتەشی جەرگم، زەمین و بەحر و بەر سووتا
 لە دەوری مەشغەلی جەرگم، گیاھی خوشک و تەر سووتا
 سەحابی ئەبری نیسانی، لە چاوم فیڕ بوو گریان
 دلی سەد کوورە و گولخەن، لە بو من سەربە سەر سووتا
 لە هیجرانی وەلیعەھدی تەریقەت، کویر بوو چاوم
 لە داخی حاجی سەدرەدین، دل و جان و جیگەر سووتا
 لە بەر سیلاوی چاوانم، ھەموو عالەم بوو توفان
 لە بەرقی نالەیی گیانم، ھەموو شاخ و حەجر سووتا
 جەمالی ئاقتابی پیری دەرویشان غورووبی کرد
 لە بوێە دل دە ژووریڤدا، وەکوو شەمع و فەنەر سووتا
 وەفاتی حەزرەتی شیخی، کە پەیدا بوو لە دنیایی
 بە وەللاھی ھەموو عالەم، لە داخی ئەو خەبەر سووتا
 «ئەمین» فەسلی بەھاران، وا لە دەردی دل مەنالیڤە
 لە نالە ی بولبولی تەبەت، گولی باغ و شەجر سووتا

وەلامی نامە ی شیخ عەلاوەدین

گۆلی باغی کە ماله دین فیدایی چاوە کانت بـم
جگەرگۆشی جەلالەدین بە قوربانی مە کانت بـم
هەمیشە مونتەزیر بو هیممەتی تۆمە هەتا دەمرم
فیدایی خانەقاہ و مەسجد و حوجرە ی خەلانت بـم
دوو سەد جارم زیارەت کرد لە شادی نامە و قاسید
بە قوربانی خەتی سەرکاغەز و ئیمزای جوانت بـم
لە روویی مەرحەمەت حالی منت پرسیبوو ئە ی مەولا
فیدایی لە فزی خوڤ و شە ککەرین شیرین زوبانت بـم
ئە گەر خالق بکا قسەت بە هاری نییە تم وایە
دەگەل یار و رە فیقان بێمە خزمەت میهمانت بـم
بە نووری شەمعێ روخسارت بکەم روشن شەوی تارم
لە دەرکی خانەقات هەر شەو وە کوو سەگ پاسەوانت بـم
«ئەمین» حەلقە بە گۆشی خانەدانی هادی یەدینە
لە روژی مەحشەری مەولا لە زومرە ی خادمانت بـم

شىنى «ئەمىن» بۇ ئازىزە كەي

لە كۆيى ئەي رۆشنى نوورى چراغى خانەدانى من
لە كۆيى ئەي داپەرى مەجبۇب و يارى مېھرەبانى من
لە رۆژى ئەي گۈلى يەكتا جودا بوۋىتى لە پېش چاوم
بە مەرگى تۆبۈۋە پايىز بەھارى گۈلستانى من
ھەزار ئەفسوس و سەد ھەسرەت لە ئەيىامى جەۋانىدا
لە دونىايى وىداعت كرد ئەنيس و نەۋجەۋانى من
لە كۆي يارىكى دى ۋەك تۆلە ئەم دونىايە پەيدا كەم
ئەتۈ ئاۋىنەيى دىل بوۋى رەفىقى خوش زوبانى من
ئەگەر نەقىشى روخى پاكىت بە ئاۋى زېر بنووسم من
روحى بۆ تۆلە كۆي بېنم، ئەرى رۇخى رەۋانى من
لە پاشى تۆبە مەرگى تۆچ خوشىم قەت نەدى رۆژى
بوۋە زىندان لە پېش چاوم ھەمىشە خان ومانى من
«ئەمىن» گەر لەم جىھانەي بى ۋەفا نەۋمىدى ۋەسلىت بوۋ
دە قەسرى جەننەتتى يارەب دەگەل تۆبى رۆژانى من

بو میرزا مرادی شاعیر

مرادی من، مرادی من له ئەحوالی تو پرسیاره
 مرادم هینده بوو کوتم مرادی من نه ئەشعاره
 ئەتو روژیکێ پار هاتی له بو باغی ئەمینی خوت
 «ئەمین» ئەو ساله کەش دیسا مرادی روژیکێ پاره
 ده گەل دەرۆش محەممەد دادەنشین وه ک له باغی دا
 مرادن هەر ده دل دایه ئەگەر چی دووره له م شاره
 مراد ئەوسال «ئەمین» ت بی مراد و دل پەڕیشانه
 له کەسب و کار و ئەوزاع و له ئەحوالی خو بیزاره
 پەڕیشان خاتره، مه حزوونه، ئەشعاری له بو نایه
 به دامی بووستان و باغ و تووتوونی گرفتاره
 له راوی سۆزان دیاره پیشهرفتی مه قسه دی نابی
 به زاهیر تالیعی بهرگه شتهیه، کاری چهپ و خواره
 نه زانم تو چلوئی بهرمراده عهیشی ده و رانت
 وه یائینکی مرادیش وه ک «ئەمین» ی دل برینداره
 زه مانه چونکه بی میهره ده گەل ئەهلی هونەر بویه
 هه میشه هەر ده گەل زومرپی عهوام و جاهیلان یاره
 عهوامی به خته وهره دایم به ناز و نیعمه تی شاده
 ئەدی بی بهخت بهرگه شته له هەر لا دهستی بیکاره
 ئەگەر نه قسی هه بی شیعی «ئەمین» ی عهیبی لی مه گره
 غه ریقی بوستان و باغ و بادمجان و بیباره

شیرینه مراد* هەموو ئەشعار و کەلامت
یارەبێ ئەدا بێ هەموو مەقسوود و مەرامت
ئەو شەو کە شەوی قەدر و شەوی جومعه لە مەسجید
بووم مونتەزیری هاتنی پەیغام و پەيامت
نەمزانی چ باعیس بوو برادەر کە نەهاتی
ئە یاری عەزیز ئەوشۆ لە کویت کرد بوو ئەقامەت
نەومید بوو «ئەمین» گەرچی لە دیداری مرادی
یارەب لە بەلّ دوور بێ، وجوودت بێ سەلامەت

*- میرزا مراد، شاعیری شۆیی بوو.

ئەم قەسیدە یە «ئەمین» لە زمان میرزا عینایەت بو خزمەت کاک مستە فائیرانی «سافی» نووسیویە:

وهره په یکی سه با ئیمرو ببه قاسیدی فه رمانم
 بچو بو خاکی ئیرانی له بوکن گیانی گیانانم
 بلی ئه ی کاکه مورشید نووری چاوم کو له که ی دینم
 له بو ناپرسی جاریکی له ئه حوالی په ریشانم
 ته بیبی حال زانی من به ده رمانی تو مو حتام
 نه خوش و پیر و ئوفتاده ئه سیری دامی هیجرانم
 به مووی ئاواسپی، قه لبی وه هار هاش ههروه کوو یه عقووب
 به بوئی نازه نینی خاکی ئیرانی ده ژی گیانم
 ره فیکم کهس نه ما روین له دنیا هه ر ئه من ماوم
 ئه میش مه شموولی مه رگم ئینتیزاری روحمی ره حمانم
 وه لی ده و ئاخری عومرم چ ئینسافه له تو دوور بم
 حه بیبی من ته بیبی من، دهوایی دهرد و ده رمانم
 ئه تو بی مه رقه دی کاک ی به لوتفی خو ت عیلاجم که
 به بوئی پیره هه ن بیکه موعه تته ر به یتولته حزانم
 قه رار و وه عد و په یمانم ده گه ل تو یه هه تا ده مر م
 ئه من حه لقه به گو شی تو م، له سه ر ئه و عه هد و په یمانم
 وه لی ئه و حه سه ره ته م ماوه هه تا ماوم له دونیایی
 زیاره ت خاکی پایی تو م نه سیب بی شاه و سو لتانم

عینایەت ئارەزووی لوتف و عینایاتی ھەبە قوربان
ھەموو عالەم بزانی من غولامی کاکێ ئیرانم
رەفییکم ھەبە ھە ک من بە ئەلتافی تو موحتاجە
ئەمینی ئۆشەوی ناو، بە خوشی خزم و جیرانم
لە دونیا و قیامەت بنگەبە ئیمداد و ھاواری
لە بن بەیداخی غەوسی ئەزەم و سولتانی جیلانم

بوسافی «کاکى ئیرانى»

سافی بە فیدای خاکی دەری رههگوزەرت بىم
قوربانى قەد و قامەت و لەفزی شەكەرت بىم
حەیرانى كەلامات و غەزەلیاتی تەرپ بىم
شەیدایی كەراماتی سەر یەولتەسەرت بىم
پەروانەیی جان دادەیی شەمعی نەزەرت بىم

پەروانەمە ئەمما لە چرای روویی توو دوورم
وێك بۆلبولی مەحرووم لە روویی گۆلى سوورم
سەد شوكر بە ئەفكار هەمیشە لە حزوورم
ناچار بە ئەم حالەشەو شاد و سەبوورم
دەرویش و قەلەندەر بە تەمەع سیم و زەرپ بىم

من سائیلی دەرگاهم و موحتاجی بەراتم
موشتاقي دوعایەكم لە بوو راهی نەجاتم
بەو لوتف و سەفای دل وەرە توو بێمكە خەلاتم
فەوتاوە دەعوسیانی هەموو عومری حەیاتم
خاکم وەسەری كەنگی دەبی خاکی دەرت بىم

يارەب كەي دەبىي جاريكى من بېمە خەيالت
يائىنكى بېينىم بەنەزەر ماھى جەمالت
رۇژيكي بىكەم روئىيەتى ئەو ئەبرۋى ھىلال
شاد بىي دلى غەم ديدە لە بۆ عەيدى ويسالت
زەۋارى تورابى قەدەم و پا و سەرت بىم

بېچارە «ئەمىن» م لە شنۆ بىي كەس و كارم
بىي دولبەر و بىي ھەمدەم و بىي مونس و يارم
تۆغەۋسى موعەززەم بىگە ئىمداد و ھەۋارم
دەرمان كە برىنى دلى مەجرووح و فيگارم
ئەي من بە فېداي مەرھەمى زەخمى جگەرت بىم

بۆ جوانەمەرگ «نازدار» کچی ئەمین

لە پاشی روویی مەحبوبان لە دنیا گۆل نەمینی با
لە پاشی رووی گۆلان، بولبول لە باغاندا نەخوینی با
گۆلی روویی جەوانان وەک لە ژێر خاکی زەمین ون بوو
دەنا روویی گۆل و سونبول بەھاران کەس نەبینی با
وێکۆو بادی ئەجەل غونچە ی منی ئەوێکە فانی کرد
بەلێن با باغەوان چیدی لە باغان گۆل نەچینی با
چەمەن و مانەوێ بێ گۆل ھەزار ئەفسووس و سەد حەسرەت
بەلێ با غونچە گۆل چیدی لە پەردە خۆی نەژینی با
جەوان و نازەنینی من لە دونیای ویداکی کرد
لە پاشی وی «ئەمین» یارەب لە دونیای نەمینی با

بو میرزا عه بدوللای عینایه تی ساعات ساز

نهی بادی سه با ئیمرو، قاسید به ده فهرمانم
 بو خزمه تی سو فی خون، نهو نووری دوو چاوانم
 نهو موونسی غه مخوارم، نهو عاقلی هوشیارم
 نهو یاری وه فادارم، خزمی مه وه جیرانم
 نهو مه حره می ههر رازم، میرزایی سه عات سازم
 عهرزی بکه داخو ازم، نه حوالسی پهریشانم
 مانگی ره مه زانی هات، مه نزل بووه نیو باغات
 بی بانگی و بی ساعت، پارشیوی خو نازانم
 قیره ی که له بابم دی، زوو سفره و ئاوم دی
 وهک خو ارم و خوابم دی، ده یخوم و په شیمانم
 یاره بی شهوی ماوه یا کازیوهی کیشاوه
 چان دیمی نه کیشاوه، ده نگیک دی له گویانم
 وه عده ت به سه عاتیک دا، ههر چه ندی له باغی بم
 من مونته زیر ئیمرو که، بوو وه عده و په یمانم
 گهر ساعتی زهنگی بی، ههر وه خته ی که دهنگی بی
 مه علووم ده بی کهنگی بی نه مجاره سبه ینانم
 نهو ساله نه مینی تو که وتوته غه ریایی
 روژی دلی خوشحاله نه مما شهوی زیندانم

بۆ میرزا عەبدوللا عینایەت «سەعات ساز»

سوڤى نەتزانىو، دىسا ئىمرو لىم تىك چوو سەعات
 كەس نىيە خوشم بوى، ئەو چەپرەكەى بىكەم خەلات
 جار بە جار فەكرى دەكەم، يارى قەدىمە لازمە
 حورمەتى بگرم، لە ناو بىگانه و ئەهلى ولات
 پىرە بىچارە، ددانى نىنە، مەعدەى شولغە
 قورمىشى دەخوا، ھەزم ناكا خوا چارەى بكات
 ھەر وەكوو پىران شەوى، تا روژى سەد جارى تەمام
 دهنوى و كارى دەكا، دىتت كە بى دەنگ بوو و مات
 ھەر وەكوو ساحىبى خو، گە ساغە و گاهى دل بە غەم
 باتنى ژەنگ و قەساو، زاهىرى سەوم و سەلات
 چونكە زور خوشم دەوى حەيفە لە خو مى كەم جودا
 مەعدەكەى گىراو، قەبزە، كارى ناكا ناردمە لات
 تو جەكىمى حالى وى، مەولايى توش بو حالى من
 تو بەجەددى شىخى خوت بىمە بە يەكجارى نەجات
 ناوژگى خاوين كەو، با بەس لە خو غافل بى
 ئوجرەتى وى حازرە، چەندى بلىيى بىكەم بەرات
 ئەى «ئەمین» ئوستا دەزانى، بو سەعاتى لازمە
 بو چى ناچىيە خزمەتى، تا بتدەنى ئاوى حەيات

ھاتنى فەلەكان بۇشارى شىۋ

وھك دوژمنى دىن، پار پايىزى ھاتە ولاتم
بۇ ورمى، لەگەل ئەھل و عەيالى خۇھەلاتم
زىستانى عرووس رۆيى و پەيدا بوو نەشاتم
وا تىدەگە يىشىم كە بە كۈللى بوو نەجاتم
نەمزانى فەلە بۆتە سەبەب قەتەي ھەياتم

رۆژىكى عەجەم كەردى بە شەپ ئەي گەلى ياران
ئەو ئەرمەنىي گاپورى مەلەوون، وھكوو ماران
دايگرتىنە بەر تۆپ و تەفەنگان وھكوو باران
مەجبۇر بوو عەجەم، كەردى دەخالت وھكوو جاران
جا بۇ غەمى دل، ھاتە رەقەم قىسمى بەراتم

ھەر چەندى سلاھى كە عەجەم ھەيىوولە مالان
ناو مالى ئەوئەي ھەيىوولە مالان و لە چالان
تىك رافەلە بەردى ئەوئەي دەيزانى بە تالان
نەمدىوئە ئەمن كارى وھەقەت بە چ سالان
نەمزانى كە كووم رابوارد وھخت و سەعاتم

سەد مالی شنۆیی لەوئ حازر بوو بە دەفتەر
 بۆ قەتلی هەموو کوردی، فەلە شووبهیی غەزەنفەر
 روژیککی لە بۆ کوشتنی مە ئەمر دراستەر
 بەر بوونە دەر و کووچە و بازاری سەرستەر
 گۆتم دلی غافل ئەو نزیك بوو وەفاتم

سبەحینی بوو هەشت نۆ فەلە هاتن وە کوو ئاگر
 دەروازە کەیان ورد و پەراش کردم و کافر
 لیم هاتنە حەساری بە تەفەنگی وە کوو ساحر
 چواران منیان گرت کە پارە ی بدە حازر
 رووح هاتە سەری لیوم و چوو سەبر و سەباتم

پارامەوێ گۆتم، بە خودا نیمە چ پارە
 گۆتیان بدە پارە ی نەخۆ دەتکەینە دوو پارە
 رایان دەکیشام بۆ تەویله ی وە ک سەگی هارە
 دیتیان گەلی ئەسباب لە وە تاغی مە دیارە
 هەر چوار دەریپەینە سەری ئەو جا بوو نەجاتم

دیتم لە تەویله ی هەبوو سوارخی بوخاری
 دایاندریبوو زۆر فرەوان بەینی دیواری
 هەلچووم بە حەوا دا وە کوو مار هەلچێ بە داری
 بانیککی نەوی پیوێ نووسابوو بە کەناری
 ئەو بانی نەوی بوو بە حەسار و بە قەلاتم

عەبدیکی ئەگەر حیفزی بکا خالقی یەکتا
ئەسبابی دەکا بوۆ لە هەموو لایەکی پەیدا
دیتم قەرەوڵ هات و ئەمینان زوو دەریئا
بردیانە قەلای ساحبیان هەرچی هەبووین جا
ئاسوودە لە دەست کوشتن و غەوغا بوو نەجاتم

پینج مانگی رەبەق ماینهوه نیو حەپسی حەساری
تا لەشکری تورکانن لە پەر هاتە هاواری
قەرائی «فەلانە» لە هەموو کووچە بە جاری
هاتینهوه شاری شتو ئاخری کاری
وهمزانی «ئەمین» تازە دەیاندامی حەیاتم

غار تګه ری هوش

نه مدیوه وه کوو تو که سی وا داسې بهر و ره عنا
 روومته گول و موو سونبل و چاونه رګسی شه هلا
 خوش رنګ و قه شنگ و به نه زهر شنگ و دهه نه ته نګ
 سووړه ته قه مهر و له ب شه که ر و ئاوینه سیما
 نازوک به دهن و سیم تن و سینه سپی و ساف
 شیرین دهه نه و خوش سوخن و شوخی دلارا
 عه بیار و دل ئازار و سته مکار و جه فاکار
 غاره تګه ری هوش و خیره د و تاقه تی دلها
 من سهیدی چ دامی کی نه بووم که و تمه دامت
 پا بهندی به زنجیری سهری زولفی سه مه نه سا
 بولبول و هره تا مردنی هر تیکرا بنالین
 تو بو گول و من بو دهه نه غونچه یی یه کتا
 په روانه و هره تا کوو ده گه ل یه گدی بسووتین
 تو عاشقی شه معیی و ئه من عاشقی له یلا
 که س قیمه تی شه شعاری شه مینی له شنویه
 نازانی مه گهر شه خسیکی زور عارف و دانا

رەقیب

دَلَم ناپشكۆی بێتوو نەبیسەم روژی من نیوت
سەر و مالم بە قوربانی شەویکی ماچی سەر لیوت
ئیلاهی، کە ی دەبی سەروی قەدەت بگرم بە ئاغوشم
ئیلاهی کە ی دەبی بۆن کەم، دوو پستانی وە کوو سیوت
ئەگەر سەبری بکەم، لەو دەردی بی دەرمانی تو گیانا
دەبی هەلوا بخۆم، جاری لە قۆرە ی قایمە ی میوت
وە کوو ئاوی حەیاتیی، عومری تازە بۆم دەبی حاسل
دە زاری خۆم بنیم من، گەر زەنە خدانی وە کوو زیوت
بە ئاوی چاو و بەرقی ئاە و نالە، خۆم دەسووتینم
خودا توفیق بدا ئاخر، خەمی قورسی وە کوو کیوت
ئەمین فکری جودایی، قەت لە تو هەرگیز نەبوو ئەمما
خودا مالی خراکاتن، رەقیبی هەر وە کوو دیوت

ئاهی دەروون

عاشقی رووی یارە کیمە، یارە کە ی روخ وە ک قەمەر
 موبتەلای بازارە کیمە، بو مەتاعی دین زەرەر
 تەن دەگەل پەرۋانە جووتە قەسەدی سووتانی دەکا
 دل دەگەل شەمعی براه شەو دەسووتی تا سەحەر
 دووکەلی ئاهی دەروونم شاھیدی سووتانی دل
 مەوجی چاوی پر لە خوینم، باعیمی زەخمی جگەر
 ئەو کە سە ی پپی شادە دل بووم، لپی جودا کردم فەلەک
 نووری چاوانم لە کوینی، کوپوہ چوو خاکم بە سەر
 شادیی دیداری تۆم ئە ی گول موبەدەل بوو بە غەم
 وەسلی تۆم لی بوو بە هیجر و حەسەرەت و ئاە و کە سەر
 شەو لە هیجری رووی تو، ئە ی مایەیی رووحی رەوان
 سینە سووزان، دل فرووزان، دیدە گریان، چەشمی تەر
 نالەیی جانسووز و ئاهی شوغەلە ئە فرووزی «ئەمین»
 بوچ لە تو ئە ی سەنگ دل، ھەرگیز نەبوو جاری ئە سەر

فەلەك

بوچى دوو سالە دەگەل من وا بە كىنى ئەى فەلەك
هیندە بو دەرھەق بە من وا نا ئەمىنى ئەى فەلەك
حەسرەت و داغ و خەمت هیند كەردمە یار و رەفیع
سەد كۈنت خستو وتمە جەرگى پر برىنى ئەى فەلەك
گە غەمى دىنى دەكیشم، گە غەمى مال و منال
گە غەمى داغى فیراقى نازەنینى ئەى فەلەك
شارى خوش تاب و هەوام لى بوته زیندانى بەلا
چاكە چیدى لەو ولاتە نەمژینى ئەى فەلەك
تاقت و سەبرم لە دەست چوو خانەبى عومرم رما
بەسە هیندە داغ و دەردى دل حەزینى ئەى فەلەك
بو هەموو عالەم دەبارى هەرتەرەف بارانى غەم
یا لە نیو شارى شنووى بو «ئەمىنى» ئەى فەلەك

دلی غافل

لە ئەم دنیایی فانیدا هەتا کە ی ئە ی دلی غافل
 لە ناو مەستی جەوانیدا، هەتا کە ی ئە ی دلی غافل
 تەماشای باب و باپیران، ئە گەر بۆرنا و ئە گەر پیرن
 دە خاکی دا چ یەخسیرن، هەتا کە ی ئە ی دلی غافل
 تەماشای موونس و یاران، دە قەبریدا گەرفتارن
 هەموو خەستە و بریندارن، هەتا کە ی ئە ی دلی غافل
 ئە گەر شیخی ئە گەر عالم، ئە گەر مەعلوولی گەر سالم
 دە ئاخەر دە مری ئە ی زالم، هەتا کە ی ئە ی دلی غافل
 بە سەد تەدبیر و سەد راییی، عیلاجی مردنی نایی
 دە بی کوچ کە ی لە دنیایی، هەتا کە ی ئە ی دلی غافل
 تەنی و نازوکت دە رزی، دە ژیر خاکی سەری ئە رزی
 لە ترسان بوچی نالە رزی، هەتا کە ی ئە ی دلی غافل
 ئە مین جاری بکە تۆبە، لە خورد و نوستن و خەو بە
 لە بو توش دیتن ئە و نۆبە، هەتا کە ی ئە ی دلی غافل

سكالاً

فەزىيەت قەت لەوہى زۆرتر دەبى ريسوايى عالەم بىم
 موسيپەت قەت لەوہى بەدتر دەبى ھەمتايى سەد غەم بىم
 زەلینلى دەستى مندال و ژن و ئەقوام و بىگانە
 رەزىلى چاوى جىران و رەفيق و يار و ھەمدەم بىم
 بە روژى سووگواری غەم دەلین ئەمما لە دونيايى
 لە بو من شادی یە گەر موبتەلايى روژى ماتەم بىم
 بىرینم بوته تیراوه عیلاجى ناکرى تاکەى
 ھەمیشە ئىنتزاري وەعدەيى دەرمان و مەرھەم بىم
 موقەدەر وابوو من دەو ئاخري عومرى ھەتا دەمرم
 دەگەل دەرد و بەلایان ھەمدەم و ئەسرارى مەحرەم بىم
 «ئەمین» لاتقنطو من رحمت اللہ ، ئەمرى قورئانە
 خودا روحمى گەلیک زۆرە، ئەمن با عەبدیکی کەم بىم

فیراق

ئەی ئافەتی ئەحوالی من و فەوتی حەیاتم
جاریکی نەبوو قەت لە فیراقی تۆ نەجاتم
گەر دەمکوژی بەو خەنجەری موژگان وەرە زووبە
هەر چی بە سەرم دینی ئەمن بێ دەسەلاتم
جانا لە فیراقی تۆ دەزانسی کە چلۆنم
مەعلووم نیە بوون و عەدەم و ژین و مەماتم
یارەبی بە ئەو دەردی کە من بوومە گرفتار
تۆش پیوە گرفتار ببی وەک من بەهەواتم
ئەو پڕۆکە دەبینی کە وەها زار و زەعیفم
بیماری عیشقی یە «ئەمین» بۆتە خەلاتم

گازنده

ئىلاھى چونكە بوويە باعيسى غەم بۆ دلى زارم
لە دونيايى دلت شادان نەبى يارى جەفاكارم
ئىلاھى چونكە داغى فرقەتت دانايە جەرگى من
بە داغى فرقەتتى تا رۆژى مەحشەر بى گرفتارم
ئىلاھى چونكە رۆژى روونى مەت كرده شەوى تار
لە دونيا رۆژى روونت بى ھەميشە ھەك شەوى تارم
ئىلاھى چون جوداييت خستە مابەينى ھەتا ماوى
بە ھەسرەت ديتنى ھەسلنى بە گيان ببىە خەريدارم
ئىلاھى چون بەھارى عيشرەت لى كرده پايز
گولت پەژمورده بى دايم مىسالى رەنگى روخسارم
ئىلاھى چون دلى شادت بە ھەسرەت موبتەلا كردم
بە ھەسرەت شادىي دلى بى جگەر خەستە و بريندارم
ئىلاھى گەر لە دونيايى «ئەمین» نەومىدى ھەسلت بوو
لە قەسرى جەننەتتى ببىە ئەنيس و موونس و يارم

موونس

ئەۋرۈلە دەست ھىجرانى تو رەنجوور و بيمارە دلم
 بەو خەنجهرى موژگانی تو چەندە بريندارە دلم
 داغى فەراقت دەم بە دەم بو من دەکا تەۋلىدى غەم
 بەو دامى زولفى پىچ و خەم سەد جى گرفتارە دلم
 نالەى دەروونى من مەگەر ئەى گول لە تو ناکا ئەسەر
 ۋەك بولبولان ۋەختى سەحەر دايم بە ھاۋارە دلم
 بو نەرگسى جادوۋىي تو خالى رەشى ھىندوۋىي تو
 غەيرى خەيالى روۋىي تو بى موونس و يارە دلم
 بى يار و بى موونس منم، لەو ۋەزەع و حالە دوژمنم
 موشتاقى روژى مردنم، لەم عومرە بىزارە دلم
 ئومىدى ۋەسلىم بوو لە تو، بو چى منت دوور کرد لە خو
 فەرمووت «ئەمىن» بو لەم شنو، ھەر ۋەك شەۋى تارە دلم

رەنجوور

من خەرابی دەردی عیشقی فرقه تی دیداری تۆم
دل کەبابی داغ و هیجری ئاهی ئاتەشباری تۆم
هەر که مردم با بزائن جومله عالم خاس و عام
کوشتەیی تیری نیگاهی دیدەیی خوینباری تۆم
باله کیلی من بنوسن نه خشی دوو ئەبرۆت به خوین
تا بزانی من شهیدی تیغی سه یقه لکاری تۆم
عاشقی روویی گولم، دایم دەنالم هەر سه حەر
عەندەلیبی باغی حوسنی گولشەنی روخساری تۆم
گەر حە کیم نه یکوت عیلاجی عیللە تی جەرگی «ئەمین»
من دەلیم رەنجووری عیشقی نه رگسی بیماری تۆم

چ بکەم

بە نووری شەمعی روخسارت دڵم روژن نە کەم چ بکەم
لە خەندەیی غونچەیی زارت دڵم گولشەن نە کەم چ بکەم
لە بەر شەرمی گوناھی خۆم لە میڤگ و چیمەنی دنیا
هەمیشە سەر دە بەر خۆدا وە کوو سووسەن نە کەم چ بکەم
خە یالی قەبری تاریکم هەمیشە هەر دە دلدایه
لە ترسی خۆم ئە گەر تەرکی خەو و خواردن نە کەم چ بکەم
لە ئەم دنیایی فانیدا ئە گەر بو گەوهەری مەقسوود
دڵم وەک بەحری پڕ مەوج و سەرم گێژەن نە کەم چ بکەم
لە مەیدانی وەفاداری «ئەمین» دايم وە کوو قومری
نیشانی تەوقی عیشقی یار لە ناو گەردن نە کەم چ بکەم

بی وه فایی

یاره که ی مه پاره که ی به د کاره که ی عه ییاره که م
 له یله که ی بی مه یله که ی به د قه وله که ی غه دداره که م
 بی وه فای به دعه ده که ی بی شه رته که ی وه عده خیلاف
 شوخه که ی چاو کاله که ی قه تتاله که ی خوینخوا ره که م
 حیلە باز و فیتنه ساز و دل نه وازی عاشقان
 جادوو یی، خال هیندوو یی، مه رووی شه که ر پاره که م
 بوچ مه گهر قه ول و قه راری من ده گهل تو وانه بوو
 ههر بو خو ت دهرمان بکه ی دهردی دلی بیچاره که م؟
 تو خودا ئینسافه дайیم ههر وه کوو ماتهم زه دان
 من گهر یانم له تاوی دهردی عیشت پاره که م؟
 یا سه زاواره به ئەم ئاسایش و وه زعی زه مان
 خوم له نیو شاری شنوویی بی تو و ئاواره که م؟
 پیم کوتی یاری منی یاره ب له دونیایی نه ژیم
 گهر له تو ده ست هه لگرم یا ته رکی نه و گو فتاره که م
 خو له نیو شاری شنوویی ههر نه تو بووی یاری من
 جا له پاشی تو عه زیزم بو چی روو دم شاره که م
 ئاه و فه ریادی «ئه مین» عاله م هه موو بیستی وه لی
 یاره که ی بی ره حمه که ی من گوئی نه دا هاواره که م

گۈلی یەکتا

فەلەك ئەو روۋكە نازانم، كە چ قەوماوہ لە من
یارەكەى وەعدە خیلافم، بوچی توریاوہ لە من
قاسیدی کوانی بچی، پیی بلی ئەى دوور لە وەفا
خاترى ناسكت ئەو روۋ، بوچی رەنجاوہ لە من
بە دوو خالی رەشى سەر، كۆلمەكەى سوور و سپیت
دل لە تاوی خەمى هیجرانى تو، سووتاوہ لە من
خەم لە سەر خەم، لە دلەم بوو بە بەناییكى بلیند
خانەیی سەبرى دلان پاشى تو رووخواوہ لە من
كەسب و كار و عەمەل و زیندەگى و وەزعی جیهان
وەك سەرى زولفى پەرىشانى تو شیواوہ لە من
روژی روونى مە لە داغت وەكوو تارىكەشەوہ
شەو و روژ ئەى گۈلى یەكتا، لە بوگورپاوە لە من
لە شنو، دەردى ئەمینى، گەرچى دەرمانى نیە
راهى دەرمانى حەكىمان، لە بوگىراوہ لە من

پەیکی خە یال

دریغا بای خەزان بردی لە گولشەن گولعوزاری من
 لە هیجران و فیراکی وی بوو پاییز بەهاری من
 دریغا ئافتابی من هەتا حەشری غرووبی کرد
 نەما ئوممیدی رووناکی لە بو شەبهای تاری من
 دریغا غونچەیکم بوو بە توفانی خەزان فەوتا
 وەکوو بولبول لە هیجرانی نەما سەبر و قەراری من
 دریغا نووری شەمعی من نەما تا شوبهی پەروانە
 دە چار دەوری سەری سوورپیم بکەم جانم نساری من
 دریغا بای سەبا روحمی نەکرد هەرگیز بە حالی من
 بە قاسیدی نەچوو روژیک لە بو خزمەت نیگاری من
 وەرە پەیکی خە یال ئەو روو بچوو تا عەلەمی ئەرواح
 بکە شەرحی خەمی هیجران لە قەولی من بە یاری من
 بلی جانا بە مەرگی توو لە عومریش بیتو بیزارم
 فغان و نالە و گریان شەو و روژ بو تە کاری من
 وەلی شیعری فیراکی بولبولی تەبعی «ئەمین» ی تو
 لە گولزاری شنو بوویتە نیشان و یادگاری من

روژگار

لە روویی مەرحەمەت جانا دەپرسی گەر لە کاری من
 ۋە کوو زولفت پەڕیشان و سیاھە روژگاری من
 ھەموو روژی لە غەیبی دا غەمیک بو من دەبی پەیدا
 لە دەست چوو تاقەت و سەبر و توانا و قەراری من
 بە چاوان ھەرچی ناخۆشە دەبینم چاوەکەم بو
 کەسی نەیدیوہ تا ئیمرو بە خەندە لیو و زاری من
 نە دینم ما نە مالم ما نە عەقلم ما نە حالم ما
 لە من وا بوونەتە دوژمن ھەموو ئەحباب و یاری من
 ئەسیر و بی کەس و مەفلووک و کەم ئەوزاع و بی چیزم
 سوپاھی غەم لە ھەر لا گرتووہ ھەر چوار کەناری من
 گوناھی خۆمە ئەو روژە دەبینم من لە دونیایی
 خەتای کەس ناگرم چونکە خەتایە کار و باری من
 «ئەمین» ۋەختی جەوانی چوو عومر نیزیکیە رابەری
 ھەزار ئەفسووس و سەدحەسرەت بووہ پاییز بەھاری من

موسىبەت

پەرتەۋى ئافتابە يا چىھرەيى دىل گۈشاىى تۆ
زولمەتى لەيلى تارە يا تورپەيى مېشكساىى تۆ
بۆرۈخى سوبىسى سادقت دىل ۋەكۈۋ شەمىى ھەلكرائ
ھەر دەسوۋتئ ھەتاسەھەر مونتەزىرى لەقايى تۆ
مەيلى ويسالى تۆلە من بوۋ بە فەراقى دەرد و خەم
دەرد و خەمان دەكەم قەبوۋل لېم بىئ ئەگەر رەزاىى تۆ
گەردشى گۈلشەنى بەھار بۆمەنە ھەپس و چاھى تار
بىئ تۆنەزىم ئەمن چ جار ئەى دىل و جان فېداىى تۆ
گەرچى تۆماھ تەلەتەى، گۈلرۈخ و سەرو قامەتى
يا ۋەكۈۋ حۋرى جەننەتى، چ بىكەم كە بىئ ۋەفاىى تۆ
عېشقى «ئەمىن» موسىبەتە، فېكر مەكە كە راحەتە
بۆتە ئەسېرى دەرد و خەم، عاشقى موبتەلاىى تۆ

شەۋقى جەمال

ئەگەر بەختىم بىكا يارى، كە روژىك بىمە مالى تو
بە چاۋى خۇم تەماشاكەم، ھەمان ماھى جەمالى تو
خەياتى زىندەگانى، عومرى تازە، بۇم دەبىي حاسل
ۋەكوو خىزرى بنۇشم من، ئەگەر ئاۋى زولالى تو
دەلېن جىژنى موبارەك دى، ھەموو عالەم كەيف خۇشن
لە بۇ من جىژنە ئەو روژە، كە پەيدا بىي ھىلالى تو
ئەگەر چى فايدەى نادا، لە عىشقى تو ۋەھا بمرم
ۋەلى چ بىكەم مەخونابى، لە دل يەك دەم خەيالى تو
غەرىقى بەخرى فىكرانم، جنوونى دەشت و كيوانم
دەر ئاخىر عومرى خۇم روونە، فىراقى ماھ و سالى تو
تو شەمەى مەجلىس ئەفرووزى، منى بىچارە پەروانە
دە ئاخىر خۇم دەسووتىنم، لە بۇ بەھرى ويسالى تو
«ئەمىن» ئەۋرۇ ئەمىنى تۈيە ئەى شەمەى جىھان ئارا
كە مەعلووم بوو لەۋى، دۈينى شەۋى شەۋقى جەمالى تو

بی وەفایی

وەعدەیی وەسلت بە من دا کاریکی بی جا نەبوو
بو وەپاشت خست عەزیم، خو قەرارن وانەبوو
تو دەزانی خولفی وەعدە، کاریکی زور بیدعەتە
خولفی وەعدەت بو چی کرد کارەکی وا چانەبوو
عیشق دەردیکی عەیانە زەحمەتە بیکە ی نەهان
عاشقی بەدزیم نەدیوێ ئاخیری ریسوا نەبوو
گەر بە ماچیکی لە کۆلمە ی ناسکت کردوومە شاد
مولکی دونیایی نەرووخوا، یا قیامت رانەبوو
شادومانی وەسلێ توێه گەر شەو و روژی رهقیب
بو دلی غەم دیدەیی من روژیکی قەت شاد نەبوو
گەر دەلێن مەجنوون زەبوونی عیشقی لەیلی بوو وەلی
وەک «ئەمینی ئۆشەنوی» بە ئاه و واوێلا نەبوو

چارەنووس

رزق و رۆزی کەم عەزیزم سەرنوشتی قودرەتە
گەرچی سەعیی لازمە، ئەمما بە سەعیی نودرەتە
سەد ھەزارم دیتووہ سەعیی دەکەن کاری دەکەن
کەسبى وان ئاخر دەبیته داغ و دەرد و ھەسرەتە
گەر خودا بەختی کەسیکی رەش بکا رۆژی ئەزەل
شەوق و شادی ماتەمە، عەیش و نشاتی میحەنەتە
ئەمری قورئانە (تعزّو) ھەم (تذل من یشاء)
ئەو لە بو دنیا و قیامەت، نوکتەییکی حیکمەتە
زۆر ھەنە بوونە بە زۆری سەعیی خو ئومیدوار
دل لە ئایاتی تەوہ ککول، خالی و پر غەفلەتە
حاسلی دنیا و قیامەت بوۋتە ناخۆشی و عەزاب
سەعی و زۆری وان لە بویان بوویتە رەنج و زەحمەتە
گەر خودا مەیلی ھەبێ، ھەر کەس تەرەققی پی بدا
بو جیھان و ئاخرەت، دەیکاتە ساحیب عیزەتە
یا ئیلاھەلعالەمین، بو خاتری پیغەمبەری
تو بە حالی من «ئەمینى ئوشنەوی» کەى رەحمەتە

دهردی هیجران

ته‌بیانی جیهان بایئن، که دهردی من گرانباره
به‌تیری غه‌مزهی جانان، دل و جه‌رگم برینداره
به‌زاهیر تالیعی خوّم دیوه، ده‌مرم بی ویسالی تو
هه‌تا ماوم بکه‌ته‌دبیری کارم، جا هه‌ر ئه‌و چاره
غهریقی به‌حریکی خه‌م بووم، نه‌هه‌نگیکی به‌لام تووش بوو
وه‌رن ئیجماع له‌بو سه‌ر من، گه‌لی خزمان بکه‌ن چاره
به‌ئه‌فلاتوون و لوقمانی، عیلاجی دهردی من نایی
خه‌می من با خه‌می غه‌یری، وه‌کوو میسقال و خه‌رواره
نیگاری من، جه‌مالی من، بکه‌روحمی به‌حالی من
ئه‌مین له‌و دهردی هیجرانت، هه‌میشه‌کاری دژواره

گەردەن كەجى

گەردەن كەشى بىي مەنى و بەر، دارى چنارە
 بۆيە ھەموو كەس دەيېرى، چون بىي بەر و بارە
 بېروانە ئەگەر دارى بەرى حاسلى زۆر بىي
 گەردەنكەجە، پېر مەنفەئەتە، ئەستۆيى خوارە
 گەردەنكەجى دارىكە، سەر ئەفرازى بەرىتى
 مەعلۇومە بىرۆ جىگە لە سەر چاۋى خومارە
 سەججادە لە ئەفكەندەيى چەند ساحىبى قەدرە
 جىي سوجدەيى شاھان و ۋەزىرانى كۇبارە
 بەيداخى بىلىندەردەنە، مەغرورە لە سەحرا
 سەر دەستى غولامانى لە نىۋ تۆز و غۇبارە
 پەردە لە سەر ئەفكەندەگى پىش دەركى مەكانە
 مەحرەم لە سەر پەردەيى ھەر شام و نەھارە
 بىي روتبەيە كاكۆل لە بىلىندى سەرى ئەمما
 زولفى كەجە جىگەي كە لە سەر روۋيى نىگارە
 شەيتان لە غروورى و تەكەببۇر بوو بە شەيتان
 بۆيە تائەبەد مەسكەنى ۋى ئاور و نارە
 گەردەنكەجى مەقبۇلە لە دونىا و قىامەت
 دوزمەن دەگەلى دۈستە ھەموو عالەمى يارە
 يارەب لە شىنۆيە بە ئەمىنى تۆكەرەم كەي
 ئەو نىعمەتى واگەرە كە عەبدىكى ھەزارە

شەوقی روخی یار

ئەي مانگی چارده مهيه دەر، یارم دیاره
تو چاردههی، یارم هه موو شهو، هەر دهو چاره
سه رشازده هه می شەوقی تو شه وشه و له که می دا
یاری مه له پاش شازده هه می حوسنی دیاره
قهوسی قهزه حم دیت و هه ناسه م له دلی هات
پیم وابوو که ئەو قهوس و قهزه ح، ئەبروویی یاره
ئەي غونچه وەرە، غونچه ده هانی مه ببینه
ئەو وهختی له هه سرهت گریانت بکه پاره
ئا هوویی خوتهن کوانی ده لین: چاوی جوانه؟
یاری منه وا، چاوی رهش و مهست و خوماره
تاووسی به هاره به پەر و بالی ده نازی
نازانی که یاری مه عه جهب پر له نیگاره
ئاوینه، ده با خوئی ده روخی یارم ببینی
مه علووم ده بی ئەو وهخته که کیهانه به کاره
ئەي بولبول ئەتو عاشقی روویی گولی سووری
من عاشقی روویی گولی کم لاله عوزاره
زولفهینی سیه تاب ده دا له مل و له شانی
ئاویره له سه ر سینه ده کا وریشه هه ناره
بیماری غه می عیشقم و نازانی ته بیا
ده رمانی «ئەمین» ماچی دوو له علی له بی یاره

تالە

روومەتت ئال و سىپى، خالى لەب و زولفت رەشە
 لىۋەكەت ياقووتى سوورە، چاۋى مەخمۇرت گەشە
 تاقي ئەبرۆت مەيلى خوارە، ھەر وەكوو قەوسى كەمان
 تىرى موزگانت ديارە، سەف زەدەي نىو تەرکەشە
 گەردنى ساف و بلوورت، شووشە وا رەوشەن نىيە
 چاۋ بە دوور بى ھەر وەكوو ئاوينە بى غەل و غەشە
 سىنەيى كافوورەكەت وەك بەفرى كويستانە سىپى
 بو دلت وەك بەختى من، نىسبەت بە من ھىندە رەشە
 لەو جەمالى وا بپوشم چاكە چاۋى خوم وەلى
 نەفسى من وەك تەبەي تو ئەخلاقي توند و سەرکەشە
 پەرتەۋى رووت بو ھەموو كەس، وەك چراغى شوعلەۋەر
 تالەي نەحسى «ئەمین»، لەو رەوشەنايى بى بەشە

تەرسا

من فدایی چاوه کانت، هیئده گریانم مه که
تۆ به عیشقی زولفه کانت، دل په ریشانم مه که
تیری موژگانت که واداناهه نیو ئەبرۆی که مان
بهم خه دهنگ و بهم که مانه، تیره بارانم مه که
گهر وه کوو تەرسا ده که ی تالانی عه قل و هۆشی من
تالیبی زینناره ههر وه ک، شیخی سه نعانم مه که
دل له دهوری روویی شه ممت، شه و وه کوو په روانه یه
ئهی چراغی عاشقان، واقه سدی سووتانم مه که
زه حمه ته دهردی جودایی، جاریکی ره حمت هه بی
وا دوچاری داخی دووری، دهردی هیجرانم مه که
خۆ له عیشقی زولفی یار و چاهی غه بغب ئهی ئەمین
بی قسوورم، موسته حه قی بهند و زیندانم مه که

ۋەسلى يار

پەردەيى گيسۈت لە سەر ئاۋىنەيى رۈوت حايىلە
يانه خورشيدى جيهان بۆ زولمەتى شەۋ مايلە
خەنجەرى موزگانى چاۋت قەسدى خوين رېژى دە كا
بۆچى من سوۈچم چيە، ھىندە بە قەتلم قايلە
من گەدايى دەركى تۆمە، موستەھقەم بۆ زەكات
جارىكى گەر لىم بېرسى چى دەۋى ئەۋ سائىلە
دوينى نەبىزى دەستى گرت و حەكىمى پىي كوتەم
دەردى عىشقىيە عىلاجى ناكىرى زۆر ھايىلە
مردنەم لەۋ زىندەگانى واگەلىك پىي خۆشترە
چونكە ئەۋرۈكە دەزانم يار بە مەرگم قاتلە
عاشق و سەرگەشتە و دىۋانە و سەۋداسەرم
ھەر كەسنى وابىي لە عىشقىي پىم ۋەيە زۆر عاقلە
گەر ھەتا ماۋى خەيالى ۋەسلى يارت بىي «ئەمىن»
ھەرگىز ئوممىدەت نەبىي، ئەۋ فكرە كى زۆر زايىلە

داخی دەرد

هه‌سه‌ره‌تم یاره هه‌میشه داغ و ده‌ردم هه‌مده‌مه
که‌سب و کاری من دیاره دوور له رووی تو‌هه‌ر غه‌مه
ره‌ونه‌قی باغی به‌ه‌ارم لی بووه فه‌سلێ خه‌زان
شادومانی وه‌سلێ یارم بوو به‌هیجر و ماته‌مه
مه‌وجی پر سیلابی خوینه یانه ئەشکی چاوی من
دووکه‌لی ئاهی ده‌روونه یانه شو‌عه‌لی سینه‌مه
داخی ناسۆری دل‌م هه‌رگیز عیلاجی ناکرێ
ئه‌ی فه‌له‌ک ده‌رحه‌قی من بوچی وه‌ها رو‌حمت که‌مه
چه‌ند په‌ریشه‌نه‌ دل‌ی من ساعه‌تیک ناپشکوێ
چونکه‌ ئه‌وزاعی جیهان ئه‌ورپۆکه‌ ده‌ره‌م به‌ره‌مه
زاغ له‌ باغان‌دا له‌ جیگای بولبولان دانیشه‌وه
خار له‌ باتی گول‌ ده‌کاتن ناز و عیشه‌ ئه‌و ده‌مه
زیره‌کی ئیمپرو «ئه‌مین» له‌م عه‌سه‌ره‌ دا نایی به‌کار
هه‌رچی بێ پووله‌ له‌ دنیا ئه‌و ره‌زیلی عاله‌مه

دیده‌یی گریان

لە تاوی ئاتەشی دووری، شەو و روژ سینه بریانه
لە دووری و داخی مەهجووری، هەمیشە دیدە گریانە
ئەتو و تێمەگە شادم، بە ئومیدی و یسالی تو
قەسەم بەو تاری گیسوویەت، دڵم دايم پەریشانە
خەیاڵی خۆت بنێرە، تا بێتە شادی بوو حالم
تەماشاکە ببینە، عاشقی تو جسمی بی جانە
چراغی روویی خۆت، توخوا شەویک بوو عاشقان هەلکە
کە وەک پەروانە مەقسوودم، لە دەوری شەمعی سووتانە
مەگەر عەهدت نەدابوو، شادومانی وەسلی خۆتم کە ی
دەنا روحمی بکە جاری، لە سەر ئەو عەهدی جارانه
بەهارە، سەیری گولزاری دەکا هەر کەس دەگەل یاری
لە بوون گەردشی باغان، بە بی تو حەپس و زیندانە
دەزانی ئەو گۆلی یەکتا، لە هیجران و فەراقی تو
ئەمینی ئۆشەوی، دايم وەکوو بولبول بە ئەفغانە

رۆخی یار

ئەو بەھارە داخ و ھەسرەت ۋا لە من پەیدا بوو
قەلبی مەحزوونم، رەفیی بولبولی شەیدا بوو
قامەتی شەنگ و قەشەنگی یار لە پیش چاوم ونە
بۆیە ئەو پۆکە لە من، رۆژی قیامت رابوو
قاعیدە ی وایە بەھاران گۆل لە خاکێ بێتە دەر
گۆل دەخاکێ دا بزر بوو، قەت بەھاری ۋا بوو؟
عالمی مەجنوونی مەنە عیشقی لەیلایی دەکرد
بۆیە بیچارە رەفیی ۋە حشی یی سەحرا بوو
نا بە ھەق گەر عالمی مەنە روخی یارم بکەن
کار و پیشە ی عاشقان، ھەر ئاھ و ۋاوە یلا بوو
کەوکەبی بەختی «ئەمین» ی کەوتە نیو تاریکەشەو
ئافتابی روویی یار ئەو پۆل لە من ئاوا بوو

مہٹوا

دل کہ غہمگین بی ہہ میٹشہ، زیندہ گی دنیا چہ
چاو کہ پر خوین بی بہ دایم، لہ زہ تی بینا چہ
گوی تہ گہر پر بی لہ بہ حسی پر مہ لال و جانگوداز
قووی ئی حساسی سہ معی گرتنی بی جا چہ
بو دلی غہمگین و چاوی پر لہ خوینی خوم تہ گہر
خاکی دونیائی و سہر کہم، مہ نعی کاری وا چہ
روژی رووناکم، لہ داخ ت لی بووہ تاریکہ شو
نارہ زووی شہ معی لہ بو پەروانہ یی سووتا چہ
عالہ می و ہک من مہ ریزی حہ سرت و دہرد و غہ من
نہ نعی دہرمان و تہ بیب، بو دہردی ناپہ یدا چہ
وہختی من مردم لہ حہ سرت چوومہ ژیر خاکی زہمین
گریہ یی تہ قوام و خویش و ئاہ و واوہ یلا چہ
دہردی بی دہرمانی تو چارہ ی بہ کہس نایہ «تہمین»
ہیجرہ تہ ئاخر لہ دنیا، مہ نزل و مہٹوا چہ

عاشقی مسکین

بەرگی گۆل وەك روومەتی تۆ، ناسك و رەنگین نیە
نەیشەكەر وەك قامەتی تۆ، راستی وا شیرین نیە
چ بکەمئ ئەی نووری هەر دوو دیدە و ئارامی گیان
دل لە هیچ جیگا بە بئ تۆ، ساعەتیک دابین نیە
گەر شنۆ جیگای خەمانە بو هەموو عالەم، وەلی
کەس وەکوو من لەو ولاتە، عاجیز و غەمگین نیە
دەردەدار و بیقەرارم، نائۆمیدی وەسلی تۆ
کار و پیشەم، غەیری ئاه و گریه و نالین نیە
بولبولی شوریدە و شەیدامە دايم بئ قەرار
غەیری وەسلت ئەی گۆلی من، دل بە هیچ تەسکین نیە
گەر زەکاتی ماچی سەر لیوت، بە موحتاجان دەدەي
کەس لە عالەم وەك ئەمیني، عاشقی مسکین نیە

تەقدیر

نەوبەھارم بۆتە پاییز، روژی روونم تاری یە
بۆ دلی مەحزوون و عاجز، کار و پیشەم زاری یە
مردنم لەم زیندەگانی واگەلیک پی خوشترە
گەر بژیم نەرم لەوێ پاش عومریکی بی عاری یە
دەردەدار و بی قەرارم ئیختیارم پی نەما
تا بە کە ی یارەب بکیشم ئەو زەلیلی و خاری یە
قەت بە مەقسوودی دلی خۆم روژیکی نایل نەبووم
ئە ی فەلەک تاکە ی لەگەل من هیندە کە چ رەفتاری یە
نەفسی حیز ئەوڕۆ وەرە مەردانە هەر خۆت راگرە
قەت مە کە بی ئەمری حەق و مەوقیعی دینداری یە
غەیری تەسلیم و رەزا چارە ی نیە عەبدی فەقیر
ئە ی «ئەمین» سەبری بکە تەقدیری حەیی باری یە

به لٲین

نووری روخی پاکت که له دوور دا دهنوٲینی
سه د قهلب و دلی عاشقی وه ک من دهسووٲینی
گهر غونچهیی نه شکوفته بروانیٲه دههانت
وه لـلاهی گریبانی له تاوان ده درٲیسنی
شمشیری بروٲ زولفی که مه ندت گه لی چاکن
جووت خه نجه ری موژگانه که خوٲنم ده ٲژیٲینی
سه نغانی سفهت وه خته که زینناری ببه ستم
قوربان تو له بهر چی دل و دینم ده سٲٲینی
جاریکی بلی بمره هه تا سهر به فیدا که م
هر روژی دووسه د جار له غه می خوٲم ده مرینی
شهرت بی که هه تا ماوه ٲه مین بی تو بنالی
دوور بی له ویسالت ٲه گهر عه هدی بشکٲینی

نزا

ئەگەر مەيلىت لە دڵ دەركەم، دڵم دايم بە نالین بئ
ئەگەر جانا لە يادم چى، تەنم مەجرووحى زووبين بئ
سەروروى ياريكى دى، چاوسەواي توگەر تەماشاکا
ئىلاھى کەسب و کارى وان، رژانى ئەشكى خوئينين بئ
ئەگەر عاشق بە بئ فکرت، شەويک خەو يېتە چاوانى
لە باتى بالشى پەر، خاکی قەبرى لىيى بە بالين بئ
لە عىشقى روويى لەيلايى، وەکوو مەجنوونى ديوانە
مەکانم ھەر لە کيوانە، چ زستان و چ ھاوين بئ
بە گوفتارت قەسەم، بئ تو ئەگەر شەربەت بنۆشم من
دەزارم دا وەکوو زەھرە، ئەگەر قەنداوى شيرين بئ
«ئەمین» جانا لە پاشى تو، ئەگەر ياريكى دى بگرى
ھەتا دەمرى سەزاواری ھەزاران تووک و نفرين بئ

تەخمیسی ئەمین شنۆیی لە سەر شیخیری قازی محەممەد خزری

مۆستەغنی یە جانا لە سەد مەدح و سەنادا
خورشید لە بورجی حەمەلی شەوقی وی نادا
ئیمڕۆکە دەبەحری غەمی دڵ بووم دەشەنادا
حوسنی روخی یارم بە نەزەرکەوت لە پەنادا
عەقل و دڵ و دینم بە دەمی بادی فەنادا

عەتری گۆلی روخساری دەهات فەسلی بەیانی
بەم عەترە دەبوو مەست و جنوون عاشقی فانی
وەک دلبەری جانانەیی خۆم دی بە عەیانی
فکرم وەبوو خۆم لادەم و دوور بێم لە کەمانی
لەو قەوسی برۆی تیری موژەیی دەرچی مەبادا

نەمزانی بکەم شیکوویی دەردی دلی زارە
دەرمانی بخوازم لە بو ئەو قەلبی بيمارە
لال بووم و زبانی نەگەر ئەمنی بیچارە
زانی کە خەیاڵم هەیهات و بە ئیشارە
فەرمووی دەمی وەسلە لە گەل ئەربابی وەفادا

ھەر چەند لە پیش چاوی تۆ شیرین وە کوو قەندەم
مەحبوب و پەری پەیکەر و مەھپارە و رەندەم
سەد ھیندە بە ئەفسوون و بە دوولاب و بە فەندەم
ھەییھات کە دەرچی بە سەلامەت لە کەمەندەم
چاک وایە نەدە ی عومری عەزیزت بە فەنادا

پەروانە دەگەڵ شەمعی روخت کە ی دەبیتن جووت
ھیشتا کە تەواو وەسلێ نەبوو بەل و پەری سۆت
وەللاھی کە سووتاو لە دنیایی «ئەمین» بۆت
نەرزبۆھیی چۆن وائەیی وەسلە بە سەری خۆت
ئەینساف بکە بە سەعی نەچیتن بە ھەوادا

دلی غافل

تھی دلی ناہوشیار و غافل و مہست و غوروور
تھی لہ عوسیانی قہریب و وہی لہ ئیحسانی بہ دوور
فکرہ کی ناکہی لہ حالی خوفتہ گانی نیو قبوور
مہنزی واپر لہ خوف و مہسکہنی و اتہنگ و قوور
خاک بہ سہر، ہہر خوٹ بہ خیو کہ بو تہ عامی مار و موور

وا بہ عینوانی و تہ کہ بیور بو لہ سہر خاکی دہرووی
تہ سلی تو تاخر لہ خاکہ، دہ بیہ وہ خاک تہ سلی خووی
پیّم وہیہ بیللا لہ دنیا بی شعوریک بی، تہ تووی
بوچی ناکہی سہ عیی تاخیر، تا بہ دوورووی رہش نہرووی
بہ لکوو روحمیکی بکا پیّت خالقی حہیی غہفوور

شہو ہہ تا روژی تو زالم ہہر لہ خوابی غہفلہ تی
روژی تا شہو دہرپہیی لہ ززاتی نہفس و شہوہ تی
وہک شہراب خوّران بہ دایم مہست و گیژ و عیشرہ تی
با وجوودی و ہش، لہ دنیا ہہر بہ داخ و حہسرہ تی
قہت تہواو نابی مہرامت تھی تہ مہ عکاری غیوور

عومری و افانی، دہ زانی ئیعتباری بو نیہ
روژی مہرگی تو، پہ یامی روژگاری فانیہ

هر وه ڪوو گویت لی دهبی، ٿه ورو فلان ڪهس مردی به
تو ڪه وا ئاخر ده زانی، شادومانیت بو چیه
هر بگریه، هر بناله، هر بسووتی وه ڪ ته نوور

خاک به سهر عه قلی نه فامت، ٿه ی «ٿه مين» ی مال خراب
به وه موو باری گوناهاڻ، دوور له ٿه فعالی سهواب
ناگری بیللاهی تاب و تاقه تی روژیک عه زاب
لهو بیابانی قیامت، روژی میزان و حساب
جا زوبانت چون نه گیری، وهختی ده تهیننه حزوور

نەفسی زالم

ئاخ لە دەستی زولمی نەفس و ئەو جیهانە ی حیلە گەر
ئە ی سە لا لە منی غەریب و مالدۆران و قور بە سەر
عومریکم رابرد بە پووچی، غەفلە تم لی بوو سپەر
قەت دەحالی خو نەفکریم، چیم لە بو نەفحە و زەرەر
نامەیی ئە عمالی خو م پر کرد لە عوسیان و لە شەر

دایک و بابم مرد و دیتم چوونە قەبری تەنگ و تار
دۆست و ئە حبابم هەموو کردیان لە دنیا کوچ و بار
من لە ناو خزم و رەفیقان، مامەو بە بی دۆست و یار
موزنێب و زار و زەلیل و رووسیا و شەرمەسار
مونتەزیر ماوم، ئەمیش داخو دە کەم کەنگی سەفەر

تا کوو ماوی ئە ی برادەر، دل بە دنیا خوش مە کە
هەرچی نەفسی تو بلی، بو تو زیانە گوش مە کە
عەقڵیکی بینە، وە بەرخو، هیئە خوت بی هوش مە کە
بادەیی عیشقی جیهان گەر شەربە تیش بی نوش مە کە
ئاخری زەرەر، پەشیمان دە بیەو ئە ی بی خەبەر

ھەر لەوئ روژەى كە من خولقام لەوئ دونیایی دوون
دایمە ھەر دل بە غەم بووم، نەمدى قەت روژىكى روون
چونكە دونیا ھەر غەمە، ئاخەر ھەبوون و یا نەبوون
گەر دلت شادكا دە ئەوہل، ئاخريش دەتكا زەبوون
تئ بفرە، ئەو جیھانە بو كەسى قەت چوویتە سەر؟

شەو ھەتا روژئ بنالە ھەر لە دەرگاھى خودا
بەلكە ئیمانە نەكا لئ وەختى روح كیشان جودا
ھەم دە قەبرى تەنگ و تاریك، روحى خۆت پئى با
گەر بە لوتفى ھەق ئەمین ئاسان جوابى خو دەدا
تا قیامەت ھەر دەكا شوكرى عەتایی دادگەر

تەبىبى عىشق

بە تىرى قەۋسى ئەبرۋى تۆكە ئەۋرۇ زۆر برىندارم
بە چاۋى مەستى جادۋى تۆگەلىك رەنجوور و بىمارم
بە قەيدى دامى گىسوۋى تۆۋەكۈۋ مەجنون گىرفتارم
تەبىبانى جىھان با بىن بىكەن چارەى دلى زارم
بە كەس نايى شەفای دەردم، مەگەر بە شوخى دلىدارم

ۋەكۈۋ بولبول لە عىشقى گۈل مەكانم گوشەبى باغە
لە باتى بولبولان چ بىكەم لە گۈلشەن دى سەداى زاغە
دەروونم لەت لەتە جىسمم ئەگەرچى زاهىرى ساغە
بە خالانت قەسەم جەرگم سەراسەر نوقتەبى داغە
لە تاۋى دەردى خۇمە شەۋ ھەتاكوۋ رۇژى بىدارم

ۋەكۈۋ بادى سەبا بۇنى گۈلى يارم لە بۇ دىنى
لە لای من تاقەت و سەبر و قەرار و ھۇشى نامىنى
سەداىنى قومرى و بولبول دل و جەرگم دەسوۋىتىنى
ئەگەر ۋەقتى سەحەر بولبول لە عىشقى گۈل دەنالىنى
مىنى بىچارە، رۇژ و شەۋ لە عىشقى تۆبە ھاوارم

لە عیشتی روویی لە یلایی وە کوو مەجنوونی دیوانە
مە کانم ھەر لە کیوانە، لە عالەم بوومە بیگانە
دڵم بە و فیکر و ئەندووھی تۆ بوۋتە مەسکەن ولانە
لە وەسفی روویی شەمعی دا دەسووتی گەرچی پەروانە
ئەمن دایم دەسووتیم و لە عومریش بی تۆ بیزارم

لە عیشتی دوو بەلام تووش بوون، پەڕیشانی و سەوداسەر
تەبیبی دەردی عیشتی من ئەتۆی ئەی نازەنین دڵبەر
لە نیو شاری شنۆیی بی ئەنیس و موونس و رەھبەر
نەخۆشی دەردی ھیجرانە «ئەمین» ی بی کەس و بی دەر
حەکیم دەرمانی نازانی، وەرە یاری وەفادارم

شەیدایی گول

ئیمروڤکه له هیجرانی تو بیماره دلی من
شیواو و پەڕیشان و برینداره دلی من
دائیم وه کوو نهی، خەسلەتی هاواره دلی من
موشتاقی مولاقتی روخی یاره دلی من
وه لایلهی به عیشقی تو گرفتاره دلی من

شەو تا به سه حەر موونسی دل، فیکر و خەیاڵه
گاهی غەمی هیجرانه، گەهی زهوقی ویساله
من موشتەریی روویی تو ئەی ماهی جهماله
سه ییادی مهل و عاشقی دوو چاوی خەزاله
بهو یوسفی کهنعانی، خەریداره دلی من

واتی مه گه گەر هه یکه لی من، زاهیری ساغه
وه ک لاله دهروونم هه موو لهو هیجری تو داغه
پهروانه سفهت، مه قسه دی من روویی چراغه
وه ک بولبولی هه ره سه ره تی من دیتنی باغه
شەیدایی گول و تالیبی دیداره دلی من

هەر شەو لە فیراقتی روخت ئەو شەمعی یەگانه
سەیلایی سروشکم لەو دوو چاوانە رهوانە
بەو تیری غەمت قەلبی حەزین بوته نیشانه
ئەو دل بەره تەرسایە لە عیشقی خو بزانە
سەنعانی سەفەت تالیبی زیننارە دلی من

گیانە وەرە روحمی بکە بەو ئەمنی حەزینە
جەرگم لە فیراقتی تو هەمووی کۆنە برینە
لیوت بە مەسەل شەکرە وە یا قەندی شیرینە
ئەو مەلحەمە بو دەرد و دەوای گیانی ئەمینە
موشتاقتی روخی دل بەره دوو بارە دلی من

پەرتەوی عیشق

سەودای سەرم عیشقی روخی لالە عوزارە
تەسکینی دلم غەمزەیی دوو چاوی خومارە
خویناوی جگەر فیرقەتی هیجرانی نیگارە
سینەم وە کوو تەندووری پر ئەز شوعلەیی نارە
جەرگم وە کوو نە ی کون کونی سەدزەخم و فیگارە

ئەو دلبەری نازوک بە دەنی دل وە کوو بەردم
روحمی نیە بەو نالەیی گەرم و دەمی سەردم
زۆر زار و زەعیفە و لەبی ئیشک و روخی زەردم
لوقمانی حەکیم کوانی بکا چارەیی دەردم
وەسلە کە دەکا دەردی دلی عاشقی چارە

ئایا تۆ پەری یانە لە نەسلی بەشەری تۆ
حۆری مەلەکی پەرتەوی شەمس و قەمەری تۆ
من بۆ تۆ وەها شیفته و بی خەبەری تۆ
ئارامی دل و هۆشی سەرم چوو بە سەری تۆ
دیانە سەفت کە و تەمە نیو کیوی موغارە

تەقدیری ئەزەل وابوو لە رووی تۆ کە جودابم
پەروانەیی ھەسرەتکەشی دیداری چرابم
بەو یەك نەزەرە سووختەیی ناری فەنا بام
بنوینە شەوی شەمعی روخت من بە فیدا بام
گەردانی سەرت بام لە ھەموو دەور و کەنارە

ئەي گۆل تۆ دەزانی چیه نەغمەي تەرەب ئەفزا
خوڕشید لە بو شەب پەرەیی دل نیه پەیدا
نەفعی چیه ئاوینە لە بو دیدەیی ئەعما
تا پەرتەوی عیشقی لە دلی خەلکی نەکا جا
ئەشعاری «ئەمین» ی لە شنۆ بی خەریدارە

نوورى به سهر

روخسارى مهت، قه تحيى ته سويرى فه رهنكه
گيسوت وه كوو ماري سياه مايلى جه نكه
شيرين و به دهن نه رمى، دلت رهق وه كوو سهنكه
سوېحانه له بهر ئهم قهد و بالات چ شه نكه
دهنوئنى چو تاووس، به ههر ساعه تى رهنكه

فهواره يى خوونابى سروشكم له دوو چاوان
دهيدا خه بهرى سوژى دل و جهرگ و هه ناوان
بازى دل به كم ماهيره ههر وه ختى له راوان
كى فكري ده كرد وا زوو بگيرى به دوو داوان
ويستاكه گرفتاره به دامى سيه زهنكه

ئهى نوورى به سهر ره وشه نى رووناكى دوو چاوم
دل به ندى دهروونم، فه ره حى جهرگ و هه ناوم
ماتهم زه ده يى به حرى غهم و عومرى ته واوم
وهك زولفى په ريشانى تو شيواو و بلاوم
وهك نوقته يى زاتى دل به كم عاجز و ته نكه

ئەي سەرو قەدى، لالە روخى، گۈلشەنى شادى
خورشيد سەما، حۋرى لەقا، ماھ نژادى
پاكە بەدەنت، پاكى بە خوت، پاك نەھادى
چاوت وەكوو سادىيە، لە سادى تۈزىيادى
تووتى و زەغەن ھەم قەفەسن پېكەو نەنگە

عېشقى تۈسەيدان كە دەكاتن شەقى ئەي گۈل
ھەم سۆڧىي سەد سالى دەكا فاسق و بى دىل
دەشكىنى گەلەك تۈبە ئەگەر زاھىدى كامىل
حەقيانە كە چ بكن تۈبە زولفەينى چو سونبول
زوو سەيد دەكەي ماھىي دەريا و نەھەنگە

يېچارە «ئەمىن» بۆچى وەھا ھىندە دەنالى
تاكەي بە ئومىدى ھەوۋسى زەوقى ويسالى
حەيفە تۈھمۈو وەختى لە دووى فيكر و خەيالى
مومكىن نىيە ئىدى كە بىيىنى تۈجەمالى
خامۇش بە مەنالىنە لە كن كەس مەكە دەنگە

ویسال

له چپهره ی ټه رغه وانی من نیشانی عیشقی په یدایه
به ټه شکې خوین نیشانی من خه تی هیجرانی نوو سرايه
حه دیسی دامی مه جنوون و سیوادی زولفی له یلایه
حه قیقه ت بولبولی مسکین له بو گول شیت و شه یدایه
که سی پابه ندی عیشقی بی له عالم مه ست و ریسوایه

به چاوی بازی بیماری ره شی مه ستی سه حه رخیزی
که هه لده ستی له خه و یارم وه کوو شیرینی په رویزی
ده کا ئیحیا دلی عالم به له فزی شه ککه ر ئامیزی
فیدایی چاوی مه ست بم له بو ئیمرو که لیتم زیزی
گونه و سووچی من ئاخر چیه، چ بووه، چ قه و مایه

وه فایی ئاسمانی هینده بوو لیکي جودا کردین
به داخ و حه سره تی دهردی جودایی موبته لا کردین
له عالم زیده تر گیانا من و تو ی به ربه لا کردین
چ شادی پی نه ما سه هله هه مووی خه پی عه تا کردین
خسوسه ن من دلم دایم به ناری عیشقی سوو تایه

لە دىنيا گەرچى دەستى مەتلەبم ناگاتە دامانت
لە سەر پردى سىراتى شەرته بگرم من گەريانت
دە ئاغوشى خۇ بگرم قامەتى سەروى خەرامانت
بە حوبىي دل ھەمىشە بۇن بگرم نارنجى پستانت
بلىم ئەو نىعمەتە مىسلى عەتايى حەق تەعالايە

نەبۇ لەيلى ۋە کوو من عاشقى مەجنوونى دىوانە
نەبۇ دىدارى شەمعى مايلى سووتانە پەروانە
نە بولبول ۋەك ئەمىنى عاشقى روۋىي گولە گيانە
لە پىش چاۋم سەراسەر مولكى دۇنيا بى تۆزىندانە
لە حەشرىدا ويسالى تۆدەكەم لە خوداى تەمەننايە

مه ولو و د نامه

ناو به هشتى، به بى غم و درده سر. به چاوى خوځى ده بينى جه مالى خودايى
نه كبر.

ټيمامى شافعى فهموويه تى بى گومان. هر كهس ته داره ك بكا له
مه ولوودى سه ييدى ټينس و جان. خر بكا ته وه جه ماعه تى براده ران. موهه بيا
بكا خواردن و نان. موزه بيهن و خالى بكا له مالى خوځى جى و مه كان. بى ته قسیر
بكا خزمهت و ټيحيان. بيه ته سه به بى خوځندنى مه ولوودى ساحيى «تلاوة
القرآن». له روژى قيامه تى حشرى وى ده كرى ده گهل سه ديق و شهيد و
ټوليان. به بى زه حمهت و موشه ققهت ده چي ته ناو باغى جنان. شاد ده بى و به
خوړ و قوسوړ و غيلمان. «صَلُّوْا عَلَيْهِ وَسَلِّمَ تَسْلِيمًا».

شيخ سړى سقه تى، لى بى رزايى مه عبود. فهموويه تى:
هر كه سى به حوبى دل بچي ته سه ر خوځندنى مه ولوود. كه ټهنه هوو ده كا
قه سدى ره وله يى جه ننهت و حه وزي مه وړود. چونكه ده بيه ته سه به ب و حوبى
ساحه بى «مقام المحمود» و «لواء المعقود». «رئيس العلمائى» عيراقى و
حيجازى. ټيمام فه حره دينى رازى. خودا لى بى رازى. فهموويه تى:

ټه گهر بخوځندرى مه ولوودى ټه فزه لى مه خلو وقات. له چيشتيكي له
مه ټكوولات. تى دا زاهير ده بى به ره كات. له مه عده ي ټينسانى دا ده س ده كا به
ټيستراب و حه ره كات. تا بو ټه و كه سى كه خوار ديتيه وه مه غفيره ت دى به
خه لات. مه ولوودى شاهى له ولاك. ټه گهر بخوځندرى له ټاويكي پاك. هر كه سى
بخواته وه، ده بيه ته پياويكى چاك. ده چي ته ناو دلى هزار هزار نوړ و ره حمهت.
ده رده چى له ناو دلى هزار هزار غل و غهش و عيللهت. مه ولوودى ساحيى
ميغراج. ټه گهر بخوځندرى له دراويكى سككه ليډراوى ره واج. ده يكه و ټي
به ره كهت، ساحيى قهت نابى موحتاج.

«سلطان العارفين»، حه زره تى شيخ جه لاله دينى سيوتى فهموويه تى به

يه قين.

له هر مه کانيکي بخويندري مهولوودی «سیدالمرسلین». دهوری ددهدنه
مهلائیکه ی دهنورین. هه موویان سه ف ده به ستن، راده وه ستن، ته به ق ته به ق
ره حمه تان به سهر ته هلی ته وه مه کانه یدا ده رږږ بن، له خه زینه ی ره حمه تی
«رب العالمین». ته ماما مهلائیکه ی موقه ره ب، یه عنی جو برائیل و موکائیل و
ئیسرافیل و عیزرائیل و عینائیل. سافین و حافین و که پرووین. ته له بی
مه غفیره ت ده کهن بو ته و که سی که بوو یته باعیسی خويندنی مهولوودی «شفیع
المذنبین». له سهر وی ده فع ده کری به لا. تاعوون و وه با. سووتان و خنکان.
شه رږی ریگران و دزان. بوغزی هه سوودان. وه همی جه میعی ئافه تان. ئیمان له
چنگ شه یتانی بی ئیمان. خه لاس ده کا. جوابی مونکیر و نه کیران به ئاسانی
ده دا. قه بری تنگ و تاریک له بو وی ده بیته باغ و باغات. «صَلُّوْا عَلَیْهِ وَسَلِّم
تسلیما».

حه کایه ت کراوه له زه مانی ته میره لره شید. هاروونه ره شید. له شاری
به سرایي جه وانیک هه بوو زور په لید. له فاسقی دا شاگردی وی بوو یه زید. چ
چا که ی نه بوو له پاشی ئیمان. که مانگی مه لوودی ده هات. غوسلی توبه ی ده کرد
به دل و گیان. ته عامیکی لیډه نا، لیی ده خوینده وه مهولوودی پیغه مبه ری ئینس
و جان. که مرد له بهر خه راپییان، فریاندنا سهر گووفه کان. نه یانبرده سهر قه بران.
نه دایه ک هات له ئاسمان. ته ی ته هلی به سره حازر بېنه سهر جه نازه ی فلاڼ
جه وان. که یه کیکه له ته ولیایان. ته هلی شاری جه وان و پیر. پادشا و گه دا و
ده رویش و فقیر. حازری سهر جه نازه ی بوون. شاردیانه وه بی ته ئخیر. له
خه ویان دیت ته وهل شه و له سهر ته ختی دانیشتووه ته و. روخساری وه ک مانگی
چارده شه و. پیان گوت: ته توو له دنیا یه زور فاسق بووی و ته حمه ق. به چ
سه به ب شاد بووی. به حور و قسوور و لیاسی سندووس و ئیسته بره ق. گوتی:
سه به ب به ته عزیمی مهولوودی ته و که سی که به ئیشاره ی ته نگوشتی مانگی
کردووه شه ق.

حە کایەت کراوە لە شاری هەولێر، پادشایەکی هەبوو ناوی سولتان
 موزەفقەر بوو. یازدە مانگان هەر لە تەدارەکی مەولوودی پیڤەمبەر دابوو. لە
 کوللی زی رۆحان یەکی هەزاری دەکوشتەو. چەند هەزار نەوع تەعامی دروست
 دەکرد. لە تەرەف بوخارایی دوازدە هەزار عولەمای دەهینا، بۆ قەرەتی
 مەولوود. هەمووی خەلات دەکردن. شەویکی لە خەودا، چاوی پێ کەوت بە
 جەمالی حەزرەتی رەسوڵەللا (صَلَّى اِلَه عَلَیْه). فەرمووی یا موزەفقەر،
 یا «نورالعین». «أَنْقَذْنِي مِنْ هَذَيْنِ الْأَشْقَرَيْنِ». لە خەو راپەڕی. سەلەواتی دان لە
 پیڤەمبەری. تکرار نوستەو. پیڤەمبەری لە خەودا دیتەو. ئەو کەلیمە ی لە لیوی
 مەبارەکی بیستەو. دووبارە کە بە خەبەر هات. لە پیڤەمبەریدا سەلەوات. ددفعە ی
 سیپەم کە ئەو حالە ی دیت. وەزیریکی عاقلی هەبوو تەلەبی کرد. خەونە کە ی لە
 بۆ گێراوە. وەزیرە کە ی کوتی: رامەوێستە، ئەلبەتە ئیشیکی گەورە لە مەدینە ی
 مۆنەوەرە قەوماوە. هەر ئەو شەوی بە ئیلغای دەگەڵ خۆی برد، شێست بار درەم
 و دینار. رووی کرد بۆ مەدینە ی پرتەنوار. لە مزگەوتی رەسوڵەللا دابەزی. لە بەر
 حیرەتان دڵ و جانی تەزی. ئەمری کرد ئەهلی شاری بیڤە لام جەماعەت بە
 جەماعەت. بێن تا هەموویان بکەم خەلات. هەرچی دەهات دەینووری بە
 قەستی. مستیکی زیڕ دەنا دەناو دەستی. گەورە و گچکە ی بەو نەوعە ی خەلات
 کرد. ریی بۆ سەر حەدی مەقسوودی نەبرد. لە پاشان پرسى کى مایە؟ تا بیدەمى
 سەرمایە. کوتیان کەس نەمایە. بە غەیرەز دوو زاتی مەبارەکی نوورانی. عایدی
 خەلوەتخانە ی رووحانی. خادمی دەرگاہی رەببانی. فەرمووی تەلەبیان کەن بیڤە
 لام. بە ئیغزاز و بە ئیکرام. کە هاتن ئەو دوو شەخسى بەد فیعالی ئەشقەر. جی بە
 جی کەوتنە سوجدە و سەلەوات لێدان لە دیداری پیڤەمبەر. گوتی: ئیوێ چسین
 لێرە؟ گوتیان: ئیمە خادمی پیڤەمبەری. لێرە بوونمان زۆر خێرە. عیبادەت بۆ
 خودا دەکەین. پارە بە فەقیر و هەزار دەدەین. فەرمووی: جیتان لە کوێیە؟ گوتیان:
 لە حوجرە ی مەسجدییە. چۆ حوجرە یان بێ تەئخیر. دیتی رایە خسترایە یەکی

حەسیر. کە حەسیریان لا برد، لە بنی تەختە دار بوو. کە تەختە داریان لا برد.
 نەغەمێک دیار بوو. چوو نەغەمی حاکمی ئەربیل. تیی دابوو کولینگ و بیل.
 لییان دەدان بە مەترەق. ئەو جار ئیقراریان کرد بە مۆتلەق. گوتیان: ئیمە کافرین.
 ھاتینە وجوودی، زجوودی، مەسعوودی رەسوولەللا بدزین. بیبەینە مەملە کە تی
 فەرەنگی. بە دزی بی سووتینن بە بی دەنگی. ئەمری کرد لە بەرابەر رەولە ی
 مۆتەھەر. شەقیان کردن ئەو دوو کافری سەگی بە تەقەر. لە ئەترافی رەولە ی بەنی
 ھاشمی «عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام». سەددیکی دارژاند لە قورقوشمی. بە بەرە کە تی
 مەولوودی پیغەمبەر. نائیل بوو بەو شەڕەفە.

مەرحەبا ئەی سەیدی دنیا و دین
 مەرحەبا ئەی «صادق الوعد الامین»
 مەرحەبا ئەی تایی عەرشی خودا
 مەرحەبا ئەی شاھی جەمعی مۆرسەلین
 مەزھەری ئیعیجازە وەک «شق القمر»
 بەرگوزیدە ی خالق ی حەیی موعین
 سەد ھەزارت شاھ سەر بەر ئاستان
 قەیسەر و ئەسکەندەر و خاقانی چین
 ئەی لە بو تەبلیغی ئایاتی کەلام
 قاسدی راھی تو جو پرلی ئەمین
 تۆنەبی بووی یا محەممەد دەرئەزەل
 حەزەرەتی ئادەم لە بەینی مائووتین
 ئوممەتی تۆینە، پەناھن ھەر ئەتۆی
 روژی مەحشەر یا «شفیع المذنبین»

روژی مه‌حشەر وه‌ختی میزان و حساب
یا مه‌مه‌مه‌د تو شه‌فیع به‌ بو «ئەمین»

حیکایه‌ت کراوه: حاکمیک هه‌بوو زۆر زالم و غه‌ددار. ئەمما عاده‌تیکی
هه‌بوو، هه‌موو سالی ده‌یکرد مه‌ولوودی پیغه‌مبه‌ری نازدار. ئامۆزایه‌کی هه‌بوو
به‌ ته‌مه‌عی حکومه‌تی بوو. چه‌ندی ده‌یکرد به‌ حاکمه‌که‌ی نه‌ده‌برد زه‌فه‌ر.
روژیکی دیتی حاکمه‌که‌ له‌ خیلوه‌ی دانیشتووه. بئ‌سه‌لاح و هه‌مده‌م و هه‌مه‌سه‌ر.
له‌ نه‌کاو را ده‌ست به‌ چه‌نجه‌ر. لینگێ دایه‌ سه‌ر. گوتی: ئە‌ی خه‌بیسی پیسی
به‌ تفه‌ر. کئ‌ هه‌یه‌ خه‌لاست. بکا، ئە‌لعان ده‌تکووژم به‌ خه‌نجه‌ر.
حاکمه‌که‌ به‌ سه‌ر زمانیدا هات کوتی: خه‌لاسم ده‌کا مه‌ولوودی پیغه‌مبه‌ر.
هیشتا به‌ ته‌مامی قسه‌ی له‌ زاری نه‌هاتبو ده‌ر. خسته‌یه‌ک له‌ دیواری ده‌ره‌په‌ری.
وه‌سه‌ری دلی که‌وت جئ‌ به‌ جئ‌ خه‌یاتی له‌ به‌ر په‌ری.
نه‌دایه‌ک هات له‌ ئاسمان. نه‌جاتماندای بو‌ خوهرمه‌تی «سیدالسقلین». ئە‌گه‌ر
ئه‌تو زیاد بکه‌ی، ئی‌مه‌ش بو‌ت زیاد ده‌که‌ین.

حیکایه‌ت کراوه: عه‌بدوللای مباره‌ک ده‌فه‌رمووی: ته‌داره‌کی چه‌جم
ده‌کرد. روژیکی له‌ محه‌لل‌یه‌کی گوزه‌رم کرد. چاو‌م به‌ ژنه‌کی که‌وت. مرداره
بووه‌کی ده‌ده‌ستی دا‌بوو. کوتم: نازانی مرداره‌ بوو چه‌را‌مه‌؟
گوتی: ئە‌ی عه‌بدوللای ئیسترای ئیحتیاجی چه‌رامی‌ هه‌لال ده‌کا. ده‌ دلی
خو‌مدا گوتم: ئە‌و مانگه‌، مانگی مه‌ولووده، وه‌ چاکه‌ هه‌موو مالی خو‌م، به‌
نییه‌تی مه‌ولوود بده‌مه‌ ئە‌و ژنه‌ ره‌فیقم هه‌موو چوون و هاتنه‌وه. له‌ خه‌ودا پییان
گوتم:

ئە‌ی عه‌بدوللای، مادام هه‌موو مالی خو‌ت به‌ نییه‌تی مه‌ولوودی پیغه‌مبه‌ردا
به‌و ژنه‌ خودای ته‌عالا مه‌لا‌یکه‌تیکی خه‌لق کردووه به‌ سووهره‌تی تو. هه‌موو
روژی چه‌جیکت له‌ بو‌ده‌کا هه‌تا روژی قیامه‌تی.

حیکایەت کراو: لە ئەییامی عەبدولمەلکی بنی مەرۋان. جەوانیک ھەبوو زۆر سوار چاک بوو لەو زەمان. داوما ئەسپی خووی غار دەدا لە میدان. لە شاران و لە دەشتان. روژیک لە روژان لە نیو شاریدا ئەسپە کە دەیکرد جەولان. چونکە سەرکیش بوو نەگەرپاوە. رووی کەوتە بەر دەرگای خەلیفە. «تقدیرالله» کوری خەلیفە لەو میدانی دەخولاو. کە بازدی ھاویشت ئەسپی بەتفەر. سەر و سینە و زگی تیک شکاند وەک فەنەر. کە گەیشتە خەلیفە، ئەو خەبەرە وەحشەت ئەسەر. دەرپاشی غەزەبی ھاتە جوش. دەستی کرد بە جوش و خروش. کوتی: قاتلی کورم بین. لە پیش چاوم بە ئاگری بیسووتین. جەللاد و فەرارش دەرپەڕین. وەک شیرێ نەردنەڕین. دیتیان جەوانە کە مسکین. دەدلا گوتی: ئەی «رَبِّ الْعَالَمِينَ». ئەگەر خەلاسەم بکە لەم بەلائی وەھا عەزیم. شەرت بی بیکەم مەولوودی پیغەمبەری کەریم و قولیان گرت ھینایانە حزوور خەلیفە. کە چاوی پیکەوت دەستی کرد بە پیکەنین. لە پاش وەی کە نزیك بوو بخنکی لە بەر بوغزو قین. کوتی: ئەی جەوان ئەتو ساجری؟ کوتی: ناوەللا یا «امیرالمومنین». فەرمووی: ئەی جەوان ئەو عەفوم کردی. ئەمما بلی بزنام چت بە سەر زمانیدا ھات؟ گوتی: لەو زمانیدا گوتم: یا رەحمان و یا رەحیم. ئەگەر خەلاسەم بکە لەو بەلائی وەھا عەزیم. شەرت بی بیکەم مەولوودی پیغەمبەری کەریم.

ئەوجار خەلیفە دایە وێ هەزار زیڕی سوور. تا خەرج بکا لە مەولوودی پیغەمبەری پەرئور.

حیکایەت کراو: لە مەملە کە تی بەسەرە. پیاویک ھەبوو ھەموو سال، لە بو مەولوودی رەسوولی مەلەکی مۆتەعال. خەرجی دەکرد گەلیک زیڕ و زیو و مال. جیرانیک ھەبوو جوولە کە دین بە تال. ژنە کە لە میردە کە خووی پرسی: چ حیکمەتە ھەموو سالان. لەم وەختەدا ئەم جیرانە ی مسولمان. مالی خووی دەکا تالان. بە ھیچ و پوچ و خورایی سەرف دەکا. میردە کە گوتی:

ئەو ۋەھا زەعم دەبا. کە پیغمبەری وی لە ۋەختە دا ھاوتۆتە سەر دونیا.
ئەو ۋە گۆیزەبانە ی وی یە دە کا. کە شەوی مەولوودی داھات.

ژنە جوولە کە لە خەودا دیتی یە ک جەماعەت. لە نیویان دانیشتووە زاتیکی
بە ویقار. بێ سیبەر و پڕ ئەنوار. شوخ و شەنگ و مە روخسار. شە کەر خەندە ی
شیرین گوفتار. قەد عەر عەر و موو کە مەر. مشک موو. عەنبەر بوو. سو مبول
گیسوو. فریشتە سرشت. جە مال بە هەشت. فەسیح زمان. مەلیح دەھان. ددان
دووری لیو مەرجان. روومەت گۆلی پەرچەم ریحان. ۋە ک مانگی چار دە ی نیو
ئەستیران. دەرویی بو مالی جیرانە کە ی مسولمان. پرسى لە یە کیکی لە وان. کى یە
ئەم سەروی بوستانی گیان. کوتیان ئەو ۋە خاتە می رەسوولە. ئەو ۋە ھا دیئ
سو بولە. مەجرە می ئەسراری خودایە. ناسخی دینی عیسا و مووسایە. ناوی
مبارە کى حەزەرە تی «محمد المصطفی» یە. گو تی: ئە گەر بانگی بکەم جوابم دەدا؟
گوتیان: بەلێ تە کە بور و عینوانی نیە ئە بە دا. گو تی یا محەممەد، فەرمووی
«لبیک» یە عنی لە خزمەت راوەستاوم. گو تی: ئە ی نووری چاوم. کۆلە کە ی
دینم. کزە ی جەرگم. روخ و ھەناوم بە قوربانت بێ. ئە توو چلۆن بە «لبیک»
جوابم دە دە ی. خو من دین دوژمنی تۆم. فەرمووی قەسەم بە ۋە کە سە ی کە ئە منی
گێرایە بە پیغمبەر. ۋە ھام جواب نە دە دا یە ۋە ھە تا نە مزانیو ۋە کە ھا توو یتە سەر
دینی خو م. ژنە جوولە کە عەرزى کرد: یا محەممەد چ بلیم؟ فەرمووی: بلێ
«أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ». ژنە جوولە کە مسولمان بوو.
ھەر لە خەویدا نە زری کرد. چونکە خودا ھیدایە تی دا. ھە موو مالی خو ی بکاتە
خیرات. کە سبەحە ینی ۋە خە بەر ھا ت، دیتی میژدە کە ی دروست دە کا نان و
چیش ت و تە عام. پرسى لە میژدە کە ی ئەو ۋە چ دە کە ی؟ کو تی ئەو ۋە بو ئەو کە سە یە،
کە لە سەر دە ستی قەبوولت کردی یە دینی ئیسلام. ئەو ۋە ی ھا تە لای تو، ھا تە لای
منیش. «صَلُّوْا عَلَيْهِ وَسَلِّمَ تَسْلِيمًا».

مەرحەبا، یا مەرحەبا، یا مەرحەبا
 مەرحەبا «جدالحسین» ی مەرحەبا
 مەرحەبا ئەی سەییدی دنیا و دین
 مەرحەبا ئەی شافعی روژی جەزا
 مەرحەبا ئەی شاھی جەمعی مۆرسەلین
 مەرحەبا ئەی تائیری عەپشی خودا
 ئەوشو مەولوودی حەبیبی خالقە
 ئەی گەلی ئۆمەت بکەن زەوق و سەفا
 ئەی مۆلمانان هەموو تیکرا بلین
 یا رەسوولەللا هەزاران مەرحەبا
 سەد دروود و سەد تەحیات و سەلام
 بەر جەمالی پاکێ تو یا مستەفا
 بو ئەمینی روو سیاھ و پەرگوناھ
 روژی مەحشەر هەر ئەتۆی پشت و پەناھ

ئەسلی ئیجادی فەخری ئەولادی ئادەم ئەمە یە. لە پیش کۆلی مەخلووقی
 دا، نووری حەزەرت، بە هەزار و شەش سەد و هەشتا سالی ئیجاد کرا. دوازدە
 پەردە لە بو تەرتیب درا. پەردە قودرەت و عەزەمەت و مننەت. رەحمەت و
 سەعادەت و کەرەمەت. مەنزىلەت و ھیدایەت و نەبووەت. رەفعەت و ھەیبەت و
 شفاعەت.

دوازدە هەزار سال لە پەردە قودرەتدا تەسبیحاتی ئەو بوو «سُبْحَانَ رَبِّيَ
 الْأَعْلَى». یازدە هەزار سال لە پەردە عەزەمەتدا تەسبیحاتی ئەو بوو. «سُبْحَانَ
 عَالَمِ أَسْرَا وَ أَخْفَى». دە هەزار سال لە پەردە مننەتدا تەسبیحاتی ئەو بوو.
 «سُبْحَانَ الرَّفِيعِ الْأَعْلَى». نوو هەزار سال لە پەردە رەحمەتدا تەسبیحاتی ئەو بوو.

بوو. «سُبْحَانَ الْحَيِّ الْقَيُّومِ». هەشت ھەزار سال لە پەردەى سەعادەتدا تەسبیحاتى ئەمە بوو: «سُبْحَانَ مَنْ هُوَ دَائِمٌ لَا يَسْهُو». ھەوت ھەزار سال لە پەردەى کەرەمەتدا تەسبیحاتى ئەو بوو: «سُبْحَانَ مَنْ هُوَ غَنِيٌّ لَا يَقْتَصِرُ». شەش ھەزار سال لە پەردەى مەنزەلەتدا تەسبیحاتى ئەو بوو: «سُبْحَانَ الْعَلِيمِ الْحَكِيمِ». پێنج ھەزار سال، لە پەردەى ھیدایەتدا تەسبیحاتى ئەو بوو: «سُبْحَانَ ذِي الْعَرْشِ الْعَظِيمِ» چار ھەزار سال لە پەردەى نەبووەتدا تەسبیحاتى ئەو بوو: «سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفَعُونَ». سێ ھەزار سال لە پەردەى رەفەتدا تەسبیحاتى ئەو بوو: «سُبْحَانَ ذِي الْمَلِكِ وَالْمَلَكُوتِ». دوو ھەزار سال لە پەردەى ھەبەتدا تەسبیحاتى ئەو بوو: «سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ». ھەزار سال لە پەردەى شەفاعةتدا: تەسبیحاتى ئەو بوو: «سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِ يَا اللَّهُ يَا كَرِيم».

بەعدەز ئان. خوداوەندی عەزیموشە ئن. دە بەحرى خەلق کردن. ئەو لە بەحرى شفاعەت. نووری ھەزرەتى محەممەد. ھەزار سال تییدا مەلەى دە کرد. دەیفەرموو: (رەببى، رەببى، دووھەم بەحرى نەسیحەت. دوو ھەزار سال لەویدا مەلەى دە کرد. دەیفەرموو: «الھى، الھى». سێھەم بەحرى شوکر. سێ ھەزار سال لەویدا مەلەى دە کرد. دەیفەرموو: «سەبیدی، سەبیدی». چوارەم بەحرى سەبر. چوار ھەزار سال لەویدا مەلەى دە کرد. دەیفەرموو: «یا ئەھد، یا ئەھد». پێنجەم، بەحرى رەحمەت. پێنج ھەزار سال لەویدا مەلەى دە کرد. دەیفەرموو: «یا رەحیم، یا رەحیم». شەشەم، دەریای موحیبەت. شەش ھەزار سال لەویدا مەلەى دە کرد. دەیفەرموو: «یا عەلى، یا عەلى». ھەوتەم دەریای عیزەت. ھەوت ھەزار سال لەویدا مەلەى دە کرد. دەیفەرموو: «یا عەزیز، یا عەزیز». ھەشتەم دەریای حیلیم. ھەشت ھەزار سال لەویدا مەلەى دە کرد، دەیفەرموو: «یا رەئوف، یا رەئوف». نۆھەم، دەریای قەناعەت. نۆ ھەزار سال لەویدا مەلەى دە کرد. دەیفەرموو: «یا سەبوور، یا سەبوور». دەھەم دەریای رەفەت. دە ھەزار

سال له ویدا مه‌له‌ی ده‌کرد. ده‌یفه‌رموو: «سبوح قدوس یا الله یا کریم». به‌عه‌ده‌ز ئان. له‌گوشه‌ی ده‌هه‌مین. سه‌ججاده‌یه‌کی نوورین. چه‌وت هه‌زار هیندی ئاسمان و زه‌مین. رایه‌خرا له‌م سه‌ججاده‌یه‌ چه‌وت سه‌ده‌مه‌قام ته‌رتیب درا. ئەوه‌لیان مه‌قامی ته‌وحید. ئاخیریان مه‌قامی موحییه‌ت. نووری چه‌زهرت له‌ هه‌ر مه‌قامی‌کی هه‌زار سال مه‌شغوول بوو به‌ ته‌سپیحاتی چه‌زهرتی «ذالجلال». له‌ پاشان خوداوه‌ندی «عظیم‌الشأن» فه‌رمووی: ئە‌ی نووری چه‌بی‌بی من. ئە‌من کیم؟

کو‌تی: ئە‌تو‌خالقی منی. رازقی منی. مه‌ولای منی. خودای منی. غه‌فووری منی. سه‌بووری منی. مه‌عبوودی منی. مه‌قسوودی منی. خودا ده‌یفه‌رموو: ئافه‌رین ئە‌ی نووری خاس. چاکت ناسیوم. ئە‌مما عیباده‌تیکم له‌ بو‌بکه‌ به‌ ئیخلاص. تا هه‌موو که‌س بزائن نیشانه‌ی مه‌عریفه‌ت. مه‌شغوولی به‌نده‌یه‌ به‌ تاعه‌ت.

ئە‌و جار ئە‌و نووری چه‌زهرتی ساحیب جه‌مال. مه‌شغوول بوو به‌ عیباده‌تی فی‌الحال. ئە‌وه‌ل ده‌فعه‌ هه‌قده‌ هه‌زار سال، له‌ خزمه‌ت مه‌لکی موته‌عال، راوه‌ستا. خودا قه‌بزیه‌ک له‌ نووری پاکی خو‌ی به‌ سه‌ردا رژاند به‌ خه‌لات. له‌ موقابیل ئە‌م شه‌فه‌قه‌ته‌، سو‌جده‌ی شو‌کریی برد. خودا نو‌یژی سب‌حه‌ینی له‌ سه‌ر وی و له‌ سه‌ر ئوممه‌تی وی فه‌رز کرد. دیسان هه‌ستاوه‌. له‌ مه‌قامی خزمه‌ت هه‌فده‌ هه‌زار سال قیامی کرد. دوو باره‌ خودای ته‌عالا له‌ نووری خاسی خو‌ی خه‌لاتی کرد.

چه‌زهرت دیسان سو‌جده‌ی شو‌کریی برد. خودای ته‌عالا نو‌یژی زوهری له‌ سه‌روی و له‌ سه‌ر ئوممه‌تی وی فه‌رز کرد. تا پینچ ده‌فعه‌ به‌م ده‌ستووره‌ عه‌مه‌لی کرد. پینچ فه‌زه‌ی له‌ سه‌روی و له‌ سه‌ر ئوممه‌تی وی فه‌رز کرد. به‌عه‌ده‌ژان ئە‌مری کرد خودا. دوو رکه‌عه‌ت نو‌یژم بو‌بکه‌. دوو رکه‌عه‌ت نو‌یژی کرد به‌ شازده‌ هه‌زار سال. فه‌رمووی مه‌لکی موته‌عال. ئە‌ی نووری

حه بیبی خوّم. قه بووّلّم کرد ئه و نه مازه. چ مه قسوودت هه یه ئیزنم دای لیّم
بخوازه. کوتی:

خودایه. ره جام وایه. خیری ئه م نویژه به ئوممه تم که ره م بکه ی. لیّیان
خوښ بی. له جه هه ننه م عه زابیان نه ده ی.

خودای ته عالا ده یفه رموو: ئافهرین ئه ی نووری شفیع المذنبین. قه بووّلّم
کرد که لامت. به جیم هیئا مه رامت. ئه لحه ق ره جات به جی بوو. ئه من ئه وه م
ده ویست له توو.

که نووری حه زره تی محه ممه دی موختار. ئه م که ره م و نه وازشه ی دیت
یه کجار. سه د و بیست و چوار هه زار قه تره به ئه ژمار. چه ک چه ک لیّ چه کانه
خوار. هه ر یه ک بوو به ئه سلی پیغه مبه ریکی نازدار.

ئه ی په ناھی ئوممه تی، روحم به قوربانی تو
له روژی قیامه تی، دهستی مه و دامانی تو
سه ییدی دنیا و دین، ره حمت العالمین
پیشه وایی مورسه لین، ساحیبی قورپانی تو
تایری هه ر نو فله ک، سه له وات لیّت بن گه له ک
ئینسان و جن و مه له ک، بوونه سه نا خوانی تو
سه ییدی که ونه ین ئه توّی، شاهی سه قه له ین ئه توّی
جد الحسنین ئه توّی حه بیبی یزدانی تو
«شفیع المذنبین» ی، شاهی دنیا و دینی
پشتیوانی ئه مینی، په ناھی عاسیانی تو

به عده زئان خوداوه ند، نووری حه زره تی کرده ده حیه. له حیه ی ئه وه ل.
عه رشی ئیجاد کرد. عه رش ته ختی خودایه. چارسه ت هه زار روکنی له بو ته رتیب

درايه. مابەينى كۆللى روكنان. چارسەت ھەزار سال رايه. ئەو ھەر شە عەزىمە لە سەر شانى چوار مەلایكە تان داندرايه. لە حىسەى دوو ھەم قەلەمى ئىجاد كرد. پىنەست سال رىي درىژە. چل سال رىي پانە. مەئموور بە ئەمرى رەحمانە. خودای تەعالا ھەرمووی: ئەى قەلەم بنووسە. كۆتى: چ بنووسم ئەى رب العالمین؟ ھەرمووی: بنووسە بە نووسىنىكى سەلیم. «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» كە قەلەم گەشتە لە فزى ئەللا لە ھەيە تان شەق بوو. ھەر دوو سەرى لىگدى جودا بوو. بە ئىسمى الرحمن الرحيم، چاك بوو. ۋەك قەلەمى وىستاكە. بە ھەزار سال تەواوى كرد ئەو كەلىمە پاكە.

ئەو چار قەسەمى خوارد خودای تەعالا. ھەرمووی: بە عىزەتى خۆم، ھەر كەسنى لە ئۆممەتى محەممەدى سەلیم. جارىكى بلى «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ». سەوابى ھەوسەت سالى دەدەمى. شادى دەكەم بە جئات النعيم. بەعدە زئان عەدەدى قەترەيى باران. گەلای درەختان. رەملى دەشتان. حبووباتى ئەرزاقى مەخلوقات. شەو و رۆژ و دەقیقە و سەعات. چى لە دونیا روو بدات. ھەمووی نووسى بە ئىسبات. لە بۆ ئۆممەتانی نووسى: ھەر كەس ئىتاعەم بكا. جىي جئات النعيم. ئەوى بى ئەمریم بكا. جىي مەكانى جەحیمە. كە ئىرادەى كرد لە بۆ ئۆممەتى ھەزرەتى پىغەمبەر. ۋە كووانى دى بنووسى لە دەفتەر. خودای تەعالا ھەرمووی: ئەى قەلەم، مەنووسە ۋە كووانى دى لە بۆ ئۆممەتى محەممەدى موختار. بەلكە بنووسە ئەوى بى ئەمریم دەكا. ئۆممەتیکە گونەھكار. ئەمما خودایان رەحیمە و غەففار. قەلەم گۆتى: يارەبى ئەو محەممەدە كىيە وا خوشەويست و بزورگەوار. خودای تەعالا ھەرمووی ئەى قەلەم. بە جەلالى خۆم قەسەم. ئەگەر ئەو نەبوايە. نەمدە خولقاندن ئەرز و ئاسمان و ھىچ ئەشیايە. قەلەم كە ئەوى بىست سوجدەى تەعزىمى لە بۆ ھەزرەتى برد. لە پاشان سەرى بلىند كرد. بە ئەمرى خودای تەعالا سەلامىكى لى كرد. خودای تەعالا لە باتى ھەزرەتى جوابى سەلامى داو. لە و رۆژەو سەلام كردن سوننەتە،

جوابی فہرزه.

لہ حیسہ ی سیہم: لہ وحی تہرتیب دا. کہ دورپرکی بیڑایہ. لہ کہ نار
مہ لایکہ تیک داندرایہ. روژی سہ دو شیست جار مہ نزووری نہ زہری خودایہ.
بہ عزه کان زیندووہ کا. ہیندہ کان دہ مرنی. عہ زیزان زہلیل دہ کا. زہلیلان عہ زیز
دہ کا. فہ قیران غہنی دہ کا. غہنی یان فہ قیر دہ کا. ساغان نہ خوش دہ کا. نہ خوشان
ساغ دہ کا. سالحان فاسق دہ کا. فاسقان سالح دہ کا.

لہ حیسہ ی چوارہم: مانگی ئیجاد کرد. لہ حیسہ ی پینجہم روژی خہلق
کرد. بہ حریکی سی ہزار سال رنی لہ ہوا موعہ للہق راگرت. مانگ و روژی
وہ ک ماسی، دہ نا و ئو بہ حرہ دا جاری کرد. ئہ گہر ئو بہ حرہ نہ بوایہ. روخساری
تابداری مانگی سہ راسہر ئاشقی دہ بوون. وہ ک بوت پہرہستان سوجدہ یان لہ بو
دہ برد. ئہ گہر ئو بہ حرہ نہ بوایہ. حیجابی تابداری رووی روژی دنیا و مافیہای
دہ سووتاند. ہہ موو شتی عہ دم دہ کرد. ہہ موو روژی لہ نووری عہ رشی نووریکی
داوینہ سہر. حرارہ تیکی نویی دہ کہ نہ بہر. روژی دی ئو نوورہ بہ نووریکی دی
دہ گورڈریتہ وہ. ئو حرارہ تہ دہ اوڈریتہ سہر جہ ہہ نہم. حرارہ تیکی دی
دہ بہر دہ کہ نہ وہ. کہ روژی قیامہ تی داہات. ہہ موو حرارہ تہ کہ ی پی دہ دریتہ وہ.
ہہ موو نوورہ کہ ی لی دہ ستیندریتہ وہ. بہ عہ رشی عہ زیم کہرہم دہ کریتہ وہ.
زولمہت بہ نہ ہایہت دہ گا. حرارہت ئینسانی دہ سووتینی. بہ قہ دہر مالی
کہوانی، یا قہ بزہی دہستی. چل گہزلہ سہری مہ خلووقاتی رادہ وہستی. ئینسان
زور حہز دہ کا ہمری. ئہ مماقہت نامری.

لہ حیسہ ی شہ شہم بہ ہہ شتی خہلق کرد. کہ مہ کانیکہ ہیچ چاو، جیی وا
خوشی نہ دیوہ. ہیچ گوی دہنگی وای نہ بیستوہ. مہ کانیکی زور دلگوشایہ.
ہہ رچی بہ دل حہز بکہی. کہ یفت لی بی تیدا حازر و مہ ہہ بیایہ. ریگہی
ئیتباعی حہزہ تی «محمد المصطفیٰ یہ». «صَلُّوْ عَلَہِ وَسَلِّمْ تَسْلِیْمَا».

ئەگەر لە دنیا ساھیب گوناھم
 لە روژی مەحشەر ئەتۆی پەناھم
 بە ئاھ و شیوەن دەگەم رەجایی
 رەحمیک بفرمووی بە شین و ئاھم
 گەدا لە دەرکی شەھان دەبن شاد
 ئەمن گەدامە و تۆی پادشاهم
 خەرمان و روحمی تۆبی حیسابە
 عەتا بفرمووی یەک پەرپەر کاهم
 بوخاتری قورئان لە روژی مەحشەر
 یارەب سەپیکە دوو رووی سیاهم
 سەد حەیف و حەسرەت «ئەمین»ی ئۆشۈو
 بە خورایی چوو عومری تەباھم

بەھەشت، ھەشت تەبەقە یە. ئەو «دارالجلال»ە. مەجموع لە مرواری
 سەییە. دووھەم «دارالسلام»ە. لە یاقووتی زەردە. سەھەم «جنت المأوا» یە.
 مەجموع لە زەبەر جەدی کەسکە. چوارەم «جنت الخلد»ە. لە یاقووتی سوورە.
 پینجەم «جنت النعیم»ە. لە زیوی ئیجاد کراوە. شەشەم «جنت الفردوس»ە.
 ئەویش لە مشکی ئەسفەرە. ھەفتۆم «دارالقرار»ە. لە زیری خەلق کرایە. ھەشتەم
 «جنت العدن»ە. لە لوتلوئی تەرە. روژی قیامەتی کە دەچینە بەھەشتی. روژی
 شەنبە. نۆبەتی دەعوەتی ئادەم «صفی اللہ» یە. روژی یەکشەنبە نۆبەتی
 دەعوەتی ئیبراھیم «خلیل اللہ» یە. روژی دووشەنبە، نۆبەتی دەعوەتی نووح
 «نبی اللہ» یە. روژی سە شەنبە، نۆبەتی دەعوەتی موسا «کلیم اللہ» یە. روژی
 چوارشەنبە، نۆبەتی دەعوەتی عیسا «روح اللہ» یە. روژی پینج شەنبە نۆبەتی
 دەعوەتی محەممەد «رسول اللہ» یە. روژی جومعە، نۆبەتی دەعوەتی حەرزەتی

مەولایە.

مەجمووعی پېغەمبەرەن دەگەل ئۆممەتان لە خزمەت جەنابی رەسوولوللا،
 دەچن بو زیافەتی مەولا. حازر دەبن لە «خطیرةالقدس». دادەنیشن لە هۆدە
 تەنەفوس. بەعدەزئان هەرکەس لە مەقامی خووی قەراری دەگری. لە تەرەف
 جەنابی باری مەرحەبايان لیدەکری. خودای تەعالا دەفەرموی: «یا کروب
 فکھوهم». میوەیان لە بو دینن تا سەد سال. باز مەرحەبايان لی دەکری.
 دەفەرموی: «یا کروب اطعموهم». تەعامیان لە بو دینن تا سەد سال. باز
 مەرحەبايان لی دەکا دەفەرموی: «یا کروب توحوهم». تاجیان لە سەردەنن. باز
 مەرحەبايان لی دەکا. دەفەرموی «یا کروب ختموهم». ئەنگوستیلانیان دەدەست
 دەکەن. باز دەفەرموی: «طیبوهم». بین خوشیان دەکەن. بەعدەزئان مەخلووقات
 بەخیلوە قسە دەکەن. «حی و قیوم» دەفەرموی: یا محەممەد ئە تو سەیییدی
 ئەبراری. وەزیری موختاری. بزانه خیلوە ئە و مەخلووقە بو چیه؟ کە حەزەرەت
 سوئالیان لیدەکا، دەلین: یا سەیییدی، ئیمە تالیبی دیدارین. لە دونیا یە وەعدە
 وا دایە «رَبِّ الْعَالَمِينَ». ئەوجار خودای تەعالا هەفتاد هەزار پەردە لا دەبا.
 جەمالی خووی نیشانی مەخلووقاتێ دەدا. لە پاشان هەموو مەخلووقات کە
 دەگەرینهو، تیکرار تەجەللایەکی خاس لە بو حەزەرەتی ئەبووبەکری سەدیق
 دەکا.

بەعدەزئان، «ابدالابد»، لە بو پیاوان هەموو روژی تەجەللایە. لە بو ژنان
 سەبەب بە نەزەرکردنی مەحەببەتی دونیایی غافل لە خودای، جیژنە و جیژنی
 لەقایە. «صَلُّوْا عَلَیْهِ وَسَلِّمْ تَسْلِیْمًا».

لە حیسە ی هەفتوم، مەلائیکە ی ئیجاد کردن کە عەبدی خودان. شەو و روژ
 هەر لە تاعەت دان. نە خەویان هە یە نە خواردن. نە بوژرینیان هە یە، نە نوستن. لە
 هەموو مەخلووقی زوژترن. جیسیمیان لە تیف و نوورانین. نە نیڕن، نە می. تا
 روژی حەشری دەمینن.

له حېسې هه شتوم: کورسې خهلق کرد. کورسې دانه لوټلویه که جهوت
 ئاسمان و زه مین، له موقابیل وی، وه ک هه لقه یه که دانین له به رابه ر سه حراییکې
 به رین. نه ویش له موقابیل عه رشی وه هایه. به قه له می قودرهت «آیت الکرسې» یه
 له ته ترافی نووسرایه. له لای راسته ی ده هه زار کورسې داندرایه. له ته رهف
 چوپه ی ده هه زار کورسې نه سب کرایه. له سه ر هه ر کورسې یه کی، ده هه زار
 مه لائیکه ت دانیشتون. ئایه ته لکورسې ده خوینن. خیرې ئایه ته لکورسې خوینان
 به ئوممه تی محهمه د ده گه یه نن. هه ر کهس له پاشی نویژان ئایه ته لکورسې
 بخوینی، نه ماما به رهوانی. به قه ده ر گرانایې کورسې خیراتی داویننه سه ر
 ته رازووی خیرې.

له حېسې نو هه م: ئاوی ئیجاد کرد. به نه زه ر هه یبه تی په روه ردگار ئا و هاته
 جو ش. پېی نه ما سه بر و قه رار. که فی کرد بی حساب و بی ته ژمار. عه رز له و
 که فه ی خهلق کرا. بوخاری لی بلیند بوو، ئاسمان لی ته رتیب درا. له مه وجی نه و
 ئاوه خهلق بوو کیو و چیا. به رق له کیوانی دا. ئاسن له وی بوو په یدا. به رد و ئاسن
 لیک خشا، ئاگر له وی بوو ئاشکرا. له و ئاگره ی به یه ک ده م. ئیجادی کرد
 جه هه ننه م. جه ماعه تی نه جننان له بلیسه ی خهلق کران. به هه شت له ژوور
 ئاسمانانه، جه هه ننه م له ژیر نه رزانه. به م ته رتیه قه رار درا. سبحان الله له
 خودایه. چ قادریکی ته وانایه. چ خالقیکې دانایه. چ وه زعیکی رونایه. په نامه م
 به توو نه ی خودایه.

له حېسې ده هه م: جه وه رې نووری هه زره تی «محمد المصطفی» یه.
 «صَلُّوْ عَلَیْهِ وَسَلِّمْ تَسْلِیْمَا».

تو سه یید و سه رداری، له روژی میزانی
 نه حمه دی موختاری، ساحیبی قورئانی
 سالی په نجا و دوو، بوراق بو ت نازیل بوو
 ده شه وی میعراجی، که چووی بو دیوانی

تۆشامى لەولاكى، سواری ئەفلاكى
 لە عېرشى تا خاكى، بۆت ھاتە كىشانى
 مەعدەنى سەفا تۆى، مەنبەعى وەفا تۆى
 فخرالانىيا تۆى، شای ئاخىر زەمانى
 ئەمان يا محەممەد، دەستى مەو دامانت
 ئىمانن حىفزكەى وەختى رۆح كىشانى
 ئەمىن زۆر گەدایە، لە دارى دونیایە
 ھەمیشە موحتاجە پىيى بکەى ئىحسانى

بەعدەزئان، بە فەرمانى رب الجليل. جوبرائيل و موکائيل و ئىسرائيل.
 مسقاليك خاكى پاک. لەو جىگەيە كە ئىستاكە رۆلەى مۆتەھەرەيە، ھىنايان
 چوست و چالاک. بۆ نوورى شامى لەولاک. ئەمرى کرد رب العالمين. فەرمووی:
 ئەى جوبرەئیلی ئەمىن. بىنە لە بەھەشتى كافوور و موشک و زەعفەرەن و
 سونبول و مائى موعین. سەلسەبیل و شەرابى تەسنىم. تىكەلیان بکە دەگەل
 خاکەكى بە عەمىم. دەرساعت جوبرەئیلی سەلىم. چووە جئات النعیم. ھەمووی
 ھىنا و ھاتەو بە يەك دەقیقە و نیم. گوتى خودایە، ھەز دەكەم بزنام بۆ چىە ئەو
 ھەموو ئەشیایە. فەرمووی: بە كافوورى، ھىسكى ھەزرتى محەممەدى خەلق
 دەكەم. لە زەعفەرەننى. زگى تەرتیب دەدەم. لە موشكى، خوینى. لە تەسنىمى
 بىننى. لە سونبولى مووى تابدارى. لە سەلسەبىلى گوفتارى. لە مائى موعین لیو و
 زارى. قوتوویەك لە وان دروست کرا. نوورى ھەزرت تینرا. بە ئەمرى خودای
 سەد ھەزار مەلائیكە بە دەفتەر. لە عەرز و عاسمان گىپرایان نوورى ھەزرتى
 پىغەمبەر. جوبرەئیل وەکوو جارچى دەیفەرموو:

ئەو نوورى ھەزرتى «شفیع المذنبین» ە. ئەو نوورى «خاتم المرسلین» ە.
 بەعدەزئان ئەم قوتووە نوورانیان وەکوو قەندیل. ھەلیان ئاوەسى بە پىچكى

عهرشى جهليل. مهشغول ٻوو به ته مجيد و ته كبير و ته سبيح و ته هليل.
 راوى دهلي: ٺهو ٺه رزه ده پيشدا جيى مه نه ٻوو. به لكوو جيى ٺه جننان ٻوو.
 كه بي ٺه مري خودا يان كرد. مه لائيكه تان هاتنه سهريان، هه موويان به هيلاك
 بردن. عه زاز يل كه ويستا شه يتانه به ٺه سيريان برد. له ٺاسمانى مهشغول ٻوو
 به تاعهت و عيبادهت. به غايه تيكي هيچ جيگه نه ما كه ٺهو سوجهي لي نه با.
 ٻووه ٺوستادي مه لائيكه تان. ٻووه گه وره ي عهرز و ٺاسمانان. ٺه وهل،
 خه زانه داري به هه شتى له ٻووي ته عين كرا. ٺه گهر مه لائيكه تان
 مه خسوود يكيان هه با له باره گاهي خودا. ههر ٺهو له ٻوواني ده كرد ره جا. هه تن
 ديتي له له وحى دا. كه يه كيڪ له موقه ريپاني خودا. مه لعوون ده بيت و رووسيا.
 مه لائيكه ده سته به ده سته ده هاتنه كنى له ٻو دوعا. دوعاى له ٻو وان ده كرد. له
 بهر مه غرووري يان له ٻو خووي نه ده كرد. ده فعه يه كي ديتي له ده رگاي به هه شتى
 نووسرايه. كه ٺه نقه ريب يه كيڪ له موقه ريپان ده كا بي ٺه مري خودا يه. كوتى:
 ٺه ي پروه رديگاري عالم، ٺيزنم بده تا بهر ده وام له عنه تان له و بهنده يه بكه م.
 خودا ٺيزنى دا هه زار سال ده ستي له ته دريس هه لگرت. عه له دده وام، له عنه تي
 له و بهنده يه ده كرد. هه م هه زار سال كه سوجهي ده برد. له عهرز و له ٺاسمان.
 ديتي له جيى سوجهي نووسرايه: «لَعَنَ اللَّهُ عَلَى الشَّيْطَان». ٺه ويش ٺهو
 كه ليمه يه ي ده كوت زور به هه وهس. نه يده زاني له عنه تان له خووي ده كا ٺهو سه گي
 بيكه س.

كه خودا وهندي عالم موته عهليق ٻوو به ٺيجادي حه زره تي ٺاده م. ٺه مري
 كرد جو ٻره ٺيلي ٺه مين. هه سته ٻرو سهر رووي زه مين. بيئه چه نكيڪ خوئي
 ره نكين. كه جو ٻره ٺيل هاته سهر عهرزي. عهرز ده ستي كرد به شين و گريان
 ونالين. به قور پيوان و هاوار، هاوار و روو. به جو ٻره ٺيلي كوت، خوم پاراست
 به خودا له تو. عه لاقه م مه كه. بهرو كم به رده ٻرو. فه قيرم، زه ليلم، دل به غم. نيمه
 تاقه تي جه هه ننه م. ٺهو جار جو ٻره ٺيل چووه ٺاشيانه يي مه له كووت. واقيعه كه ي

گيراهه ٻوٽه باره گاهي جه به پروت. ئيسرافيل و ميڪائيل، يهڪ يهڪ وه ڪوو
 جو پرائيل. چوون و هاتنه وه به ته عجيل. به عده زٽان ٽه مري ڪرده ئيزرائيل ڪه
 هادم الذات ٽه ٿوي. هيچ له حزه رامه وهسته، برو چهنگيڪ خاڪ له سهر رووي
 زه مين بينه و وه ره وه. ئيزرائيل هات به چوستي. له ٽه رزي قايم ڪرد دهستي. ٽه رز
 ڪوتي. بوچ واسه رمهستي؟ به ئيشقي خودا ٽه گهرانه وهستي. هيچ چهنگانم لي
 مه ده. ئيلاقه مه ڪه. به روڪم به رده برو. ئيزرائيل فهرمووي: پيرٽني پشت ڪوور:
 ٽه و قسانه چيه ده ڪي؟ ناله نالي پيرٽنان له ڪن من قه دري نيه. هاوار هاواري
 يه تيمان له ڪن من ئيعتباري نيه. گه دا له ڪن ڪوڪمي پادشاي چ ئيقتيداري هه يه؟
 به نده له موقابيل ڪوڪمي خوداي چ ئيختياري هه يه؟ به يهڪ چهنگ مقداري
 چل گه ز خاڪ، له هه موو رهنگيڪي هه لگرت. له مابهيني مه ڪه و تايقي روڪرد.
 خودا فهرمووي: ته ٿو بوچ وه ڪوو واني دي، ره حمت نه برد به حالي ٽه رزي؟
 ڪوتي: خودايه، ٽه مري توڻ له ڪن گه وره تره، له ره حم پي بردن به ٽه رزي. خودا
 فهرمووي ڪه وابي، ٽه توڻ ڪرده قابيزي ٽه رواحي ٽه و تايقه يه ڪه له م خاڪه ي
 دروست ده ڪه م به واجبي و به فهرزي. ڪوتي: ياره بيبي ده بمه مه بغووزي ٽه نبيا و
 سوله حاي رووي ٽه رزي. چونڪه مردن زور ناخوشه. دلي هه موو ڪهس له بهر
 ده له رزي. سهرى چوگيان ده ته زي. خودا فهرمووي: عيلله تان بو مردن زور
 ده ڪه م. وه ڪوو تاعوون و وه با. تا و له رزين. ڪهس نيسبه تي وه لاي تو نادا. به
 عيزهت و جه لالي خوم. هه ڪه سي ٽه تو به دوژمن بزاني، ٽه منيش ٽه و به دوژمن
 ده زانم.

به عده زٽان سي و نو روژان به سهر ٽه و خاڪه يدا باراندي، باراني غم و
 هه سهره. شه و و روژه ڪي باراندي. باراني سروور و شادي و عيشه رت. «صَلُّوْ
 عَلَيْهِ وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا».

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
 عَلٰى اٰلِ وَاَصْحَابِهِ شَفِيعِنَا مُحَمَّدٍ

هەم سەیییدی دنیا و دین محەممەدە محەممەد
هەم رحمت اللعالمین محەممەدە محەممەد
سولتانی روژی مەحشەری محەممەدە محەممەد
ساحیبی حەوزی کەوسەری محەممەدە محەممەد
پشت و پەناهی ئوممەتی محەممەدە محەممەد
شەفیعی روژی قیامەتی محەممەدە محەممەد
ئەو جار بە قودرەتی خودا. ئادەم بەم هەببە تەخەلق کرا. تا چل سالی لەوی
بە جی هیشترا. لە پاشان خوداوەندی عەلەم. ئەمری کردە روخی بچو بەر بەدەنی
حەزرەتی ئادەم کە بە یەد و قودرەتی خوێ ئیجادم کردیە لە عەدەم. روخ کە
چاوی پیکەوت دیتی حوجرە کە تەنگ و تاریک. گریا بە دەنگی حەزین و
نالاندی باریک. گوئی: من بولبولی هەزار دەستانی گولشەنی ئونسیم. قومی
سەروی بوستانی قودسم. تووتی شەکرستانی ناسووتم. نەغمە خوانی
شاخساری لاھووتم. نایەمە ناو ئەو قەفەسە ی نوکون. ئەگەر بە ئاگری غەزەبت
هەموو پەر و بۆلەم بسووتینی. ئەو جار بە فەرمانی رەبی جەلیل. حەزرەتی
جوبرائیل. نووری مبارەکی پیغمبەری خەلیل. لە پستی ئادەمی دانا. روخ کە
چاوی پی کەوت، پی نەما سەبر و توانا. بە شەوق و زەوق هاتە رەوت. وەژوور
بەدەنی ئادەمی کەوت. لە پاشان بە ئەمری خوداوەندی مەننان. ئادەمیان لە سەر
تەختی دانا. مەلایکەتان هەلیان گرت و دایاننا سەر شان. لە ئەرزو لە ئاسمان.
رایان گرت لە بەرەبەر عەرشی رحمان. ئەمر سادر بوو لە لای خوداوەندی عەلەم.
ئەو مەلایکە ی فەرخونده قەدەم. هەمووتان سوجدە بەرن بو حەزرەتی ئادەم.
کە بە یەد و قودرەتی خوێ ئیجادم کردیە لە عەدەم. هەموو کەوتنە سوجدە تا
سەد سەل. غەیرەز شەیتانی بی ئیمانی بەد فەعال. جی بە جی رەنگی نوورانی
موبەدەل بوو. رەش بوو وەک زوغال. فەرمووی مەلەکی مۆتتەعال. ئەو لە عینی
دین بە تال. بۆچ ئەتو سوجدەت نەبرد بو ئادەمی پێر کەمال. کوتی: ئەمن لەوی

چاترم. ئەسلى ۋى لە قورپىيە ۋ ئەمن لە ئاگرم. سەبەب بە ۋ تەكەبۇرى، تەۋقى
لەئەنەتى لە گەردن كرا. لە درگای زەحمەتى دەركرا. لە پاشان بە حېشمەت ۋ بە
شەۋكەت. ئادەمیان بىردە جەننەت. لە بەر نوورى حەزەرەت. مەلائىكە لە پشت
ئادەم دەستیان دەنا لە سەر دەست. ۋەك خزمەتكاران رادەۋەستان ۋ سەفیان
دەبەست. حەزەرەتى ئادەم فەرموۋى يارەبىي، ئەۋ مەلائىكە تانە بوچى لە پشتم
رادەۋەستىن؟ خودا فەرموۋى: ئەۋ دەنۆرنە نوورى حەبىبى من كە لەۋەى پاش لە
پشتى تو زاهير دەبى. ئادەم كوتى: يارەبىي، ئەۋ نوورە بىتە ناۋ چاوانم. تا
مەلائىكە رابوۋەستىن لە بەر دەستانم. نوورە كە ھاتە ناۋ چاۋانى. مەلائىكە سەف بە
سەف رادەۋەستان لە بەر دەستانى.

بەعدەزئان كوتى. يا رەحمان ۋ يا غەفار. بە حەققى محەممەدى نازدار.
حەز دەكەم ئەۋ نوورە لە جىگايە كى دى بگرى قەرار. تا بە دیدارى شاد بىي ئەۋ
بەندەى گرفتار. جى بە جى نوورى حەزەرەت ۋ ھەر چاريار. ھاتنە پىنج
ئەنگۈشتى راستى بە ئەژمار. لە پاشان حەزەرەتى ئادەم لە بەھەشتى بۆرژا. ھەۋۋا
لە پەراسوۋى چۆپى خەلق كرا. حەزەرەتى ئادەم كە ۋەخەبەر ھات. دىتى
مەحبوبىك لە تەنىشتى چۆپى دانىشتوۋە. ئىرادەى كرد دەستى لە ملانى بدا.
نەدایەك ھات لە ئاسمانى، ئەى ئادەم ئەۋەى نەكەى. لىت ھەرامە ھەتا مارەى
نەدەى. كوتى: يا رەببى چىە مارەى ئەۋ حورلەلقايە؟ فەرموۋى: دە سەلەۋات لە
دیدارى حەزەرەتى «محمدالمصطفى» يە.

خوداۋەندى «عظیم الشان»، ئادەم ۋ ھەۋۋاى بە غەيرەز داری گەنمى، لە
ھەموو چىشتى ئىزن دا. كە ئەۋ ھالەى دى شەیتان. كوتى: دەبى بە ئادەم ۋ
ھەۋۋاى بکەم زەللان. ھات بچىتە بەھەشتى قەبوۋلى نەكرد رىزۋان. كوتى:
مەلەۋون كىۋە دەچى، بەھەشت ھەرامە لە تو ۋ لە جەمىعی كافران. بەعدەزئان
دەگەل ماری بەست عەھد ۋ پەيمان. دەناۋ زارى ماری خۆى كرد پنهان. چوۋە
ناۋ بەھەشتى ھىچ ئاگای لى نەبوو رىزۋان. شەیتان خۆى ھىنا سەر شەكلى

سالخان. روژیکى له روژان. ئادهم و حه ووا له ناو به ههشتى ده گه ران. ده یان کرد سوڅبهت و سه یران. له بن دارى گه نهمى دیتیان. یه ک دانیشتووه به زمان. ده کا زیکرى مه له کى مه ننان. ده گه لیان که و ته قسان. کوتى: بوچ له و داره ی ناخون چ لوقمان؟ کوتیان نه هى له خواردنى نه و داره ی کردووه خوداوهندى ره حمان. کوتى: نه نگو فه قیرن و هیچ نه زان. ناوى نه و داره ی «شجره الخلود» ه. قه سه م به زاتى نه حه د. نه من ناسحیکى نه مینم بى حه سه د. هه رکه س له و داره ی بخوا له به ههشتى دا ده بى مڅلد. نه و جار مه لعوون هه فتاد ده فعه سویندى بو خواردن به خوداوهندى نه حه د. نه و جار ته ئسیری لى کردن وه سه وه سه ی شه یتانى به د. خواردیان دارى گه نهمى. نووره کان چوونه وه پشت ئاده مى. روت و قوت کران. له به ههشتى فرى دران. چونکه حه ووا زوو هه لڅه له تابوو بو خواردنى دارى گه نهمى. نه ویش دابووى ته حرىکى ئاده مى. بویه ژن موپته لا بوون به حه یز و نه فاس. به گرانى وه زعى حه مل. به میڅنه تى وه عده و نو قسانى میراس. به شاهیدى دین و که م عه قلى. به مه حروومى له جومعه و جه ماعات و غه زا. به نه بوونى هیچ پیغه مبه ر له واندا. که ئاده میان له به ههشتى هاوېته خوار. له شهرمان نه ینورپیه ئاسمانى چ جار. کردیه گریان و شین و هاوار. له به ر ئاوى چاوى روپى جوگه و رووبار. تا پشتیندى له قورپدا چووه خوار. نه ی مابوو خواردن و خه و سه بر و قه رار. «تقدیرالله» سه رى بلیند کرد یه ک جار. دیتى له پیچکى عه رشى جه ببار. نوو سرایه ناوى محه ممه دى موختار. ده گه ل ناوى پاکی په روه ردگار. گوتى: یا ره حیم و یا غه فقار. به حه قى محه ممه دى نازدار. خوش بى له گونا هم. ره حمى بکه ی به شین و گریان و ئاهم. فه رمووى خوداوهندى قه بیووم. به خاترى محه ممه دى، نه وه له گونا هت خوش بووم. نه گه ر محه ممه دت کرد با شه فیعى جه میعى گونه هکاران. مه غفیره تم به سه ردا ده باراندی وه ک باران.

به عده زئان جوپره ئیلی خوش مه نزه ر. به قووه تیكى ته مام ئاده مى له نیو

قورپی دا هینادەر. له سه‌رکیوی عه‌ره‌فاتی دا ناسیه‌وه‌هه‌وای نیک مه‌نزه‌ر.
 نووری هه‌زهرت له‌ پشته‌ی ئاده‌م چووه‌ ره‌حه‌می هه‌ووا. شیس له‌وی بوو زاهیر
 عه‌هد کرا ئه‌و نووره‌ دانه‌نین ئیلا له‌ مه‌مله‌که‌ تیکی پاک و تاهیر. پشته‌ به‌ پشته‌،
 ره‌حه‌م به‌ ره‌حه‌م ئه‌و نووره‌ پاکه‌ هاته‌ خواری به‌ پاکیی. تا گه‌یی به‌ پشته‌ی
 عه‌بدوڵلای بابی. ره‌حه‌می ئامینه‌ خاتوونی دایکی.

عه‌بدوڵلا جه‌وانیک بوو زوړ لاو چاک. شوخ و شه‌نگ و گه‌ردن پاک. ره‌نگی
 ده‌شوبها به‌ گولیی باغ. نووری هه‌زهرت له‌ پشته‌ی دا شوغله‌ی ده‌دا وه‌ک
 شه‌و چراغ. له‌ زاری بین ده‌هات وه‌ک موشکی موعه‌تته‌ری ده‌کرد ده‌ماغ. ئه‌و جار
 به‌رد و دار و گول و گیا که‌ ده‌یان دیت جه‌مالی عه‌بدوڵلا. ده‌یان کۆت: مزگینی له‌ تو
 ئه‌ی حامیلی نووری ره‌سووله‌للا. که‌ گه‌یشه‌ هه‌ددی بلووغ، له‌ ئه‌تراف و
 جه‌وانب. ئه‌جانب و ئه‌قارپ. ده‌وله‌تمه‌ندانی عالی میقدار. پادشاهانی روژگار.
 مه‌یلیان لی بوو بیکه‌نه‌ زاوای خوین عه‌بدوڵلای به‌ که‌مال. عه‌بدولموته‌لیبی
 بابی ژنی بو ئه‌هینا بوو، تا عومری گه‌یشه‌بووه‌ بیست و پینج سال. ژنی ئینسان و
 ئه‌جینان. کچ و بیوه‌ژن و جه‌وان. سه‌به‌ب به‌ نووری سه‌ییدی ئینس و جان. به‌ دل
 و جان ئاشق و هه‌یرانی بوون. عه‌قلیان گوڤا بوو، هه‌موو ببوونه‌ مه‌جنوون. شه‌و
 و روژری یان لیده‌گرت. لوتفی خودای له‌ شه‌رپی وان مه‌حفووزی ده‌کرد.

صَلَّى وَسَلَّمْ عَلَيَّ مُحَمَّدْ

بِوَالِ وَاَسْحَابِ دَايْمًا اَبَدْ

یا ره‌سووله‌للا روحم به‌ قوربان

له‌ روژی هه‌شری ده‌ستی مه‌ودامانت

یاره‌ب بو خاتری پشتیوانی مه‌هشهر

یاره‌ب بو خاتری ئه‌بووبه‌کرو عومه‌ر

یاره‌ب بو خاتری عوسمان و هه‌م هه‌یده‌ر

لیسمان قه‌بوول که‌ی مه‌ولوودی پیغه‌مه‌بر

يارەب بۇ خاترى جوۋدى خۇت يا مەوجود
 يارەب بۇ خاترى مەمەد و مەحمود
 يارەب بۇ خاترى شەپاقەتى مەولوود
 رەحمىكى پى بىكەي يا «اللهم العبد»
 ئەۋشۇ مەولوودى ئەحمەدى موختارە
 سولتانى مەحشەر سەيىدە، سەردارە
 ئامۇزاي عالي ھەيدەرى گەپارە
 سەلەۋاتى ھەق لەۋى، لە چار يارە

شىخ ھەسەنى بەسرى، شىخ ئەحمەدى بەكرى. دەفەرموون: لە ۋەختەي
 كە ئىرادەي كردوۋە خوداۋەندى ئەكبەر. زاھىر بكا نوورى ھەبىبى خۇي،
 ھەزەرەتى سىدالبشر. ھەرەكەي كرد بە دلى ەبدوللاي بابى پىغەمبەر. لە بۇ
 خواستنى ژنىكى ماھ مەنزەر. فەرموۋى بە داىكى خۇي، فاتىمەي ساحب
 گەۋھەر. پۇ بۇ ناۋ تايغەي قورەيشىيان تايە كىكى پەيدا بىكەي لەۋان. ساحبى
 جەمال و ھەسەب و نەسەب بى. شىرىن و بە ئەدەب بى. ساحبى ھوسن و
 جەمال بى. بە ھەم و ەقل و كەمال بى. بە قەد و قامەت ئىعتىدال بى. داىكى
 رۇبى بۇ نىۋ تايغەي قورەيشىيان. تى فەكرى كەسى ۋاي چاۋ پى نەكەۋت. بە
 مىسلى ئامىنەي كچى ۋەھەبى زەھرى. كە داىكى گەپارە. خەبەرى بۇ ەبدوللا
 ھىناۋە. ھەموۋى لە بۇ گىپارە. ەبدوللا فەرموۋى دووبارە پىرۋە. مولاھىزە
 بىكەۋە. داىكى چۆۋە دووبارە مولاھىزەي كىردەۋە. سەد ھەزار جار لە جارەن لاۋ
 چاكتىر و بە شەۋكەت تىرى دىتەۋە.

ئەۋجار ەبدولموتەلىبى بابى، ئامىنە خاتوونى بە ەز و ناز. لە بۇ
 ەبدوللايان دەكرد داخۋاز. دەر ساعەت ھىنايان دوو ھوققە زىر و دوو ھوققە
 ئالتوون. سەرفىان كىرد، سەد و شتر و سەد گا و سەد مەپرىان كوشتەۋە. شايى يەكى
 زۆرىان كىرد. لە خۇشىيان فەرەج و سىرورىكى زۆرىان ھاسل كىرد. كە شايى لە

بوّ عه بدوللا گيرا. عه بدوللا به نيه تي راوي چوو بوّ سه حرا. ئيتفاقه ن يه كيڪ له
 ڪچي پادشاي شامي. فاتيحه ناو. ڪه لاو چاڪتر بوو له مانگي ته واو. ديتبووي له
 ڪتووبي ئاسماني. ڪه وهخته له مه ڪڪه زاهير بيبي پيغهمبيري ئاخري زه ماني. له
 پشتي يه كيڪ له فهرزنداني عه بدولموت هليبي عه دناني. هاتبوو ئه و خاتوونه
 شيرينه. به خه زين و به ده فينه. به جه واهير و خه دهم و حه شهم. خيوته و
 باره گاي هه لدا بوو له سه حراي مه ڪڪه ي موعه زهم. به لڪه موشه رف بيبي به
 نووري موڪه رهم. هه ميشه دل موته عه ليق بوو به ويسالي مه حبووب. چاو
 مونته زير بوو بوّ ديتني مه تلووب. له نه کاورا چاوي به جه مالي عه بدوللا ڪهوت.
 وه ڪوو مامزي ده يڪرد رهوت. له ده شه تان نيوكي ڪهوت. له ناو خيوته تي به دهر
 ڪهوت. ئه و نيشانه ي ڪه له ڪتووبان ديتبووي، له ويڊا چاوي پيڪهوت. ڪوتي:
 نووري چاو، جهرگ و هه ناوم. دل و روحم به قوربانتي بي. قه دهم رهنجه بڪه
 خيلوه خانه ي فقيران. به جه مالي خوٽ رووناڪ بڪه حوجره ي تاريخي
 ئه سيران. عه بدوللا ده گه لي چووه ناو خيوته تي ژه نگاري. دايان ناله سهر ته ختي
 موهره سهع و مرواري. ده ستيان کرد به قسان له ليوانيان شه ڪهر ده باري. چونڪه
 فاتيحه عاشقيڪ بوو ته واو. دامه ني عه بدوللاي گرت به هه شتاو. ڪوتي: به
 قوربانتي بي جهرگ و هه ناو. له شه ربه تي وه سلي خوٽ بمده يه قومڪ شه ڪراو.
 ده تنده مي هه زار حوققه ئالتووني ته واو. عه بدوللا فهرمووي: ئه ي خاتووني
 به له ڪ چاو. ئه من زور حه ز ده ڪم به وه سلي تو شاد بم. ئه ماما مومڪين نابي به بي
 ته گبيري بابم. عه بدوللا رووي ڪرده مالي وه ڪ تاوسي سهر مه ست. دهستي
 ئامينه خاتوونيان ناله ناوده ست. ئه وشه وي جومعه بوو ده گه لي نوست. نووري
 پيغهمبيري نه قل بوو بوّ ره حمي ئامينه خاتووني. قه راري گرت راوه ستا. ڪه
 سبجه نيني له خه وي هه ستا. حه ڪا يه تي فاتيحه ي شامي ي عه رزي بابي ڪرد. بابي
 فهرمووي زور حه ز ده ڪم له و مامله يه، قهت رامه وهسته. ڪه فاتيحه ي مه هجوور
 جه مالي عه بدوللاي ديت له دوور. زاني له لاي نه ماوه زهره يه ڪ نوور. گوره

گورى بليسهى هه ناوى ده هات وه ك ته نوور. كوتى: ٲهى عه بدوللا مه قسوودى
 من له قه تحى چول و سه حرا، ٲه توو نه بووى وه لالا وه بيللا. به لكه مه تلوو بم ٲه وه
 بوو كه شاد بيم به نوورى چه زره تى ره سولولالا. ٲه وشو ٲه و نوور هت له
 جيگايه كى دى دانا. به چاوى پر ٲا. به جه رگى سووتاو. به فرميسكى
 ٲه رغه وانى. به رهنگى زه عفه رانى. ده گهل قافله ى به چه سر هت و ٲه ندووه رووى
 خوى له شامى كرد. له بهر ته ٲه سوف و غم و غوسه له ريگادا مرد. ٲه ماما مردنى
 وى هه ر به ته نها نه بوو. به لكه سه د ٲنى قوره شى يان به م چه فه تى به چوو. «صلو
 عليه وسلم تسليم».

الصح بدا من طلعت	واليل دجى من وفرت
فاق الرسلا فضلاً و علا	اهدى السبلا لدالاته
كنز الكرم مولى النعم	هادى الامم لشريعت
ازكى النسب اعلى الحسب	كل العرب فى خدمته
سعت الشجر نطق الحجر	شق القمر باشارته
جبريل اتى ليلة اسرى	والرب دعى لحضرت
نال الشرفا والله عفى	عما سلفى من امته
محمدا هو سيدنا	فى الغرنا لا جابته

ٲه وشوى كه نوورى چه زره ت. له ره حمى ٲامينه خاتونى قه رارى گرت.
 مه لا يكه تان ته به ق ته به ق نوورى يان بلا و ده كرد. ده ركه ى جه هه نه مى كليل درا.
 به هه شت وه كوو بووكان موزه ييه ن كرا. حورى يان خويان ٲارايش دا. سه ريان له
 قه سر و قسوورى به هه شتى ده رينا. گولى به هه شتى ٲشكووتن. نه سيمى جه نه تى
 ٲه نگو تن. غونچه ده مى داوه. كانى وشك ٲياوه. ته ير هاتنه خروش. جو و جو بار
 هاتنه جو ش. حورى يان خويان كرد بو نخوش. ويلدان «شهرا به تته هوور» يان كرد
 نوش. گوله ك سوور بوون. گيا پر نوور بوون. ريحان ده ركه وت. كه وسه ر
 سه ركه وت. بنه وشه ٲشكووت. لاله بزوت. ميرگ شين بوون. چه مه ن ره نكيين

بوون. درەخت ھاتە بەر. میوہ کەوتە دەر. قورەیشی ھەموو قوتار بوون لە گرانى. کەوتنە نیو خوشى و ويسعت و ئەرزانى. وابوو خودا نەبى کەس نەیدەزانى. لە پاشان ھەزرەتى جوبرىل. بە ھەر مانى رەبى جەلیل. دەگەل ھەشتاد ھەزار مەلائیکە ھاتن بە تەعجیل. ئالایە کى سەبزیان لە سەربانى کەعبە چەقاند. رەگى جەرگى کافرانىان پساند. تەختى پادشاھان نگوونسا رکرا. زبانیان تاقەتى تە کەللوومى لى برا. موژدە درا ھەر ھەوت تەبەقەى گەردوون. کە ئەو نوورى مېارە کى مەکنوون. ئەوشو نەقل بوو بو رەحمى ئامینە خاتوون.

ئەو جار ئیبلیسى خە بیسی بیسی نەجیس. غەددارى، خونخارى مە ککار. سەحارى. تە رارى. ئەدبار. روو رەشى کەرى ئەحمەق. بى مە عریفە تى گوى لەق. دوو شەقى تەر و تازەى تى ھەلدرا. کلکى لە ناو گەللى نا. وە ک دیلە بەبای چل شەو و چل روژ. وە ک مانگای ژاندار. بە میسلى سەگى ھار. لە بەحر و بەر و دەشت و چول و سەحرای نەیدەگرت قەرار. بەعدە ژان لە سەر چىای ئەبوو قەبیس چىرکە یە کى راھیشت. سەگ بە چەگانى وە ک سەگ مەگەس. دەوریان دەدا لە راست و چوڤ و پیش و پەس. ئەحوالیان لى دەپرسى. گو تیان بوچ دەلەرزی و بوچ دەترسى. کوتى: لە عاجزىان وەختە بیسیم. لە حەیفان وەختە بدپریم. رەواجمان نەما. پشتمان شکا. نوورى خاتم الانبیا. ئەوشو قەرارى گرت لە رەحمى دایکى دا. مەبعووس دەبى نوورى رەخشان. دەشکینى بت و ئەسنام. شەرپ و قومارى دەکا حەرام. مو عجیزان دەنوینى. جەبباران دەشکینى. دلبنى کافران دەسووتینى. سەر رەقان نەرم دەکا. رەجمى شەیاتین دەکا. ھەتکى سەلاتین دەکا. قەتخى کوفرى تەواو دەکا. کافران بلاو دەکا. جیگەیان پى لەق دەکا. مانگى بە ئەنگوشتى شەق دەکا. بەیداخى دین ھەلدەکا. چوار پەلى زالمەن پەل دەکا. دنیاى روژن دەکا. زەمینى گولشەن دەکا. دینی حەق ئیحیا دەکا. ھەر چى کوفرە رادەکا. «سید المرسلین»ە. «رحمت اللعالمین»ە. ناوى مېارە کى ئەحمەد و تاھا و یاسینە. بلیندان دەکا نەوى. ھىچ پیغەمبەر نابن لە پاشى وى.

ټوممه تی وی یه سهرده فته ر. چونکه ټه مرده کهن به چاکه، نه هی ده کهن به مونکه ر.
 کوتیان: ټه ی بزورگی مه و ټه ی پیره گورگی مه. له سهر شهش ته به قه ی عهرزی
 غالب بووین. له سهر ټه و ته به قه یهش غالب ده بین. ته عمی گونا هانیا ن له لا
 شیرین ده که یز وه ک ههنگوین. ټه و قسه یه ی بیست مه لعوون له وان. که یف
 خوشی په ری یه ناوچاوان. کوتی: ټه و جار چاوم پیتان روشن بووه ټه لعان.
 به عده زنان. عه بدوللای نه وجه وان. بو تجارت چووه شامی. له ریگایه
 وه فاتی کرد. مه لایکه گریان، گوتیان: یا ره حیم و یا ره حمان. یا که ریم و یا
 مه ننان. حه بیسی تو به یه تیمی ماوه. کی هه یه به خیوی بکا ټه و به له ک چاوه.
 خودا فهرمووی زه هیر منم. نه سیر منم. موعین منم. له دایک و بابان موشفیق تر
 منم. ټه و خه به ره گه یشته خزمان. ده ستیان کرد به شین و گریان و ټاه و واوه یلا و
 قور پیوان. خسووسه ن ئامینه خاتوونی په ریشان. بیهوش بوو تا سی شه و سی
 روژان. وه ک ماری پیچکی ده دا. زگی پر بوو له ژان. وه ک بی ناو ټاوی. قامه تی
 شوخ و شهنکی هاته هه ژان. له فهراقی بابی «محمد المصطفی». عه بدوللا جوانه
 مهرگ بوو ساحیبی شهرت و وه فا.

موالی یا موالی یا موالی

رسول الله یا بدر الیالی

فه له ک بوچ وات ده گهل من کرد ئاخر

له یاری خوټ جودا کردم به تالی

به عه بدوللا دلهم خوش بوو له دنیا

له پیش چاوت بزر کردم جه مالی

جه مالی گهر ونه ټه مها به مه عنی

له بو من موونسه فیکر و خه یالی

له کوئی ټه ی مایه یی روحی ره وانم

که سووتاوم له داخت وه ک زوغالی

شەھەر و روژى لە دەردى دوورى تۆدا
 دَل و گيانم وە کوو نەى ھەر دەنالى
 فەيغان و ئاھ و واھ يەنە دۇنيا
 يەنە تىم ماھى ھەيىبى زۇجەلالى
 دريغا بوۋ روخى وەك ماھى تابان
 لە ژېر خاكي بزر بوو چاوى كالى
 جەھاننە نامرادە بوۋ چى وازوو
 ويداعەت كەرد لە ئەھل و لە غەيالى
 لە دوورى تۆنەمە، غەبدولموتەلىب
 دَلسى مەن كوو نە سووتىتن بە ھالى
 نەمىنم بوۋ تۆنەى بايى مەھمەد
 لە پاشى تۆچ لى بىكەم عومر و مالى
 لە دۇنيايە ئەگەر لىكىدى جودا بووين
 لە جەننەت پىم غەتاكەى ھەق ويسالى
 ئەو جار ئامىنە دەھەرمووى كە ھامىلە بووم بە سەيىدى سەرورە. ئەھەل
 مانگى رەجەبى بوولە خەودا دىتم: پىاويكى كەلگە تى رەنگ ئەسمەر. فەرمووى
 مەرحەبا بىكە يا مەھمەدى سەرورە. كۆتم: ئەتۆكىي؟ فەرمووى: ئەمىن ئادەمى
 ئەبۇلەشەر. كۆتم: فەرمانت چىيە؟ فەرمووى: مەزگىنى بى لە تۆنەى ئامىنە كە
 ھامىلە بوويتى بە سەيىدولەشەر. بە شەفەيى روژى مەھشەر.
 لە مانگى دووھەم پىاويك ھات بزرگ و رەيس. فەرمووى: «السلام عليكم
 يا رسول الله» ئامىنە كۆتى: ئەتۆكىي؟ فەرمووى: ئەمىن ھەزەرە تى ئىدىرىس.
 كۆتى: كارت چىيە؟ فەرمووى: مەزگىنى بى لە تۆكە ھامىلە بوويتى بە
 پىغەمبەرىكى رەيس.
 لە مانگى سىيھەم، ھات زاتىكى ھالى سەفەت. دەيكرە تەمەجىدە و تەقدىس.

فەرمووی «السلام علیک یا نبی الله» و ئامینە دەلی ئەتووکی؟ فەرمووی ئەمنم
 ھەزرەتی شیس. کوتی: کارت چیە؟ فەرمووی مزگینی بی ئەتوکه حامیلە
 بوویتی لە ساحیبی تەئویل و موعجیزە و ھەدیس.

لە مانگی چارم زاتیکی ھات نوورانی وەک روخ. فەرمووی: «السلام علیکم
 یا حبیب الله». ئامینە دەلی ئەتووکی؟ فەرمووی: ئەمنم ھەزرەتی نووح. دەلی:
 فەرمانت چیە؟ فەرمووی مزگینی بی ئەتو ئەی ئامینە خاتوون، کە حامیلە
 بوویتی بە ساحیبی غەزا و نوسرەت و فەتح و فتوح.

لە مانگی پینجەم. زاتیکی ھات بوئی دەرووسی وەک عوود. فەرمووی:
 «السلام علیک یا صفوة الله». ئامینە فەرمووی: ئەتووکی؟ فەرمووی: ئەمنم،
 ھەزرەتی ھوود. دەلی کارت چیە؟ فەرمووی: مزگینی بی ئەتو ئەی ئامینە کە
 حامیلە بوویتی بە ساحیبی مقام المحمود. «ولواء المعقود».

لە مانگی شەشەم، زاتیکی ھات بە تەعجیل. فەرمووی: «السلام علیک یا
 رحمة الله». ئامینە دە فەرمووی: ئەتووکی، فەرمووی: ئەمنم ئیبراھیمی خەلیل.
 دەلی: فەرمانت چیە؟ فەرمووی خوش بە ھال ئەی ئامینە، کە حامیلە بوویتی
 بە پیغەمبەریکی جەلیل، ھەمنشین جوبرائیل.

لە مانگی ھەوتەم. ھات شەخسیکی لاو چاک و مەلیح. فەرمووی: «السلام
 علیک یا احتارہ الله». ئامینە دەلی ئەتووکی؟ فەرمووی ئەمنم ئیسماعیل زەبیع
 دەلی فەرمانت چیە؟ فەرمووی: مزگینی بی ئەتوکه حامیلە بوویتی بە
 پیغەمبەریکی فەسیح و بەلیغ و مەلیح.

لە مانگی ھەشتووم زاتیکی ھات عالی شان. فەرمووی السلام علیک یا
 خیرة الله. ئامینە دل ئەتووکی فەرمووی ئەمنم موسی بن عیمران دەلی فەرمانت
 چیە. فەرمووی مزگینی لەتوکه حامیلە بوویتی بە پیغمبریکی کە لە بووی دیتە
 خوارێ قورئان.

لە مانگی نوھەم: زاتیکی ھات مبارەک قەدەم. فەرمووی: «السلام علیک

دَنى الْقُورْبُ مِنْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ». ئامینه فەرمووی: ئەتووکێ؟ فەرمووی ئەمنم
عیسای بنی مەریەم. کوتی: فەرمانت چیە؟ فەرمووی: مزگینی بێ لە تۆکە حامیلە
بوویتی بە پیغەمبەریکی گولغونچە دەم. لە سەر تۆش دەفە دەبی دەرد و ئەلەم.
ئەوشو شەوی زەوق و شەوق و سەفایە

مەولوودی «محمدالمصطفی» یە

نازل دەبن مەلەک لە ئاسمانە

بە ئەمری خالقێ ئەرزو سەمایە

چەند پیغەمبەر دین و دەکەن سەلامی

لە خەزەمتی سولتانی ئەنبیایە

خەمی مەخوون ئەی ئومەت روژی مەحشەر

لە بو مەحمەد پشت و پەنایە

گەونەهکارین گەلیک ئەمما ئومیدن

«لَا تَقْنَطُوا» فەرمایشی خودایە

بە مەولوودی پیغەمبەرن بەخەشە

ئەگەرچی زور ئەمین ساحیب خەتایە

ئەوجار شەوی ئەوەل لە مانگی مەولوود. حاسل بوو لە بوئامینە، فەرەح

و سروور.

شەوی دووھەم، موژدەى درایە بە حاسل بوونی مەقسوودی نیزیك و

دوور.

شەوی سێھەم لە غەیبەووە بیستی نەدا. کە وەختە وجوودی ئەوکەسەى بێی

پەیدا. کە نەعمەت و شوکری ئیمە دەکا.

شەوی چوارەم، دەنگی مەلائیکەتانی بیست ئاشکرا.

شەوی پێنجەم. تیکرار ئیبراھیم خەلیلوللا. موژدەى دایە بە وجوودی،

زجوودی مەسعوودی حەزەرەتى رەسوولەللا. «د.خ»

ژنی ئهوه‌لی حه‌وا بوو، جه‌مالی هه‌روه‌ک چ‌را بوو
 ئه‌وه‌ ده‌پیشی هه‌مووان دا‌بوو، چون‌که ئه‌وام‌البشره
 فه‌رمووی مزگینیی بی له‌ تو‌یا ئامینه‌ی مونه‌وه‌ره
 زاهیر ده‌بی زاتیک له‌ توو حه‌بییی حه‌یی ئه‌که‌به‌ره
 ئه‌و جار سارا ده‌هاته ژوور، شو‌عه‌لی ده‌دا له‌ رووی نووری
 فه‌رمووی مزگینیی بی له‌ دوور یا ئامینه‌ی به‌خته‌وه‌ره
 ئه‌ولادیکی دایه‌ی خودا، ناوی محهم‌د مسته‌فا
 شاه‌ی جه‌میعی ئه‌نیا، شه‌فیعی روژی مه‌حشه‌ره
 ئاسیه بوو ژنی سی‌مین، سه‌لامی کرد گه‌لیک شیرین
 یا ئامینه‌ لی‌ت مزگین، کو‌ری تو‌سه‌یدی سه‌روه‌ره
 جا هاته ژووری مه‌ریه‌مه‌ چ‌هند مه‌ت‌حی بلی‌م که‌مه
 مامو‌چه‌ی فه‌خری عاله‌مه‌، دایکی عیسا پی‌غه‌مبه‌ره
 فه‌رمووی به‌ له‌فزیک شیرین، یا ئامینه‌ لی‌ت بی مزگین
 کو‌رت محهم‌دی ئەمین بو‌ئنه‌یا یان سه‌روه‌ره

ئامینه‌ ده‌ر فه‌رمووی ئولفه‌تم‌گرت به‌ وان. ده‌ستیان کرد به‌ قسان. دیت‌م
 مه‌خلووقات روویان کرده حو‌جره‌ی من جه‌ماعه‌ت به‌ جه‌ماعه‌ت. ئه‌سوات و
 موشته‌بی‌هات. لوغات و موخته‌لیفات. له‌ نیو حو‌جره‌ی من ده‌هات. بلی‌سه‌ی
 نوورین په‌یدا بوو له‌ هه‌موو ولات. له‌ پیش و پاش و چه‌پ و راست. عه‌جایبات
 بوون زهوور. عاله‌م پر‌بوو له‌ نوور. زه‌مین بوو به‌ فه‌له‌ک. رووی ئه‌رزى پر‌بوون له
 مه‌له‌ک. ئاسمان سه‌یری زه‌مینی ده‌کرد. حه‌سه‌رتی به‌ زه‌مینی ده‌برد.
 شه‌یتان ده‌گه‌ل دیوان. هه‌لاتنه‌ سه‌رکیوان. پر‌بوو له‌ مه‌له‌ک سه‌ری ئه‌رزى.
 خالی نه‌ما به‌ قه‌د جیی سه‌ری ده‌رزى. بو‌ت سه‌ربه‌ره ژیر بوون. بو‌ت په‌ره‌ست
 کو‌یر بوون. غه‌رق بوو ئاوی ساوه. ئاگری فارسی کو‌زاوه. ئه‌یوانی که‌سراییی شه‌ق

بوو. جی بە کافران لەق بوو. پادشا ھەموو بەد حال بوون. ھەموو زمانیان لال
 بوو. شاھی عەجەم خوسرەو. روژی رووناکی لی بوو بە شەو. خاقان حاکی
 چینی. بوو بە پەندی سەر زەمینی. بە تەع حاکی یە مەنی. دەستی کرد بە
 شیوەنی. لات مات بوو. نەسری نوسرەت چوو. (عوزا) لە مەرتەبە ی خوی
 داخزا. لە کافران بوو بە قەزا. ھوبل، رووی رەش بوو وە ک قەل. یە غووس، بوو بە
 سەگی ناو مە جووس.

ئایلاھی بە جاھی نبی المعظم
 وبیت المعظم، و بل نوراعظم
 بە حەقی محەممەد شەھی ئەنبیایان
 بە مەولوودی شاھی نەبی موو کەرەم
 بە لوتفی عەمیت بەخشە گوناھم
 بە زاتی کەریمت، بە فەخری دوو عالەم
 فەقیرم، گەدامە، لە دەرگاہی پاکت
 بە حالی ھەموو کەس، تو دانایی و ئەعلەم
 بکە روحمیک ی ئایلاھی بە حال
 لە روژی قیامەت، لە ناری جەھەننەم
 ئایلاھی بە حەقی کەلامی مەجیدت
 بە سەدیق و صادق، بە فاروقی ئەعزەم
 بە زینووری عوسمان، بە شاھی ویلايەت
 عەلیی وەلی، حەیدەری شیرێ ئەکەرەم
 ببەخشا «ئەمین» ی گونەھکار و عاسی
 بە خوینی شەھیدانی ماھی موو کەرەم

بەعدە زۆن خوداوەندی عەزیمووشە ئن. ئەمری کردە تاوسی مەلایکە تان.

يەنى جوبىرىلى ئەمىن و ئەمان. پىر بىكا پىيالەى بلوور. لە شەرابەنتەھوور.
 رابىيەخە سەججادەى قورىى ويسال. بو ساحبىى نوورى رفحتالاتصال. بە
 ريزوانى بلى باغ و باغات و قەسر و قسوور و غيلمان و حورى لە بەھەشتى
 موزەيىن بىكا. بە مالكى بلى دەرکەى جەھەنەمى كليل بدا. دابنى ئالاي
 موحيەتى لە سەر شان. بانك رابىيەلە ئەرز و ئاسمان. لە كيوان و لە دەشتان. لە
 بەريان و لە بەحران. كەنيزىكە عاشق جەمالى مەعشوقەى بىنىى. مووحيب
 ميوەى ويسالى باغى مەحبوبىى بچىنى.

دەر حال حەزەرەتى جوبەرەئىل. بە جىيى هيتا فەرمانى. حەزەرەتى رەبى
 جەليل. عەرپش و كورسى و سەماء. كەوتنە ھەلپەرپىن و سەما. مەلايكەتان دەورى
 حەرەمى ئامىنە خاتوونىيان دا. تەير و وحووش و دەرەندە و ھەموو ئەشيا.
 دەستيان كرد بە شادى و نەغمە و تەرەنەم و ئاواز و سەدا. سى ئالا ھەلدران. يەك
 مەشرىق و يەك لە مەغرىب. يەك لە سەربانى كعبەاللە. ھەر ئالايەكى لەوان. سەد
 ھەزار مەلايكەى لە بن راوەستان.

ئەى ساحبىى ئوممەتى، شەفيعى لە قيامەتى
 دەستى مەو دامانى تو، لە بوڭ كەى شەفاعەتى
 ئەى شامى عالى جەناب، ساحبىى وەحى و كىتاب
 لە روژى حەشر و حىساب، لە بوڭ كەى شەفاعەتى
 ئەى شامى ئاخىر زەمان، ساحبىى وەحى و قورئان
 لە روژى حەشر و ميزان، لە بوڭ كەى شەفاعەتى
 حەبىبى حەيى ئەھدە، لە تو دەخوازين مەدەد
 گونەھكارىن بىى عەدەد، لە بوڭ كەى شەفاعەتى
 ئەى شامى جەھەت مونىر، ھەرتوى بەشىر و نەزىر
 لە دەرگای حەيى قەدىر، لە بوڭ كەى شەفاعەتى

ٲه ی شاه ی دونیا و دین، هه بیبی هه یی موعین
توی شفیع المذنبین، له بوٲ که ی شه فاعه تی
ٲامینه ده فهرمووی تینوو بووم له ووه ختی دا. دیتم له غه یبه وه پیاله یه کی پر
له شه ربه تیان له بوٲ من هیئا. که خواردمه وه نووریکی عه زیم له پیش چاوم بوو
په یدا. که هه زره تی جو بره ٲیل بوو، هاته جو جره ی من به قه ده می سیدق و سه فا.
شا په ری مباره کی به سه ر من دا هیئا. بی زه حمه ت و موشه ققه ت وه زعی هه ملم
به ٲاسانی روٲا. (ولدالنبی)

والسلام علیکم ورحمة الله و بركة

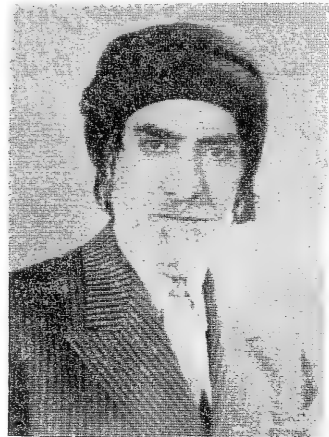
۱ - ٲه زره ٲی سه ید ته ها، ناسراو به
(ٲیری شه مزینی)، سالی ٲوچی دواپی
کردوو، ګوری ٲیروزی له نه هری به.

۲ - شیخ عه به یدوللا غازی، سالی
۱۲۸۷ی ٲوچی مانگی، ۱۲۴۶ی هه تاوی
له دهس زولم و زوری عوسمانی به کان رای
کرد. سالی ۱۲۹۸ی ٲوچی مانگی ۱۲۵۷ی
هه تاوی بو ئیستانبول دوور خرایه وه.
سالی ۱۲۹۹ی ٲوچی مانگی - ۱۲۵۸ی
هه تاوی ګه رایه وه شه مزین. سالی ۱۳۰۰ی
ٲوچی مانگی - ۱۲۵۹ی هه تاوی بو
جاریکی تر. دوور خرایه به پرووت. هر له و
ساله دا ٲوو مه ککه و هه تاکاتی مهرګ
»۱۳۰۰-۱۲۵۹« هر له وی ماوه و له
»تایف« ی مه ککه وه فاتی کرد و هر له ویش
نیژرا.

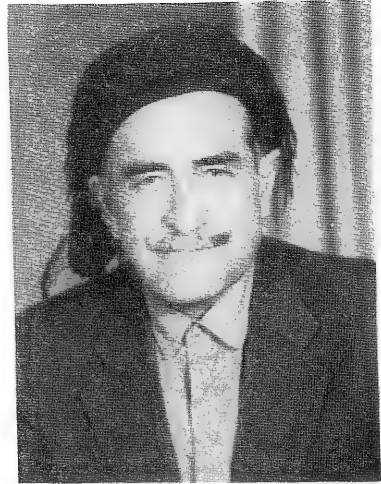
٣ - ٲه زره ٲى سه يد عه بدولقادر،
 ناسراو به «غهوسى سانى». له روژى ١٦ى
 نيسانى ١٩٢٥ى زاييى - ١٣٠٤ى هه تاوى
 «٢٣ى رهمه زانى ١٣٤٢» هاوړى ده گهل
 كوره كهى سه يد محممه د نه وجه وان
 (كورانسى شيخ عوبه يدوللا) له لايه ن
 حكومته ٲى مسته فاكه ماله وه دهس به سر
 كران و هه رله و ساله دا شه هيد بوون و
 مرقه دى هه ر دوويان له شارى ديار به كره.

٤ - سلطان العرفا، ٲه زره ٲى حاجى
 سه يد عه بدوللا گه يلانى زاده (ٲه فندى)
 كورى ٲه زره ٲى سه يد عه بدولقادر، سى
 ٲوشپه رى ١٣٤٣ى هه تاوى له ورمى
 وه فاتى كرد و مرقه دى مباره كى له دزيى
 مه رگه وه ره.

٥ - ٲه زره ٲى سه يد عه بدولقاد ر
كه يلانى زاده، كورى سه يد عه بدوللا، دواى
كوچى باوكى بوو به جى نشين. ٲه و ٲى
سه رماوه زى سالى ١٣٦٦ى هه تاوى كوچى
دوايى كرد و له دزى مەرگه وه رله ٲه راخ
باوكى نيٲرا.

٦ - ٲه زره ٲى سه يد فارووق كه يلانى
زاده، كورى ٲه زره ٲى سه يد عه بدولقاد ر،
سالى ١٣٢٩ له داىك بووه. ئىستا
جى نشينى باوكيه ٲى و له دزى مەرگه وه ر
ده زى.

۱ - ھەزرەتی شیخ سەید کەمالە دینی
حوسینی ناسراو بە «ھادی یە دین» کوری
سەید شامە. خەلیفە و جی نشینی شیخ
عوبەیدوللای شەمزین بوو. سالی ۱۳۳۹ی
کوچی مانگی لە زینوی عیراق وە فاتی
کردوو و مەرقەدی پیروزی ھەر لە دی
زینوی یە.

۲ - ھەزرەتی شیخ سەید عەبدوللای
ناسراو بە «شیخ جەلالە دین» کوری
ھەزرەتی شیخ کەمال. سالی ۱۳۳۴ی
کوچی مانگی لە زینوی عیراق وە فاتی
کردوو.

۳ - ھەزرەتی شیخ عەلاوەدین

ناسراو بە «موحیەدین» کۆری ھەزرەتی
 شیخ جەلال ۱۷ی خەرمانانی سالی
 ۱۳۴۴ی ھەتاوی لە بەغدا وەفاتی کردوووە و
 لە گۆرستانی ئەعزەمی یە و لە تەنیشتی ئیمام
 ئەبووحەنیفە، نزیک مەرقەدی مبارەکی
 ئیمام موسای کازم نێژراوە.

۴ - ھەزرەتی شیخ سەید تەھا

کەمالي زادهی نەقشبەندی کۆری ھەزرەتی
 شیخ عەلاوەدین. سالی ۱۳۰۲ی ھەتاوی
 لە دبی خەلان لە دایک بوو. ئیستا قوتبی
 ئەو بنەمالە یە و مزگەوت و خانەقاکی لە
 شاری ورمی جیگە ی رێپەرەوانی ریگە ی
 تەریقەتی نەقشبەندی یە.

۱ - ھەزرەتی حاجی شیخ
عەبدولعەزیز بەرزەنجی، ناسراو بە
سەدرەدین، گەورەیی ھەوت تایفەیی
بەرزەنجیان بوو، لە گوندی ئەحمەد لە وەند
و کانێ کەوێ ناوچەیی چەمچەمالی عێراق
ژیاو و ھەر لەوێش لە ساڵی ۱۳۴۳ ک. م
کوچی دوایی کردوو.

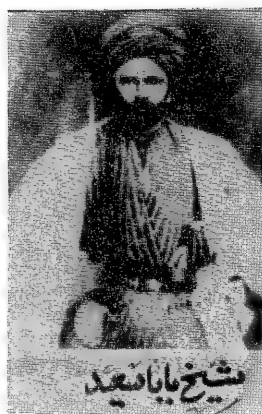
۲ - ھەزرەتی حاجی شیخ
ئێسماعیلی بەرزەنجی سەرۆکی تەریقەتی
قادرییە ئێران لە زستانی ساڵی ۱۳۳۱ ی.
ھکوچی دوایی کردوو و گلکووی پیروزی لە
شاری شنوێ .

۳ - ھەزرەتی حاجی شیخ مەعرووفی
بەرزەنجی کوری ھەزرەتی شیخ ئیسماعیل
لە ساڵی ۱۲۹۵ی ھە لە دایک بوو و لە
بەھاری ۱۳۴۹ شدا کوچی دوایی کردوو و
لە شاری شنۆیە نیژاوه.

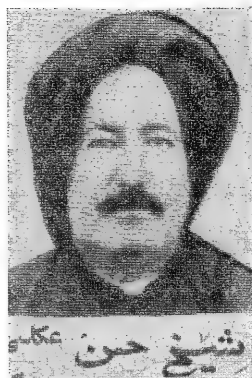
١ - ھەزرەتی شیخ بابا ناسراو بە
«صدرالسادات» ناسراو بە «ابوالسعید» کە
لە زستانی سالی ١٦ - ١٩١٥ ی ه، بە پێی
نووسراوەی واسلی نیکیتین بە دەستی
تورکەکانی عوسمانی لە دار دراو و گلکووی
پیروزی لە گوندی غەوس ئابادی
مەهابادی. ھەزرەتی شیخ شاعیر و
نووسەریکی گەورە بوو کە زۆر بەرھەمی
گەورە لی بە جیماو کە یەکیک لە
بەرھەمانە مەسنەوی مەعنەوی سەعدییە.
بە داخووە تانیستای هێچ کام لە بەرھەمەکانی
جەنابی شیخ چاپ نەبوونە.

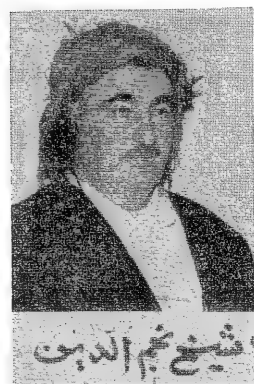
٢ - ھەزرەتی شیخ نەجمەدین
بەرزنەجی ناسراو بە «امین السادات»
براژای ھەزرەتی شیخ بابا کە پاش ئەو زاتە
بوو بە جیگری ئەو و لە سالی ١٣١٨ ی
ھەتاویدا کوچی دوایی کرد و لە غەوس
ئابادی بە خاک سپێردرا.

۳ - هـزرتی شیخ هـسـهـن
بهـزرتی کوری هـزرتی شیخ نهـجمهـدین
که له سالی ۱۳۵۰ی هـهـ تاویدا کوچی دوايي
کرد و گلکوی پیروزی له گوندی غهـوس
ثابادی بهـ.

۴ - هـزرتی شیخ نهـجمهـدین که
پاش باوکی بوو به جیگری ئهـو و شیخ
نهـجمهـدین له سالی ۱۳۱۹ی هـ له دایک
بووه و ئیستا بهـرپرسی رینوینی و ئیرشادی
موریدانی ئهـم بنهـمالهـیه و له شاری مهـهاباد
و خانهـقاکهـی جیگای ریـرهـوانی ریگای
تهـریقهـتی قادری بهـیهـ.

پہ شی فارسی

الهی بی پناهان را پناهی
 رحیمی، چاره سازی، بی نیازی
 الهی تکیه بر لطف تو کردم
 مقام عز و جاهت چون ستایم
 خوشا آنکس که بندد با تو پیوند
 مرا شرح پریشانی، چه حاجت
 نهاده سر به خاک آستانت
 مران از آستانت این گدارا
 گرفتم دامن بخشنده ای را
 تهی دستی که با اشک ندامت
 چه کم گردد ز خالق گر نوازد
 به آب چشمه لطف بشویی
 امید لطف و بخشش از تو دارد
 ز نخل رحمت بی انتهایت
 مران یا رب ز درگاهت «امین» را

بسوی بی پناهان کن نگاهی
 کریمی، دلنوازی، دادخواهی
 که جز لطف ندارم تکیه گاهی
 که برتر از مقام و عز و جاهی
 خوشا آن دل که دارد با تو راهی
 که بر حال پریشانم گواهی
 گدایی دردمندی عذرخواهی
 پناه آورده سویت بی پناهی
 که بخشد از کرم کوهی به کاهی
 ز پا افتاده از بار گناهی
 ز رحمت بنده ای را گاهگاهی
 اگر سر زد خطایی اشتباهی
 اسیری، شرمساری، روسیاهی
 بیفکن سایه بر روی گیاهی
 که دیگر در بساطم نیست آهی

در مدح حضرت رسول اکرم (ص)

ای ثنا خوان جلالت حضرت روح‌الامین
پرتو شمس جمالت نور افلاک و زمین
خادمان آستانت خضر و الیاس و شعیب
پایه اوج کمال عرش رب العالمین
افتخار انبیایان تاج فرق اولیا
سرور هر دو جهان و سید دنیا و دین
کرده حق وصف ترا در هر دو عالم آشکار
آمده در شأن پاکت رحمة‌اللعالمین
آرزوی بوس پایت میکند قصر جنان
انتظار وصل رویت میکشد هر حور عین
ای پناه عاصیان فریادرس روز عذاب
امت خود را رها کن یا شفیع‌المذنبین
عاصی و درمانده و زار و ذلیل و مذنبم
بی پناه افتاده‌ام جز تو ندارم کس معین
از خدا رحم و ز پیغمبر شفاعت روز حشر
نیست شک و شبهه‌ای اندر نجات ای امین

تا گل رخسار تو گردید از چشمم فغان
شد بهار عاشقان پژمرده چون رنگ خزان
تا جمال آفتاب کرد از دنیا غروب
گشت روز روشنم تاریک شب اندر جهان
نرگس شهلای تو خوابید در خاک زمین
قامت رعنا تو پنهان شد از این بوستان
شمع رخسار تو کو پروانه آسا هر طرف
تا به دور روی تو یکسر فدا سازیم جان
سرو گلزار امین قمری صفت در گردنم
هست طوق عشق تو از هر طرف کوکو زنان

در بیان معجزات حضرت سراج الدین

ز قطب هورمان گویم حدیثی بس خوش و زیبا
سراج الدین لقب عثمان ضیاء چشم نابینا
یکی روزی بصحرا رفته بود آن پیر نورانی
مریدان چند نفر بودند اندر خدمتش برپا
بناگاه اشتری دیدند کز صحرای دور آمد
به نزد حضرت شیخ و شکایت کرد از مولا
بخاک افتاد رویش بر زمین مالید از پیشش
ندانست از مریدان هیچکس این سرّ ناپیدا
یکی دامان شیخ خود گرفت و گفت کای مرشد
چه میخواهد شتر از تو که زین سان آمده اینجا
جوابش داد کاین اشتر زدست ساربان خود
شکایت میکند گوید گریزانم در این صحرا
کند بارگران و ناتوان و خسته‌ام لاغر
زند هر دم به مغز من هزاران چوپ بی پروا
طلب فرمود زان پس ساربان را شیخ سراج الدین
بدو یک توبه داد و اشتر آسوده شد و تنها
امین از بار عصیان ناتوان و خسته شد لاغر
بدرگاه تو آوردم شکایت ای گل یکتا
ندارم طاقت بارگران این همه عصیان
به لطف خود علاجی کن که من افتاده‌ام از پا

در سوگ مرگ حضرت عبدالعزیز صدرالدین

آن صدر ولیعهد کزین دار فنا رفت
افسوس در این وقت که او از بر ما رفت
گویند اگر شیخ بدین زودی چرا رفت
منزل بجنان برد سوی دار بقا رفت
او مرد خدا بود که در راه خدا رفت

اولاد نبی بود مروج به شریعت
هم نسل علی بود ولیعهد طریقت
غواص دُرِّ بحر معانی حقیقت
از بوی رخس گلشن دل یافته زینت
در باغ جهان برگ گل از باد صبا رفت

امروز کنم از غم دل بر سر خود خاک
حقا که گریبان بدرم تا به میان چاک
رفت از سر و دل صبر و سکون، طاقت و ادراک
با سوز جگر جوش درون دیده نمناک
نالیم عزیزان که عزیزم به کجا رفت

دارند بدل درد فراقش همه درویش
عالم همه از حسرت رویش شده دل‌ریش
چون لاله اگر فاش کنم داغ دل خویش
آتش بزنم بر جگر خلق کم و بیش
دود جگر ماست که بر اوج سما رفت

آن گوهر یکدانه دریای سعادت
آن لؤلؤ رخشانۀ لالای سیادت
پوشید رخ خود ز نظر تا بقیامت
گردید نصیب تو امین درد و ندامت
دیگر چه بگویم که زغم بر تو چها رفت

تخمیس امین بر غزل سعدی شیرازی

دوش وقت سحرم دیده چو از خواب گشود
شاهد حسن سخن در نظرم جلوه نمود
یادم آمد سخنی بشنوی گر بینی تو سود
شرف مرد بجوداست و کرامت بسجود
هر که این دو ندارد عدمش به ز وجود

پند من از ره نیکی تو یکایک بشنو
جاده راست چون خواهی بدگر راه مرو
تخم نیکی بفشان بهره خوری وقت درو
ایکه در نعمت و نازی بجهان غره مشو
که محال است در این مرحله امکان خلود

چند از غصه جگر خون کنی از بهر زوال
بهر این دولت بیهوده دنیا ز خیال
غیر کفنی نبرد شاه و گدا و صاحب مال
ایکه در شدت و فقری ز پریشانی حال
صبر کن کاین دو سه روزه بسر آید موعود

آنکه دارد بجهان مال بسی زینت و زر
از تو محتاج‌تر و از تو بسی هست بتر
حاجت از بنده مخواه همچو تو افتاده بدر
دست حاجت چو بری پیش خداوندی بر
که کریم است و رحیم است و غفور است و ودود

عارفان آنچه که فانی است به هیچش نخرند
بهر احوال جهان چون گذرد غم نخورند
آنچه اندر پی لاشه است همه جانورند
دینی آنقدر ندارند که برو رشک برند
ای برادر که نه محسود بماند نه حسود

راز این نکته زکس نیست نهان گویم فاش
آدرس اسم و مسماش مطابق بُدی کاش
روزها رفت دگر گرنه تو کوری چو خفاش
خاک راهی که برو میگذری ساکن باش
که عیون است و جفون است و حدود است و قدود

این فریبده جهان جادوی مکرآموز است
هر کسی خورد فریش چو من دلسوز است
عمر صد سال چنان دانی که این یک روز است
این همان چشمه خورشید جهان افروز است
که همی تافت بر آرامگه عاد و شمود

فلکم گوشه دل خانه محنت کرده است
هر کسی را بطرب جسم خودش پرورده است
جان بیمار امین در غم خود پرورده است
پند سعدی که کلید در گنج سعد است
نستواند که بجا آورد الا مسعود

تخمیس امین بر غزل مولانا خالد (قدس سره)

رفت از دستم جوانی آه و فریاد ای دریغ
گشت بی طاقت تنم از کار افتاد ای دریغ
با هزاران آه و حسرت میکشم داد ای دریغ
عمر گشت درکار ناهموار بر باد ای دریغ
هیچ روزی روز فردا ناورم یاد ای دریغ

گرچه دائم نیست جای شادی این دارالمحن
زیر خاک تیره باید ساخت تا محشر وطن
غافلم بس از حساب و کرده های خویشتن
می نهم هر دم بنای بر هوا بیچاره من
قصر اعمالم بود بس سست بنیاد ای دریغ

بس که هستم در جهان محزون و غمناک از گناه
کرده بر آمرزش حق تکیه بی پاک از گناه
دارم امیدی برحم حق شوم پاک از گناه
بر زمین افتاده ام رو بر سر خاک از گناه
هیچ از قهاری او ناوردم یاد ای دریغ

چند بودم در پی فرمان نفس خو دوان
هیچ اندیشه نکردم یکدم از سود و زیان
طالب دنیای فانی آشکار و در نهان
آرزوی دولت ناپایدار این جهان
چند دولتهای جاویدم ز کف داد ای دریغ

نفس و شیطان هوا و این جهان پر فسون
دشمنی کردند با من تا که کردند زبون
کی توان کردن از این دام بلا خود را برون
راه تاریک است و هم باریک و همیره دیو و دون
مانده زیر بار عصیان زار و ناشاد ای دریغ

تا که هستی در جهان در کار دین خود فزا
ای برادر آنچنان کن حق شود از تو رضا
توبه کن باری امین از کرده‌های ناسزا
نیکی ناکرده ثبت نامه در روز جزا
خالد آلوده چون خواهد شد آزاد ای دریغ

تخمیس امین اشئوویی با شیخ رضا کرکوی

این اشک یا دریا بود کز دیده ما می‌رود
سیلاب خونم دم‌بدم از فرق تا پا می‌رود
در جنگ دشت کربلا بنگر چه غوغا می‌رود
در ماتم آل عبا خون همچو دریا می‌رود
تیغ است بر سر میزنند دست است بالا می‌رود

گرگان بیدن هر طرف افتاده در جان رمه
از کوفیان بی وفا عالم شده در زمزمه
نور دو چشمان نبی لب تشنه افتاده همه
روی زمین پر همه در دست جانبازان قمه
خون در بر و دوش همه از فرق تا پا می‌رود

بگذار از حسرت کنم این جان خود از تن جدا
لب تشنه مانده هر طرف اولاد شاه انبیا
عباس افتاده چنین یا قاسم نو کدخدا
پیراهن شمع هدا یعنی حسین مجتبی
جانها همه کرده فدا سرها به یغما می‌رود

خورشید شد بی نور چنین پوشیده ماتم آسمان
 عرض و سما لوح قلم آمد ملایک در فغان
 از دست این ظلم و جفا بر آل شاه انس جان
 من چون ننالم این زمان مرد ضعیف و ناتوان
 از برق آه عاشقان در سنگ خارا می‌رود

چون دختر خیرالنساء از خیمه خود شد برون
 جسم برادر را بدید افتاده زین سان سرنگون
 فریاد و واویلا کنان از دست ظلم دیو دون
 بغداد گردد لاله‌گون در روز عاشورا بخون
 از کاظمین آن سیل خون تا طاق کسری می‌رود

عرش و فلک جن و ملک دارند دایم این عزا
 تا روز محشر عالمی نفرین کند شمر و غا
 یا رب تو در دوزخ بده بر دشمنان او جزا
 خون سیاهش شد تباه در ماتم آل عبا
 تا دامن روز جزا تا جنب عقبی می‌رود

کردند اهل کوفه چون با آل پیغمبر فسون
 صحرا و دشت کربلا شد همچو دریا پر ز خون
 سادات پاک هاشمی هر سوی افتاده نگون
 از طاق کسری سرنگون ریزد بی‌پای بیستون
 از بیستون آید بیرون سوی بخارا می‌رود

ماہ محرم آمد و نزدیک شد وقت عزا
کرده امین اشنویی تخمیس شعر شیخ رضا
یا رب به فضل و لطف خود به نیکی ده اورا جزا
من سنیم نامم رضا کلب علی مرتضیٰ
درویش عبدالقادرم راہم به مولا میرود

تخمیس امین اشنویی بر غزل خواجه حافظ شیرازی

ای پیر جوان بهر خدا روی بما کن
یک مـرحمتی در حق ما بهر خدا کن
هر عشق جهان در دل ما هست جدا کن
ای خسرو خوبان نظری سوی گدا کن
لطفی بمن سوخته بی سرو پا کن

رحمی بگدا گر نکند همچو تو شاهی
در ظلّ کسی نیست ورا هیچ پناهی
کردیم اگر در ره عشق تو گناهی
دارد دل درویش تمنای نگاهی
زان چشم سیه مست بیک غمزه روا کن

صبرم ز دل و خواب ز سر برد خیالت
مردم بامید هوس ذوق وصال
داده است خدا حسن رخ و جاه و جلالت
گر لاف زند ماه که ماند بجمالت
بنمایی رخ خویش و مه انگشت نما کن

عاشق شده ام بر بیتی ابروی کمانی
آرام دل عالمی محبوب جهانِ
بلبل چو من از عشق رخس داشت فغانی
ای سرو جهان از چمن باغ زمانی
بخرام درین بزم دو صد جامه قبا کن

کرده است چو دیوانه غم عشق تو مارا
بهر چه نمی پرسی تو احوال گدا را
تا کی به امین میکنی این جور و جفا را
مشنو سخن دشمن بدگوی خدا را
با حافظ مسکین خود ای دوست وفا کن

خاک بر سر کن دلا در ماتم آل عبا
نوحه کن اندر غم شاه شهید کربلا
چشمها را آب ده از اشک خونین دایما
از برای نور چشم مصطفی و مرتضی
با لب خشک و درون پر ز آتش ناله کن
بهر آن تشنه لبان خاندان مصطفی
آسمان و عرش و کرسی ماه و خورشید و نجوم
با همه کروّیان دارند چون تو این عزا
دشمنان اطراف اهل بیت را بگرفته اند
تو کجایی ای امیرمؤمنان شیر خدا
شمر بیدین را ببین از شهر کوفه سوی شام
با سر بیمعجر آرد دختر خیرالنساء
هیچ خوفی از خدا شرمی زیغمبر نکرد
قرّة العین نبی را کرد سر از تن جدا
این تن بیدست عباس است در میدان جنگ
یا که جسم نازنین قاسم نوکدخدا
زینب شوریده حال اندر غم شاه شهید
میکند افغان و زاری یا اخاه و یا اخاه
آه و فریاد سکینه این جهان را ساخت پر
بر گلوی اصغر آمد چو آن تیر قضا

خاک بر سر کرد ارض و آسمان شد نیلگون
ماه شد رخسار زرد و شمس بی نور از سما
خشک گردی ای فرات از تو نشد سیراب چون
کامهای خشک اولادان شاه انبیا
یارب آنکس را که راه آب از ایشان گرفت
از شراب دوزخش ده آب هر صبح و مشا
مالک دوزخ بیار زنجیرهای آتشین
افکن اندر گردن شمر و یزید بی حیا
دشمنان خاندان حضرت خیرالبشر
مار و عقرب را بر ایشان کن مسلط دایما
ناله‌های جانگداز و آه دل سوز امین
سوخته عالم در عزای خامس آل عبا

دعوت نامہ امین از قاضی ملا شریف قاضی زاده

قاضی ما حضرت ملا شریف
ای در انظار همه عالم نظیف
ای فراموش کرده یار و دوستان
با گل خود دایماً در بوستان
عشق شعر و رفتن باغت نماند
گشته ناخوش تن ساعت نماند
از برای قاضی ما صد اسف
بار خود کرده گران از هر طرف
خواستم از بهرت بفرستم جواب
کله پاچه دارم امشب ای جناب
شیخ اسماعیل با تو هر دوتان
مر مرا هستید امشب میهمان
کله پاچه صرف کن بی سیر تیز
تا رفیق از تو نباشد در گریز
سیر خوردن بهر من شد سرنوشت
تا که از پیشم گریزد یار زشت
منتظر هستم غروب آفتاب
شیخ را با قاضی عالیجناب
هر کسی در خدمت آید بیار
تا امین دیگر نباشد انتظار

در سوگ مرگ قاضی ملا شریف قاضی زاده

الوداع ای قاضی ما حضرت ملا شریف
الوداع ای یار ما در مذهب شاه حنیف
الوداع ای رایج شرع شریف مصطفی
الوداع ای در کمال علم دانا و حریف
مادر دوران نیارد چون تو عالی گوهری
دیده عالم نبیند چون تو یک روی ظریف
بیتوأم اندر نظیر اشنود شد زندان غم
بی گل رویت بهار قلب من شد چون خزیف
کرد روی تو اجل از پیش چشم ما نهان
خفت در خاک زمین تا حشر آن جسم لطیف
تا که هستم در جهان ای مونس غمهای من
هر شبی از بهر تو یک فاتحه دارم وظیف
تا قیامت ای برادر گور تو پر نور باد
باش در قصر جنان با حور و غلمان هم ردیف
چشم بگشا و نظر کن دوستانت را ببین
شد امین در اشنوی بیتو ز غم زار و ضعیف

از قول میرزا عنایت نامه‌ای است که امین برای کاکی ایرانی (صافی) نوشته است.

ای صبا بر خاک ایران گر کنی روزی گذر
 یک سلامی یا پیامی سوی یار من ببر
 کاک مرشد را چو دیدی دست و پایش رابیوس
 از زبان من بگوی کای مرشد والا گوهر
 آرزو دارم ببوسم دست و پایت را ولی
 با همین پیری و ضعیفی کی توان کردن سفر
 گربه تن دورم ز خدمت دل همیشه پیش توست
 یا حبیبی یا مرادی انت لی نورالبصر
 هستم از درد فراق دلبر هر روز و شب
 سینه سوزان دل فروزان دیده گریان چشم تر
 سوختم درنار هجران من نمیدانم چرا
 ناله جان سوز من در تو نمیگردد اثر
 من که پروانه صفت از بهر شمع روی تو
 خوش نمیسوزم بهر شب جان بیازم تا سحر
 مردم از درد فراق دوریت اما چه سود
 پیر و معلولم زکار افتاده‌ام بی پا و سر
 با همین موی سفید و پیری و ضعف بدن
 زنده‌ام از یاد ایران چون گل از باد سحر
 خود تو میدانی عنایت گشته محتاج درت
 بسته از بهر غلامی هر دو کونیت کمر
 هست محتاج تو چون من هم امین اشنویی
 گر کنی از مرحمت گاهی به سوی ما نظر

نامه امین به خدمت حضرت شیخ حسن برزنجی غوث آباد

- السلام ای مرشد ما شیخ حسن
(۱) از ندیده عاشق نام تو من
یادگار خاندان بوالسعید
(۲) از وجود تو هزاران مستفید
شیخ مرحوم آن امین اسلام ما
(۳) ریخته لطف خودش درکام ما
لطف خاصی داشت با من بی گمان
روح پاکش شاد بادا در جنان
تو همی عطر و هم گلاب آن گلی
میوه خوشمزه آن حاصلی
بهر من از غوث اعظم کن رجا
درد ما را از کرم سازد دوا
چون بود درویش محمد بس عجل
(۴) کن همین اشعار کوتاه را قبول

۱- حضرت شیخ حسن برزنجی غوث آباد

۲- حضرت شیخ بابا (تخلص بوالسعید)

۳- حضرت شیخ نجم الدین برزنجی (لقب امین اسلام)

۴- درویش محمد صادق (اهل اشنویه)

تو خودت مولا امين را ياد کن
وز توجه قلب او را شاد کن
من امين اشنوی هم چاکرم
چون سگ درگاه عبدالقادرم

سال قحطی

ہزار و سیصد و شصت و دوم سال
ز ہجرت رفتہ شد تاریخ احوال
ز ہر سوی جهان آغاز شد جنگ
ز درد و غم دل یک عالمی تنگ
بشد پیدا یکی قحطی، گرانی
کہ عالم سیر شد از زندگانی
بگویم قیمت گندم بہ یکبار
صد و پنجاہ تومان گشتم خریدار
نہ تنها قیمت گندم گران است
کہ یک پوت برنج از سی تومان است
یکی از دوستان بفروخت بر من
بہ دہ تومان یکی درہم ز روغن
خریدم مدتی من گوشت ارزان
بہ سی و دو قران یک درہم آن
بہ شصت تومان یکی تبریزی قند
و لیکن ہست با او چای فوند
بین حال زمستان در چہ حال است
بہ دہ تومان یکی پوطی زغال است
یکی پوطی ز ہیزم یک تومان دان
ہمہ عالم معطل ماند و حیران

گون در سه تومان یکبار دیدم
 به صد منت ز هیزم کش خریدم
 عجب روز قیامت بود بر خاست
 به یک تومان خریدم درهم ماست
 پـنـیرم داد یک درهم بـقـالی
 به ده تومان نکردم من سئوالی
 که این باشد یکی مرد بخیلی
 پـنـیرش بود همچون زنجبیلی
 شدم از یک رفیق خویش ممنون
 به هشت تومان یکی درهم ز توتون
 به من داد و بیاوردن همان دم
 یکی کاغذ سیگار یک تومان هم
 به هفت تومان رسیده یک متر چیت
 رسیده دو قران یک دانه کبریت
 خروس و مرغ را هر چند دیدم
 یکی در سه تومان روهم خریدم
 مگو در سه تومان مرغی گران است
 که تخم مرغ یکدانه قران است
 به سی و پنج قران یک پونزده (قند)
 ز عطاران خریدم مدتی چند
 حصیر آورد یک شخصی به بازار
 یکی در دو تومان گشتم خریدار

